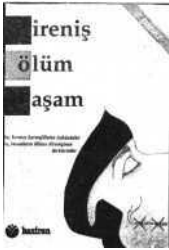

MÜCADELE

HAKLIYIZ KAZANACAĞIZ

karşılığını almak tüm emekçilerin hakkıdır. Bu hak onların alın terinin karşılığıdır. Bunun için de birleşmek ve mücadele etmek gerekiyor. Unut mayalım ki, işçilerin birliği ve mücadelesi ona düşman olanların en büyük korkusudur. Bugün üretenler işçiler ve emekçilerdir. O halde, üretilen aynı zamanda yönetenler de olmalıdır.

DİRENİŞ ÖLÜM ve YAŞAM ÇIKTI

*Acıyı zulmü
Katkı açlığımıza
sevgiyi sevinci de
pay ettik kavgamızda*

HAZİRAN YAYINEVİ Tel: 528 61 08

Kültür ve Sanatta TAVİR ÇIKTI

Haziran
Sanatın İşlevi İçerik ve
Bacın Sorunu
"Mizah Güçlünün
Güçsüzden Çöz Alışır"
Haberler Yorumlar

DEVRİMCİ GENÇLİK ÇIKTI

- Dergimiz Yağmalandı
- Devrimcileri Katledenler
- Çarşaf Altında
- Demokratik Halk Liseleri
- Yurt Haberleri

DÜNYANIN EN MARKSİSTLERİ

"Devrimin Sesi" isimli dergi, Mayıs 1991 tarihli sayısında, Mücadele dergisinin 17. sayısında yayınlanan "Sömürün Huzur ve İstikrar İçin Reformlar Gerekli" başlıklı yazısı "eleştirilen" Mücadele'nin demokrasî beklentisi içine girdiğini söylüyor.

"Devrimin Sesi" dergisi, hiçbir şey beğenmiyor, çünkü o en çok kendine beğeniyor. Her şeyin en doğrusunu o biliyor, o uygular. En iyi tahlili yurtdışında o yapıyor... Bütün dogmalar ve iyileri kendi hanesine, yanlışlar ve eksikler kendi dışındaki herkesin hanesine yazıyor. En ilgal, en kalıcı, en Marksist hep kendileridir. Ancak bütün bu yeteneğe ve üstün tahlil gücüne, en doğru pratiğine rağmen bir türlü kitlelere gidemiyor. Bir kitleye de sahip değiller, en doğru pratiklerine dayansa esamesi pek okunmuyor...

Onun ismi ancak bir çıkardığı dergi logolarında görülebiliyor, bir de "çaldığı" eylemlerde, ismini ancak böyle duyurabiliyor. 1 Mayıs 1991'de Sarayhan'da toplanan işçilerin önüne geçen iki kişinin açtığı bir pankart ve kitleye sahiplenilmesi yaşanan son örnek. TDKP pankartı arkasında 1000 işçi ve emekçinin yürüdüğü söylerler de, yürüten işçilerin bir çırpıda onlerine gepp objektiflere poz vermek hiç söz etmezler... Bolca başyurduktan bu yönteme işçilerin emeklerini çoğaltmak mümkün. Ancak bu örneklerin huyuluyu huyundan vazgeçmesi de mümkün değil... Nerede bir kitle varsa, "Devrimin Sesi" taraftarları da bir pankart iki kişi hemen kilitlen en önde kilitlen önderliğine soyunurlar...

"Devrimin Sesi" dergisinin önemli bir

özelliği de onun "uyandırdığı". Onlar her şeyi hemen cankarı... Mayıs 1991 tarihli sayılarında da bu uyandıktan devam ettirilenler, Mücadele'nin demokrasî beklentisi içeride olduğunu hemencek anlayışmışlar...

Biri reformizmi ya da liberal kelimesini mi kullanırlar, onlar bu olayın ve kavramların ardındaki gerçeği hemen cankarı ve legalleşmeyi, demokrasî beklentisini bir çırpıda bulup çıkarırlar. Hiç gözlemlenmez kaçmaz. Bu kez de gözlemlen kaçmamışlar.

Mücadele bu beklentisini gözlem için ne zahmetlere katlamıştı... Ama bu zahmetler "Devrimin Sesi'nin uyandırdığı karşısında boşu çakarak nafi le bir çabaya dönüşmüş olundu...

Onlar her şeyin girdiğini çıktısını çok iyi bilirler. Bir radikal eylemi mi oldu... Yi-ne cankarı... Kitleden kopuk... Pek kendileri?... Olsun, onlar hep söyler, ama yapmaz, yapamaz; Konuşmadan da duramaz. Çünkü bütün sermayesi budur.

Tekelik sermaye mi geliştirdi, o halde emperyalist liberalizm... Liberal bir hava mı esiyor, öyleyse liberalleşme sapıtız... Demokrasî açılımları mı dediniz. Öyleyse demokrasî bekliyoruz... Olu mu olur. Maza işçilerin destek mi verdi, o yine çıkar... "Kurtarıcı..." İşçilerin düşünceleri mi?... Ne ömeni var canım... Burjuva basınıyla kol kola olmak çok daha iyidir...

Peki, "Devrimin Sesi" ne yapıyor?... Hiç... Onlar hep en büyük, ortada yoklar... Onun için de görmek zor...

Pratik yok, kitle yok, ortada yoklar... Belki gelecekte olabilir... Ya da var da biz göremiyoruz... *

BUSH'TAN KİMSEYE HAYIR GELMEZ!

ABD Başkanı George Bush, 20-22 Temmuz tarihleri arasında Türkiye'ye yapacağı resmi gezi öncesinde güvenlik sağlama derdindeydi. Bush'un ziyaretine bir aydan fazla bir süre olmasın karşılık, Pentagon, Beyaz Saray Güvenlik Dairesi ve CIA'dan uzmanların bulundugu yirmi kişilik bir heyet, Ankara ve İstanbul'da "incelemelerde" bulundu.

Bu "incelemeyle" birlikte, ABD nezdindeki sıkça sözü edilen prestij ve güvenlilik izlenimi derceside de ortaya çıkmış oldu. Bush'u kadar "güvenilirliğimize" pek kulak asmayış olmaları ki, daha gelmeden bir ay önceden adamların gönüderip kendi güvenliğini kendi sağlama çalışıyor... Bize de kendi kendimize bûbünepin şişirmek düşüyor. ABD'nin kuşruğunda dolasmam hiçbir hayrı olmadığı ortaya çıkıyor.

İÇİNDEKİLER

İşçilerin örgütlenmesinin Önündeki Engelleri Aşmalıyız	3-4
İşten Atmalar, İşçi Kıyımı ve İşçi Hakları	5-6
Bursa Mitingi	7
Mücadele Mayamız Ölüm Oruçlarından Geliyor/Röportajlar	8-10
Etiyopya	11
Memurlar Temmuz'u Aşmaya Hazırlıyor	12-16
Tütün Emekçileri/Röportaj	17-18
Haber-Yorum	19-21
Hindistan	22
Şehitler	23

Sahibi: Haziran Yayıncılık ve Tic. Ltd. Şti. Adına Gülten ŞEŞEN/Yazı İstemi Müdürü: Erdoğan Yaşar KOPAN/Yönetim ve Yazışma Adresi: Binbirdirek Mah. Terzihane Sok. Kaleağası İşhanı No: 11 Kat: I. Sultanahmet/İst. Tel: 516 24 14/Baskı: Serler Matbaacılık

Fiyatı: 5.000 TL. Almanya: 5 DM Fransa: 15 FF, İsviçre: 5 SF. Hollanda: 5 FL, İngiltere: £ 2 / Abone Koşulları: Yurtiçi Abone: 6 aylık 55.000 TL., 1 Yıllık 110.000 TL.

Yurtdışı Abone: 6 Aylık 55 DM, 1 Yıllık 110 DM

Hesap No: Gülten ŞEŞEN Türkiye İş Bankası Akisray Şubesi 1002300 951718

İŞÇİLERİN ÖRGÜTLENMESİNDE ENGELLERİ AŞMALIYIZ

İktidar ve sermaye güçlerinin işçi ve emekçilere yönelik tavırlarının alabildiğine yoğunlaştığı bir süreç yaşanıyor. İktidarı bir politikasının ulaştığı boyut, bugün, yüz binlerce işçinin işten atıldığı, işçilerin, emekçilerin doğrudan tehdit edildiği, aşağılandığı bir noktaya ulaşmış durumdadır. Tarihini hemen hiçbir döneminde işçiler, bugün olduğu gibi tehdit edilmemiş, aşağılanmamışlardır.

Açık bir tavır koyan "yetkililer", yoksulları sevmediklerini, zenginlerin sevdiklerini rahatlıkla ilan edebiliyorlar. Haklarını arayan, grev yapan işçilere, işsizden ve emekçilerinden olursunuz diyebiliyorlar. İktidar, büyük tekeli sermayenin kasalarına trilyonlar aktırdıktan, emekçilerden hallerine şükretmelerini istiyor; onlara adeta, "açlık ve yoksulluk sizin kaderinizdir" diyor.

İşçi ve emekçiyi hedefleyen bu politikalara rağmen, işçi ve emekçi kitleler, bugün hakkını arama temeline artan ölçüde mücadeleye yöneliyor olsa da, henüz bu gelişme, emekçilerin kendini sınıf olarak savunacak ve kalıcı mevziler tutacak güç ve örgütlülük noktasına ulaşmış oldukları anlamına gelmiyor. Yeni bir yükseliş sürecinin eşliğinde olan işçi hareketi, ağırlıklı kendiliğindenci temelde ve ekonomik talepler ekseninde seymektedir devam ediyor. Devrimcilerin şübheli durum, bu işçi potansiyelini kucaklayacak, onun etkilerini altına alacak ve yönlendirecek bir konuma ulaşabilmiş değildir. Ancak giderek kabaran işçi potansiyeli bugün her zamankinden daha çok devrimci örgütlenmeye açık haldedir. Devrimci sloganlar artık işçi yığınları içinde rahatlıkla yankı bulabiliyor, benimseniyor ve yayılıyor.

O halde devrimciler ne yapmalıdır?

Her şeyden önce yapılması gereken, işçi hareketini sadece ekonomik talepler ekseninden çıkarak, iktidar mücadelesini bir parçası haline döndürmektir.

Bunun temel yolu da işçilerin sınıfsal tavırını geliştirmek, saflaşmayı derinleştirmek, işçi ve emekçi kitlelerin sınıfsal bilincinin gelişmesini ve kendi

gücünü kavramasını sağlamak bir mücadele hattı izlemektir. Bu en başta geleneksel solun çizdiği statüleri asmayı gerektiriyor. Mevcut sistemin sağladığı yasalar çerçevesinde, yasal sendikacılık temeline dayalı işçi örgütlenmesi ve mücadelesi anlayışı aşılacak zorundadır.

İşçileri örgütlemeye ve işçi mücadelesini geliştirmeye, mevcut baskı ve anti-demokratik uygulamaları, bunu uygulayanlara uşaklık eden gerici, faşist sendika ağalarının barikatlarını, onların işçi kitlelerine ihanetlerini, reformizmin ulaşmacı tavırını ve yadıgıtı boş hayalleri etkisiz kılmak ve aşmak, işçi ve emekçi kitlelerin gerçek gücünü kavramasını ve hareket geçmesini sağlayacak bir misyonu ve konuma ulaşmak gibi bir role ve hedefe sahip olmalıdır. Her tavır, her ca-ba, buna hizmet ettiği ölçüde anlamlandırılabilir devrimciler.

Kuşkusuz sendikalarda çalışma, etkinlik sağlama ve sendikalar aracılığıyla ekonomik hak mücadelesi vermenin gerekli olduğu reddedilemez, bundan vazgeçilemez de. Ancak temel alınması gereken bu değildir. Temel olan, mevcut sistem sınırlarına hapsolmayan, işçilerin özgüncü ve insiyatifi-ne dayanan radikal direniş ve tavırları örgütleyebilen bir anlayış zemininde işçi tabanında güç haline gelebilmek; baskı ve benzer uygulamalar karşısında yok edilmeyen, dağıtılmayan devrimci bir işçi örgütlenmesi yaratmak olmalıdır.

Bugün devrimcilerin en önemli görevlerinden biri, işçi yığınlarıyla kucaklaşmaları engelleyen ve bir barikat işlevi gören san sendikacılığın aşılmasıdır. On yıllardır sendikacılığı oyunu oynayan, sendikacılığı geçim yolu haline getiren, sendikada muhalefette iken işçiden yana, yönetime geldikten ise patronla uzlaşan san sendikacılarla yüzüne devrimci-demokrat maskesi takan ama san sendikacılarla birlikte çalışan, işçileri, fabrikaları adeta parselleriyle kapı kapısı haline getiren, işçilerin politik taleplerine ve hedeflerine sahip çıkmayan, ekonomik mücadeleye de ulaşmayı esas alan, devrimcilere karşı iktidarın yanındaki tavır koyan ve devrimcilerle

işçiler arasında barikat kurmaya çalışan sözde sınıf sendikacılarını; işçi kitleleri nezdinde teşhir etmek ve işçi sınıfının mücadelesi önünde bir engel ol-maktan çıkarmak gerek. İktidara ve sermayeye karşı mücadele, onların işçi sınıfı içindeki doğrudan ya da dolaylı uzantı-larına karşı mücadeleyi de içe-rir.

Bugün ülkemizde en küçük ekonomik hak mücadelesi bile baskıya uğruyor. Yasal sınırlar içinde bir mücadele sürdürmek çoğunlukla olanaklı olmuyor. Her gün yaşanan olaylar, bunu tekrar tekrar kanıtıyor. Emekçilerin hak mücadelesini güvenceye alan yasal hiçbir düzenleme yok, var olanlar da işletiliyor. Burjuva yasalarına inanan kitleler adeta şaşkınlık içinde. Burjuva yasalarına göre, işçi ile patron arasındaki pazarlığı temsil eden ve özgürce işlemesi gereken "toplu sözleşme düzeni" işlemini. Örneğin "özde" tarafsız" olması gereken "yetkililer" bile, açıkça taraf olduğunu ortaya koyuyor; işçileri açlıkla, polis zoruyla tehdit ediyor.

Böylesi koşullarda işçilere ve emekçi kitlelere halk bu sistem içinde kalmayı, ulaşmayı öğütleyen, devrimci mücadeleye araçlarından ve yöntemlerinden uzak durulmasını söyleyen, bu sistemi hala bir "hukuk sistemi", bir "demokrasi düzeni" olarak göstermeye çalışan ve devrimcileri cara çalan herkes, bilerek ve bilmeyerek bu anlayışın halk düşmanı politikasına destek olmaktadır başka bir şey yapmıyor.

Bugün işçiler ve emekçi halk, iktidarın kendi yasalarını da inkar eden baskıcı politikaları karşısında çaresiz kalırken, derinden derine sınıf bilinci kazanma sürecine de girmiş bulunuyor. İşte devrimci müdahale tam da bu noktada önem ve anlam kazanıyor. Mevcut nesnel gelişmeyi kavramak ve buna uygun düşen mücadele araç ve yöntemlerini üretmek, her zamankinden daha çok önemli hale gelmiş durumdadır.

San sendikacıları, yüzüne devrimci-demokrat maskesi takan işçi sınırlarının, onların grev kinci ortaklarını, kolluk kuvvetlerinden oluşan koruyucularını, muhbirlerini, ajan ve

sabotörlerini aşma yöntemlerini üretmek, bunun için yaratıcı taktikler geliştirmek, işçi yığın-ları ve emekçi kitlelerle birleşmek için zorlunulur. Siyasi iktidar ve patronları, kendi çıkarları ve geleceği için nasıl her türlü yola başvuruyorsa, bizler de işçi sınıfı ve emekçi halkın çıkarları temeline, onların iktidar bilincini geliştirmeyi ve onlara yönetime alışkanlığı kazandırmayı amaçlayan her türlü mücadeleye yöntem ve biçimini yaratıcı bir tarzda gündeme getirmeyi bilimeliyiz. Üstelik bu, sendikacılığı geçim kaçınıcı haline getiren, zoru ve baskıyı gördüğü her yerde işçileri satan işçi sınırlarının, san sendikacıların varlığına rağmen ve gerektiğinde onları da hedef alarak, kurdıkları barikatları parçalayarak yapılmalıdır.

İşçi direniş ve grevlerinin barşarıya ulaşması için mevcut düzenleme ve kurallara takılıp kalmadan hareket etmeli, emekçilerin düşmanı olan güçlere karşı (patronlara, iktidara ve sermayenin işbirlikçisi san sendikacıları, muhbirleri, grev kırıcılarına vb.) devrimci adalet perspektifine sahip radikal mücadele yöntemleriyle cevap verilmeli, karşı-devrimci baskı ve saldırıları etkisiz kılınmalıdır. Egemelerin çok yönlü saldırılarının gündemde olduğu koşullarda, devrimci mücadele ve tavır alışı biçimleri de çok yönlülük içermek zorundadır.

Ancak bu yolla işçilerin ekonomik ve siyasi hakları mücadelesinin yeni bir nitelik kazanması sağlanabilir. Devrimciler, ezilen, sömürülen, baskı ve yasaklarla yüz yüze gelen emekçi kitlelere, güvenebilecekleri ve egemelere karşı kullanabilecekleri bir araç verdiği ölçüde, onlarla arasındaki tüm engelleri asabilir; işçi ve emekçilerin mücadelesi de bir nitelik sıçraması yapabilir.

Bu konuda ısrarlı olduğunda kitleler kendi deneyleriyle öğrenecek ve devrimci mücadele araçları ve yöntemlerine sahip çıkacaktır. Buna şimdiden az da olsa örnekler buluyoruz.

Devrimcilerin işçi yığınlarıyla buluşmasını engelleyen, işçi komitelerinde yapılan devrimci çalışma ve örgütlenmenin önünü kesen, sadece ege-men

RENKLI BASINDA ZEKA PIRILTILARI

güçlerin baskılan, san sendikacılığın kurumlaşmış olması, uzlaşmacı reformist anlayışların varlığı dğildir. Bir de bizzat devrimcilerin kendilerinden kaynaklanan eksik ve zaaf lar vardır ki, en başta aşılması gereken budur.

Çalışma tarındaki hataları düzeltmek, geleneksel anlayışlardan tamamen kopmak, devrimci çalışmanın çok yönlü ve yaratıcı bir çalışma olduğuna unuttuğın bunun gereklerini yerine getirmek, bu yönde enerjik bir ça ba içinde olmak gerekiyor.

Yığınlarla buluşmak, onların siyasi talepleri etrafında örgütlemek ve yönlendirmek için; öncelikle onların tanımak lazımdır. Tanımak, onlara gitmektir. Onlara gidildikçe, onların yaşam tarzı, ruh halleri, istemleri kavranmalıdır, soyut teorik analizlerle, bunlar üzerine geliştirilmiş çalışma yöntemi ve programlarıyla bir yer varlamas. Deneyler herkes için öğretici olmalıdır.

Devrimci çalışma, kitlelerin tüm özelliklerini, eğitimlerini, ekonomik, sosyal, siyasal vb. durumlarını öğrenmekten, taleplerini kavramaya, ruh hallerini anlamaya kadar çok yönlü bir ön çabaya gerekli kılar. Çalışma yapılan yerde geçmiş devrimci çalışmanın niteliği, karşı-devrimciliğin örgütlenme şekli ve kurulumları, politika ve taktikleri vb. bilinmelidir, çözümlenmeden yığınlarla ulaşmak için gerekli olan doğru yöntemleri üretmek de gerekir. Devrimci çalışmanın bu temel gerekleri yerine getirilmeden sürdürülen siyasal ajitasyon ve örgütlenme çabasının etkili olmaması doğaldır.

Devrimci çalışma bilimsel temellere dayanmalıdır. Ancak bu zeminde devrimci taktikler ve yöntemler geliştirilebilir; arzu edilen sonuçlar adım adım ortaya çıkmaya başlar. Atılan adımların yanlışları ve doğru ları bizzat canlı pratiğin içinde ortaya çıktıgı oranda, kitlelerle karşılıklı iletişim içinde, devrimci politikalar ve taktikler yeniden üretilir ve giderek kitlelerin hedefleri aynı noktada birleşmeye başlar.

Bu süreç, tekli mücadeleleri, devrimci hareketin genel faaliyeti ile birleşme ve giderek gelişmesi, mücadelenin çok yönlülüğü içinde ne istediğini bilen bir kitle hareketinin yaratılması süreci olarak da algılanabilir.

"Artık 'kitlelere gitmek" sözü sıkça tekrarlanan bir söylem olmaktan çıkmalı, bunun gere-

ği yerine getirilmelidir. Bunun için kitlelere gerçekten gitmeye, onlarla canlı bağlar kurmak ve yönetici insanlar yetiştirmeye, kitlelerle kuca k laşacak, devrimci politikalar üretmeye, egemenlerin bari-katlarını aşacak mücadele taktikleri ve yöntemleri geliştirmeye, çalışma tarzını devrimleştir-meye her zamankinden daha fazla önem taşınır.

Bugün "kitleler korkuyor, devrimcilerden uzak duruyor", "kitleler yok" vb. türünden gerekçeler üretmek kendi yetersizliğini, enerjik ça ba göster-meysini gözardı etme tutumu, devrimci insanın davranış biçimi olmaz. Devrimci insan "yok", "olmaz" edebiyatıyla kitlelerden uzak kalmayı veya onlara yeterince yaklaşamama-yı teorileştirmeye yerine, bu nesnel durumu nasıl değiştir-eceğinin yollarını düşünmeye, üretmeye ve uygulamayı başa-ran insandır.

Aksi halde kitleleri dönüştürme hedefi hiçbir zaman gerçekleşemez bir hedef olarak kalmaya mahkumdur. Kaldı ki, kitleler tarih edilen konum-da olsa bile, bir devrimci bu-nun nedenlerini bilimsel ola-rak tespit etme ve dönüştürme konumunda olmalıdır, ona tes-lim olma konumunda değil.

Devrimci insan yığınlar için yeni insanları bulup çıkaran, insan eğiten ve bu dönüştür-meylemin etkin bir unsuru haline getiren ve hedefine ulaşmayı bilen insandır. "İnsan yok", "kadro yok" diyerek çaresiz, kadere tabiolar çiz-mek, eğer benzetmek gerekir-se, yığınların, amaçlarını yitir-mişlerin izidir. Bu onların ne-snelliğe teslim olan kadereci çiz-gilerinin yansımasıdır.

Aslında her şeyin, "hazır in-sanların varlığı koşullarında başlanılabileceğini sanan, onlar olmayınca "yok lar", "olmaz" lar-dan öteye gidemeyen tavır, devrimciliği, başkalarına "emir vermek" olarak kavrayan bü-rokratik faş yapısının ve ça-lışma biçiminin karakteristik örneğidir.

Bugün devrimcilerin yığınla- ra yeterince gidelemeyişinin, gereken özgün politikaları yeterli düzeyde oluşturamamışının, gerekli motivasyonu sağlaya-mayışının temel nedenlerinden biri, bu bürokratik anlayış ve çalışma tarzının terk edile-meyişidir. Geleneksel yaklaşı-mımdan devrimci bir kopuş sağ-lanamadığı yerinde sayma kaçınılmazdır.

Kitlelere gitmede çekilen sıkıntıların kaynağı da buradadır.

"Kimse dışlarını gerçekleri önüne geçirmesin; olmayacak şeyleri sanki olacakmış gibi düşünmeye kalkışmasın. (...) sunu kafalarına iyice soksunlar ki, güçleri sonunda kırılmasa mahkumdur. Daha çok da kökdehilleri, ama sunu iyice bilsinler ki, siyasal şiddetle dışle-dikleri yere varamayacaklardır." (Hassan Cemal, 24. 5. 1991/Cumhuriyet)

"Tehlikeli bir dönemektir. Sovyetler'deki yapı değişikliğinden sonra yaşama nedeni kalmayan sol terör, şimdi Kürt ayrılıkçılığına sahip çıkmaya uğraşır. Güneydoğu'da göre yapan komutanların katli işi yönüli tahrikler.

Güvenlik güçleri yere halkına karşı tahrik edildikten yere halkı da cinayetlerin manevi sorumluluğuna altına itilip devlete yabancılaştırılmaktadır.

Tabii bir yandan da Silahlı Kuvvetler içinde, bu işlerin idareye el koymadan düzmel-yeceği yanlışlaşma şüphesi iltirarslar kaçınılmazdır." (Güngör Mengi, 24. 5. 1991/Sabah)

"(...) 'sol' kaynaklı görülen terör bakınca görülen şudur:

Bu terör örgütleri artık Türkiye'de Marksist bir rejim kurmak gibi bir ideal için kavga etmek iddiasında değiller. Çünkü o ideolojinin rejimleriyle birlikte çıktığını görüyorlar. O yüzden 'intikam terörü' diyebileceğimiz bir terör türü geliştirdiler. Önceki yulara ken-dilerini yava yavaşları mağdur ettiğini düşündükleri kişileri hedef alıyorlar." (Oktay Ek-gi, 24. 5. 1991/Hürriyet)

Bugünkü terörizin ayrılgırlık hedefi güvenlik ve ordu mensuplarıdır. Böylece bir yandan devletin güvenliğini cihazları ile edilmeye çalışılıyor, öte yandan da toplumun 'Yılan bana dokunmuyor' düşüncesini sürdürmesi amaçlanıyor." (Taha Akay, 24. 5. 1991/Tercüman)

"İçişleri Bakanı Abdülkadir Aksu ile bir süre konuştu.

Devlet görevlilerini sindirmek istiyorlar" dedi. (...)

Amaç 'terörle mücadele edenleri korkutmak' Yani 'Hulusi Paşanın, İsmail Paşanın, Tercel Paşanın başına gelen, yarın sizin de başı-nıza gelebilir.' (Yavuz Donat, 24. 5. 1991/Tercüman)

"Teoman Erel dostumuz bir sohbetinde:

"Bence PKK işi bu diyor, 'varınlar Güneydoğu'da göre yapanlardır. Apo şehre incek-leri söylemiş bir şey söyledir. 2000'e doğru 'terörü' başlatıyor. Türkiye yeni bir durumla karşı karşıyadır. İrlanda oluyoruz..." (Melih Aşk, 25. 5. 1991/Milliyet)

"Eski kavgı, terör grupları arasında. Şimdi doğrudan devleti hedef alıyor..." (..) Eskiden 'Faşizme ölüm' naraları ile kan döken terör, şimdi 'Kürtlerle özgürlük' diye ba-ğırması başladı.

Kendisi güvensiz, yoksul ve mutsuz hissedene ve bu nedenle rejimin umudunu kesen kitleyi kazanmaya uğraşacaklar." (Güngör Mengi, 25. 5. 1991/Sabah)

"İçerdekiler terörizm, bizzatlı propaganda malzemesi hazırlıyor. Belki Türkiye'yi bu yolla yeniden bir askeri rejimin içine sürükleyip, iyiden iyiden hür dünyadan koparmak istiyor..." (..)

Terör, milletlerarası bağlantıları açısından ele almadan sadece 'intikamcılık' gibi tak-dim etmek, safdillik değışle başa bir şeydir. O zaman devletin güvencili güçleri ile terör örgütlerini bir masa etrafında toplayıp, kabile barıştırış gibi barıştırmak gereği, bu mantı-ğın tabii bir sonucu olur.

Gülünç olmalıym.

Terörizm, ensin hesapları dayanan bir strateji izliyor. ("Yalçın Özer, 25. 5. 1991/Türkiye)

"Birtakım odaklar, terörü terimandıyor ve Türkiye, yeniden askeri bir müdahale orta-mnası sürülecek isteniyor, bu arayan beyan ortada." (Halit Kaçmaz, 25. 5. 1991/Meydan)

"Türkiye'deki terörün tamamen ekonomik kaynaklı olduğunu söyleyemeyiz. Toplumsal yapının esasını oluşturmada, kültürümüzde ve tarlrimizde de terörü körükleyen öğeler bulabiliriz. Bölgesel değıştirmeler de terörün tohum olabilir. (...) Şu ya da bu nedenle Türkiye'yi sendelemek isteyen dış güçlerin de zaman zaman terörü kışkırttığını biliyoruz.

Kısacası, Türkiye'de terör çok yanlış, çok köklü ve daldı bir olgu... Hiçbir zaman amaca-na tam olarak kavuşmasa da, daha uzun yarı etkinsini sürdürecek benzerler." (Haluk Şa-hin, 25. 5. 1991/Güneş)

"Terör ile savaşmak için önce terörü tanımak gerekir. Bu cinayetten işleyenler kimdir? Amaçları nedir? (..)

Atı alan Üsküdarı değil, ama Bekaa Vadisi'ni çoktan geçti? (..)

Türkiye'de son zamanlarda yaşanan terör eylemleri birçok bakımdan 'ETA ve IRA türü' eylemlerdir. Bu saldırıların ardında, Kürtlerin başımızda bir devlet kurmaları amacı yatıyor. En azından bu eylemlere böyle bir süreç başlatıyor.

Bu saldırılar kim üstlenirse üstlenisin sonuç değışmez." (Uğur Mumcu, 25. 5. 1991/Cumhu-riyet)

"Hindistan'daki terör ile Türkiye'dekiın ortak noktaları var. Her üç eylem de terörün ortak paydasıdır. Eylem de eylem de bütün terör girişimleri gibi bir. Belki eylem-lerin kendileri bile cinayeti ile kilmelere hizmet ettiklerini ayırında değışlerdir. (..)

Kimsenin küşkusü olmayan ki, kilmelerimiz terör eylemlerinin de amacı, demokrasinin kurulması, pekiştirilmesi engellemektir. 'Yine 12 Eylül öncesini mi dönüyoruz' sorusu-nu sordurmaktaki yaran olan her odak bu terörün ardında şüphesiz olabilir." (Ali Sirmen, 25. 5. 1991/Cumhuriyet)

"Terörün temelinde kim var? (..)

Cökmiş komünist felsefe peşinde koşan bir avuç militan, terimanan terörün mimarı ol-duğuna inanarak zor. Dev-Sol veyahut benzer bir komünist örgüt, mutlaka hem başka ülkelerde, hem de bölücülerle ilişkisi vardır.

Bir ülke değil, belki birkaç ülke bu işin içindedir. Irak, Suriye, İran, Yunanistan... Bunlar-dan her bir Türkiye'nin kurusunu kazmak isteyebilir." (Nazlı İlaçık, 26. 5. 1991/Tercüman)

Körfez savaşından sonra ikinci kez yoğunlaşan ve hala binlerce işçiyi tehdit eden işten çıkarmalar, işçiler için önemli bir tehlike taşıyor. İşçiler, mücadele mevzilerini terk etmemek, daha ileriye koşmak istiyorlarsa, sokağa atılan kardeşlerine sahip çıkmalı, bu uygulamaya kararlılıkla karşı koymalıdır.

Bütün emekçi kesimler, temelde ekonomik talepler üzerinde olsa da derin toplumsal çelişkilerin yol açtığı genel bir "hareketlilik" yaşıyorlar. Bu hareketliliğin başını son aylarda öne çıkan işçi eylemleri taşıyor. Sistemin krizinin ekonomik ve sosyal yönlere sırtlanma yönünden, haklısız ve yasaklar cenderesine sıkıştın işçiler sokaklara dökülüyorlar. Grevleri gündeme getiriyorlar, direnişleri gerçekleştiriyorlar.

İŞÇİLER NE İSTİYORLAR?

İşçiler 12 Eylül'den bu yana kaybettiklerini istiyor. Her şeyden önce yıllarca emeğini hırsızlara, aşçılarıyanlara karşı onurla sahip çıkıyor. Baskı ve anti-demokratik uygulamalara fabrikaları işlaya çevirip, "bizim işimiz usdur" diye kendileriyle alay edenler, "emeği de ucuzdur" diye emperyalistlere davetiye çıkaran karşısında artık bastırını öne geçiriyorlar.

"Bir milyona çaycı çalıştıracağım çay makinesi alırım", "Buzdolabı alsalar, arkasından video isterler, işçilerin lükse ihtiyaç yok" diye emeğe saygısızlıkları emeğe saygıyı öğretiyorlar. Grev pankartlarını, grev cadılarını geri istiyorlar. Bu mantığı taşıyanları ve onları iktidardan keyifliğine, binlerce işçinin gür sesiyle karşı koyabildiği özgür sendikalar istiyorlar. "Verdiğimiz kadanyla yetineceksiniz, istemediğimiz zaman atılacaksınız"dan ibaret işveren yasalarını değiştirme, haklarını geri alma mücadelesi veriyorlar. "İşçileri yüzlerle binlerle sokağa atma yetkisi sizdeyse, her sabah açtığımız şalterleri istediğimiz zaman indirme yetkisi de bizim ellerimizde" diyorlar. "Bu ülkenin sokakları, caddeleri, alanları bizim. Karşıma basılan, anti-demokratik uygulamaları dikemeyin." diyorlar.

İşçiler ikinci silkinşte şimdi bu kaybettiklerini istiyor.

İŞÇİLER KENDİLERİ

YASA YAPIYORLAR

İktidar yeni 24 Ocak tedbirlerini, işçi haklarına karşı yeni anti-demokratik hazırlıklarını ilan ediyor. Türk-İş tepkileri geri çekme üzerine program yapıyor. İşçiler kendi takvimlerini açıklıyorlar. Mücadele edeceğimiz diyorlar.

KIT'larda çalışan 650 bin işçi, toplu sözleşme görüşmelerinin ıtkıması sonucu greve hazırlıyor. Grev kararı iş sendikaları sıkıştırıyor. Daha şimdiden bu süreç giriyor, direnişleri ileri başlatıyor. Grev yasağı olanlar da dahil, on binlerce işçi talepleriyle birlikte eyleme geçti. 88 bin Tekel ve Çaykur işçisi, 13 bin cam işçisi üretimi kesintisi uğratarak, öne çıkarılan hak talepleriyle hareketle geçtiler. Şimdi ise daha ileri tavırları hazırlıyorlar. Petrol-İŞ'e bağlı 25 bin işçi elinde capında sabah ve akşam yürüyüş yapıyor. Yürüyüş eylemleri bütün karayolu işçilerini de içine alıyor. Karayolu işçileri İstanbul'da E-5'te yürüldüler ve bu bölgedeki işçiler E-5'i kapattılar. İzmir'de belediye işçileri açık grevinin yanında oturma, işyerini terk etme eylemi yaptılar. İli ufaklı iş-

yerlerinde yüz binlerce işçiyi kapsayacak şekilde işçiler genel bir hareket dalgasını sürüldü.

İş barmaları, fabrika işçileri, yürüyüşler sürerken yasak ve sınırlamalar filen işlenmez hale getiriliyor. Polis, engellemeye bu yürüyüşlere refakat etme durumunda kalırken, bazı yerlerde kortejlerin başına geçip "önderlik etmek" gibi komiklik yapma olayları bile yaşanıyor. İktidar yasa üstüne yasa koyduğu işçi hareketi karşısında göz yummak zorunda kalıyor. İşçiler kendi yasalarını kendileri yapıyorlar. İlk silkinşte suskunluk çemberini aşmışlardır. Bugün önlere konan iktidar, burjuva muhalefet ve Türk-İş'in barikatlarını aşarken, iktidarın yavaşlamak istemediği haklarını ve taleplerini kendileri yasa yapma yönünde yürüyorlar.

İşçilerin ön saflarında, kendilerini bir güç olarak gördüklerini gösteren sloganlar var. İşçiler bu sloganlarla birlikte kerkir. "İşçiyiz Haklıyız Kazanacağız" sloganı işçi sınıfının bütün saflarında yayılıyor. Bütün yürüyüşlerde "İşçiler El Ele Greve" sloganı eşlik ediyor.

İşçilerin haklarını elde etmek için direnmekten ve mücadele etmekten başka yolun yoktur.

TÜRK-İŞ İKTİDARA DEĞİL,

İŞÇİLERE "YETER" DİYOR

Türk-İş her zamanki misyonunu yerine getiriyor. İktidara değil, ayağa kalkmış durumdaki ve hakları için mücadeleyi önlerine koyan işçilere "yeter" diyor. Çünkü Türk-İş 12 Eylül, 12 Eylülün yasalarını destekleme suçunu taşıyor. O gün 12 Eylül'e yağı çeken, 12 Eylül'e çalışma takarı vererek işçilere ihanet eden Türk-İş, bugün başındaki Şevket Yılmaz'ın ağzından Bursa Mitingi'nde pamağıyla göstererek işçileri tehdit ediyor, polise ihbar ediyor. Aynı tehdidi sendikaların başkanları kurultundan emir yağdırarak "Bizim iznimiz dışında bir şey yapılmaz. Bununuz karnasına karşınmayız." diyerek yapıyor. İşçilerin eylemlerini geri çekmek, bir noktada toplayıp işini bitirmek için 2 Haziran'ı takvim gösteriyor. İşçiler "İşçiyiz, Haklıyız, Kazanacağız", "İşçiler Birleşin, İktidara Verleşin", "Direneceğiz, Hesap Soracağız" derken; Tütün İşçileri "Açız" diye

bağırıyor. İşçilerin karşısında, iktidarı önüne perde oluyor. İşçilerden korkanlar işçilerin mitingine 100 korumaya geliyorlar, girdikleri ara sokaklardan geri kaçıyorlar.

BURSA MITINGİ'Nİ İŞÇİLER

KAZANDI, TÜRK-İŞ KAYBETTİ

İşçilerin baskısıyla alanlara toplanmaya boyun eğen Türk-İş'in son sendikası ağladı. Bursa Mitingi'nin başları öne eğik ortaktir. Nüktadan işçilerin "Kahrolsun Sın Sendikacılar" haykırışlarına kessildi. İşçi sınıfı zavalıca gösteren alız sesleri, işçilerin, "Yaşasın Sınıf Sendikacılığı", "İşçiler El Ele, Greve", "Haklıyız Kazanacağız" sloganlarıyla bastırıldı. İş bine yakın işçi mücadele etme isteğini haykırarak işçi Bursa'ya geldi ve o kararlılığın coşkusıyla Ş. Yılmaz'ın konuşmasını yanda keserek kovadı. Ancak bu kez de Şevket Yılmaz'ın istifasını istemesinden rahatsız olanlar çıktı. Bazı çevreler bu konuda rahatlatıcı elde getirmekteler. Bunun nedeni ise anlamak olanaklı değildir.

Oysa işçiler mücadele coşkusunu da, ihaneti de orada gördü. Türk-İş yöneticileri iktidara mahcup mesajlar iletirken, işçiler yüksek sesle kendi takvimlerini açıklıyorlardı: "İşçi Memur El Ele, Greve", diye haykırıyorlardı. Türk-İş yöneticileri bu tavırları alanları eylemlere işaret ederek polise hedef gösteriyorlardı. Polis çevresini sarıya kitleyi "Alalım mı?" diye tetsizle Ş. Yılmaz'a

soruyor, o da "alın" diye onay veriyordu. Türk-İş kendi barikatlarını aşan işçilere karşı polisten destek umuyordu. Gözaltına alınarak direniş, "Haklıyız Kazanacağız" sloganlarıyla bubeyle taşıyorlar ve aynı mücadele ruh haliyle ifade vermedin, polis-ten, daha sonra savcılardan işçilerle.

İSTEN ATILMALARI İŞÇİLERİN

ÖRGÜTLENMESİNE DARBE

YURMAYI GETİRİYOR

İşten çıkarmalar son verilmesi, bugün işçilerin eylemlerinde ön sırada koyduğu talepler arasında geliyor. Ocak-Mayıs arasındaki beş ayda 75 bin işçi çıkarıldı. Özeleştirme görüşimleriyle Erdemli'de büyük boyuta ulaşan ve Tekel'den başlayarak KIT'larda çalışan pek çok işçiyi tehdit eden "işten çıkarmalar" başı başına bir direnme nedeni oluşturmuyor. DİE rakamlarında tüm işçilerin istihdamı için 300 trilyon TL gerektirdi açıklanırken, iktidar daha

Erdemir'i Erdemir'de çalışan bir işçi anlatıyor:

'HERKEŞ HER AN İŞTEN ATILMA KORKUSUYLA YAŞIYOR'

MÜCADELE: Şu anda Erdemir'de makine başında durumunuz nedir? İşveren, sendikadan tavrını nasılsı buluyorsunuz?

K. K.: Erdemir'de 17 senelik işçiyim. Size saygı duyduğum işi doğruya söyleyemiyim ki, işten atılmaktan korkuyorum. 4 çocuk sahibim, hepsinin öğrenimleri, ihtiyaçları, bin türlü sorunları var.

Şu an işi bırakacak hiç değil, resmen askerlik yapıyorum. Buraya yaşamamın en değerli senelerini verdim. Herkes her an işten atılma korkusuyla yaşıyor. Korkum, açık söylüyorum beynimi kemiriyor.

Sendikamızın durumunu ne siz sorun ne de ben anlatayım. Benim ve iş arkadaşlarımızın çoğu işverenden çok sendikadan çekiniyor. Delegelelerinden çekiniyor. Delegeleler kendileri de işçi olduğu için yerlerini sağlamlaştırmak, işverene yataklanmak için işiyeviden tutun da akla gelebilecek her şeyi yapabilecek seçme adamlar. Sendikaya hiçbir zaman güvenmedik, güvenmiyoruz.

Geçmişte Maden-İş döneminde her türlü şikayetimizi işyeri temsilcileri aracılığıyla veya bazen direkt sendikaya hiç çekimeden anlatılabiliyorduk. O devir bakıydı.

MÜCADELE: Sendikadan toplu sözleşme sonrasında nasıl bir sözleşme imzalanışına ilişkin net bilgi alabiliyoruz mı?

K. K.: Sendikal mücadelede aktif bir insan değiliz. Çok sık olmamakta birlikte sendikaya göğüs gelliyor. Ancak toplu sözleşme döneminde sendikamız şube yönetimi dahil bu konuda bir şey bilmiyoruz ki, kimden öğrenelim. Toplu sözleşmeye neler aldığımız konusunda sadece ben değil, hiç kimsenin kesin bilgisi sahip olduğunu sanmıyorum.

Parasal anlamda aldığımızda herkes gibi biraz bilgim var. Ama sosyal haklarda ne oldu ne bitti bilmiyoruz.

MÜCADELE: Türk-Metal Sendikası 12 Mayıs'ta dağıttığı bildiride Erdemir işverenine hitaben "Amacınız Erdemir'de işçi sayısını azaltmaktır, bunun adı çözüm yolları çok, gelin bilmiyorsanız söyleyelim. Çözümü beraber bulalım." diyerik kıyımların karşısında olmadığımızı açık açık söylemesine rağmen, ku-

ymıda sendikamızın rolünün olmadığını söyleyen, temize çıkıp kırarak anlatışları nasıl değerlendiriyor-sunuz?

K. K.: Özellikle kıymın hemen sonrasında sendikaya yönelik olarak alınan fiili tavır yüreğime su serpti. Önce inmadım, sonra gerçek olduğunu duyunca sevindim. Sendika yönetiminin şaşkınlığını ilk iki günlük dönem içinde herkesin görmesini isterdim. Aslında bu ortam Erdemir'de bize güvenmiş bir şans olabilir. Sirtımızda istemeye istemeye taşıdığımız kamburu, biraz cesaretle davyansaydık belki de atabilirdik. Gelişmelerin korusuyla o sari sendika yöneticileri gitmiş, işçi dostu, babacan yeni yöneticiler, sevecen delegeler gelmişti.

"Körün istediği bir göz Allah vermiş ki işçi" misali sarı sendika belki de mevcut ortamdan kırıcı gücünü temize çıkarabilecek işçi faydalanmay düşünebilir. Ergil'de işçileri belki temize çıkarmaz, ama tepkilerin boyutunu ve kamuoyuna mal olmasını Erdemir'de bize sendikal mücadelede önderlik etmiş bazı insanların desteğiyle us-takla engelleyebiliriz ve engelledi de.

Ben belki de yapamayacağımı şey başkalarının ıstı-ıstıyorum, biraz işi kolayına kaçırıyorum ama belki sendikal önderlik olmaz. Sen ne yaporsun diye sorarsan pek fazla bir şey söyleyemem. Bilmiyorum, belki de kendimiz için başkalarını kurbanını istiyoruz.

Erdemir'e beraber toplam 22 senelik angaryalarla ve işçilik hayatında yaşayarak şunu öğrendik. Sendikalar-da, partilerde, demelerde önderlik yapan insanlar bi-

zim gibi insanlardan farklı olmak zorundadırlar.

Açık söyleyişle, söyledikleriyle yaptıkları arasında tutarlılık olan, en kötü koşullarda söylediklerini yapabilen, savunabilen, cesareti, herkesten biraz daha alık olmak durumundadırlar.

MÜCADELE: Son aylarda yüz binlerce işçinin işten atılacağı da göz önüne getirdiğimiz sıranın size geleceğini, bunun için dün bir şeyler yapmak gerektiğini düşünmüş müydünüz?

K. K.: Korkularımı açık bir şekilde koydum. Sendikamızın durumu ortada. Eski arkadaşlarımız çoğu benim gibi yorgun, yorgun. Belki fazla konuştuyu zaman herkesten süz-üz tamamladı da var. Ama hep fal.

Uzun sözün kısası, biz de hem bey-bir, haktımız işi görürüz, bakmadım anlatılır.

zım bazılarımızda yürek var kafa yok, bazılarımızda kafa var yürek yok. Durum böyle olunca sonuç da bundan başka olmaz.

MÜCADELE: Peki geçmişe dönerek sormak istiyorum. Zonguldak direnişi sırasında, 3 Ocak'ta. 1 Mayıs'ta neler yaptınız?

K. K.: Zonguldak direnişi sırasında bütün Türkiye ayağa kalktı ama evimizin penceresinden baktığımızda görülebileceğimiz kadar bize yakın olan direnişe, metal işçilerine yaşarış bir biçimde görümlü yapıpamadık. Bu bizim ayıptırız.

Herkesin özur dilemiş ama 3 Ocak'ta 1 Mayıs'ta yine öyle oldu. Biz düşünden bugüne değindiğimiz sürece sınıfta kaldık.

Ama tabii ki bunun birçok nedeni var. Sendika falan biraz işi bahanesi. Yani düşünden bugüne sessizliğimiz-e galiba bugün hata yaptık.

MÜCADELE: Toparlasak, Erdemir'de devrimci sendikal anlayışın insiyatif kuramaması, sarı sendikacılık çemberinin kuramaması yaşanan olumsuzluk-ların temel nedenidir diyebilir miyiz?

K. K.: Tabii ki böyle söyleyebiliriz. Ancak 73'lerde, 74'lerde 77 günlük grevleri yaptığımız ve Maden-İş döneminde çok yığıl arkadaşlar da gördüm. Çoğunluğu işten attılar, kimisi çıkışını alıp gitti. Anlaşılan bugün tek tek insanlar da yetmiyor herhalde.

ni katmayla devam ediyor. İktidarınn bu tavrı, ilkin öndü işçileri seçerek işçileri bu en mücadeleci kesimlerinden koparmaya, yoksun bırakmaya yaşıyor. İşçi kıym-ları bu haliyle işçi sınıfının örgütlenmesi-ne darbe vurmak anlamına geliyor.

Körfez savaşı sırasında işveren ve iktidar, on binlerce işçiyi işçiyi çıkarıştı. İkinci kez yoğunlaşan ve hala binlerce işçiyi tehdit eden işçen çıkarmaları, işçi hareketi için önemli bir tehlike taşıyor. İşçi ler, mevzilerini terk etmemek, daha iler-iye koşmak ıstıyolarla, sokağa atılan kardeşlerine sahip çıkmak, bu saldırıya karışıklık karşı koymaları. İşçiler mücadelede sari arkadaşlarının yalnız bırakma-ma geleceğini geçmişte pek çok yığıl di-reniş örnekleleriyle göstermişlerdir. Bugün bu geleceğin karışıklıkla sürdürüldü, emek düşmanlarının cesaretini kırmak, bütün işçilerin hayati kazanımları için vazgeçil-mez önem taşıyor.

MÜCADELE İÇİN. KAZANMAK İÇİN
İŞÇİLER ELE. DAYANISIMAYA
Bugün on binlerce işçinin birlikten ya-

na olan eğilimlerine, Zonguldak madencileri-nin sergilediği omuz omuza mücadele arkadaşlığı çok şey kattı.

İşçiler dayanışmanın eksiksizliğini acıla-nın da, bu dayanışmanın gerçekleştirdiği yerlerdeki kazanımları da çok kez tattılar. Bugün yaşanan eylemler içinde dayanış-mamın güzel örneklerini ortaya koyuyor-lar. Tekel işçilerinin, işçilerin direnişleri, karşılıklı dayanışma gösterileriyle güçleniyor, güzelleşiyor. Direnişlerinde destek ve dayanışma ile kazanan Mağa işçileri, şimdi başka fabrikalardaki işçi kardeşlerine dayanışmalarını sunuyorlar. Bu destekler çoğalmakta, işçiler dayanış-mamın tek bir gövdeye dönüşmüşlerdir. Direnişlerin tek tek yok edilmesinin önu-ne geçmişin güvencesi ancak böyle sağlanacaktır. Bilmiyoruz ki, Erdemir işçile-rinin kaderi, Tekel işçisine. Tekel işçisinin kaderi kam. yol, petrol işçilerine, yani bütün işçilerin dayanışmasına bağlıdır. İşçilerin tarihi, işçilerin özgürlüğüne ve dev-rimcilerine, sınıf kardeşlerinin desteğine dayandıkları sürece zaferler elde ettikleri-nin örnekleleriyle doludur. 15-16 Haziran-

daki gelişmeler ve tavırlar bu konudaki örnekler arasındadır.

ANTI-TERÖR YASASININ EMEKLİLERİN KARŞISINDA BARİKAT OLAMAYACAĞI ORTAYA ÇIKTI

Kitlelerin hak alma eylemleri yeni mev-ziler kazandı. Olgarşı kuralları yeni maddeler içeriyor. Ama bu tedbirler, daha çıkışlı ilk günlerde işçiler eylemleri önünde eridi, işlevini yitirdi. Anti-Terör Yasası yü-rürlükteyken, işçiler caddelerde, fabrika-larda, fabrika önlerinde özgürlüğü kendi metotlarıyla uyguluyorlardı. On binlerce işçiyi uyguladığı kuralları önünde başka hiçbir kuralın sözü geçmezdi. Yasak ba-rıkallarımla böyle parçalanıyor işçiler, on yil-lardır kaybettiklerini geri almamakta, ken-di yasalarnın, hakların dayatılmarında bu örnekten sunuyorlar. İşçiler gücünü gör-dürdüler. Ve bu gücü san sendikacılığa, burjuva partilerin tehdit veya vaatlerine rağmen, işçilerin talep ettiği kazanımlar-ın sonuna kadar kullanmaktan çekinmi-yorlar.

İşçiler bugün bu kararlılığı taşıyorlar. Salfarında bugün kendi "takvimleri gide-rek ağır basıyor.

ÖN SAFLARI DEVRİMCI İŞÇİLER TUTUYOR

İşçi sınıfı Türk-iş'e güvenini tümüyle yi-rildi. Şimdi öndü işçiler fedakarlıklar, ka-rarıllık ve doğru politikalarla işçilerin güvenini kazanıyorlar. Bilinli işçiler bu g-evenini taşıyorlar ve haklarını savunuyor-lar.

teklerini esirgemeyeceklerdir. Ne iktida-rın ne Türk-iş'in sözünün yeterli olma-dığı noktada, doğru politikaların önu acılıyor. Ve işçiler bugün adaletsizlik-le, baskı ve sömürün karşısında tek güç olarak devrimcilerin açtığı yoldan iler-liyor.

"Açız" diyen acıdırıcı sloganların, iktidardan bir lokma fazla etmek beklem-e-nin zamanı geçti artık.

Şimdi "Mücadele Edeceğiz". "Yaşasın İşçilerin Dayanışması". "Haklıyız Kazana-cağız" sloganları işçilerin bugününi belir-liyor.

Yaklaşık 100 bin işçinin katıldığı Türk-İş Mitingi yapıldı

DEVRİMCİLER TÜRK-İŞ BARİKATLARINI AŞTI

H yönü ile yeni bir patlama-
nın haberlerini taşıyan bu sü-
reçte Türk-İş her zamanki gi-
bi patlamanın önüne geç-
mek, nabı yatıştırmak amacıyla. Bur-
sa'da 2 Haziran'da "Haksızlıklara Ha-
yır" mitingi karan alıyordu.

İşte bu noktada Devrimci İşçiler "A-
lanlar sarı sendikacılara bırakılmasın,
alanlar sarı sendikacılığın teşhiri öfke-

tek bir ses olarak birleşmesinin zemi-
ni" düşüncesi ile 2 Haziran mitingine
hazırlanıyor, yüzlerce kuşlama onlar-
ca döviz onlarca pankartla miting
için çalışıyorlardı.

Türk-İş mitingi Bursa'ya kaçırsa da
işçiler otobüslerle akın akın hesap
sormaya, öfkelerini düşmanlarına kar-
şı birleştirmeye geliyorlardı.

Devrimcilerin kortejinin yürüyüşü
ile beraber her taraf "İşçiyiz, Haklıyız
Kazanacağız", "İşçiler El Greve"
sloganlarıyla canlıyordu.

Kalabalık kortejin coşkusu Bursa halkı da
alkışlayarak katılıyor "İşçi Kıymının Hesabını So-
racağız, Devrimci İşçi Hareketi" yazılı sor-
cuşlara gökyüzünü kaplıyordu.

Ülke genelinde devrimcilerin mücadelesinin
emeki halkın üzerinde yarattığı etki, mücadele-
nin emekçi halkın işçi sınıfının yüreğine kazılan
sloganlar geliyordu oportünizmi, reformizmi mah-
kum eden.

Alana her giren kortejde ortak ifadeyi "İşçiyiz
Haklıyız Kazanacağız" pankartları sonuyluyordu.

Alana "Haklıyız Kazanacağız" pankartı, 1 Ma-
yıs fular ve flamlarıyla, coşkuyla sloganlarıyla gi-
ren devrimciler işçi sınıfının örgütü, disiplinli ru-
hunu ve kararlılığını yansıtlıyorlardı.

Türk-İş yönetimi görmeyi hiç istemediği pan-
kartların burunların dibine kadar sokulmasın-
dan ve devrimciler karışılardan gormekten hiç
memnun olmamıştı. Bu yüzden hiç vakit kaybet-
meden pankartları indirilmeye çalıştılar. Gereke-
leri ise oldukça ilginçti: "Yeni gelen arkadaşlar
mitingi izleyemiyorlar". Oysa anlayamadıkları bir
şey vardı. İşçiler oraya onları izlemeye değil, mi-
tingde siyasi kitlelerden ve sermayenin işçi sınıfı
içinde usaklığı yapan Türk-İş yöneticilerinden
hesap sormaya, on bir yıldır içinden birkirildik-
lerini yüzlerine vurmaya geldiler.

Bu öfke ve sınıf kını ile hareket
eden işçiler, birkaç kukla sendika dışı-
nda devrimci işçilerin önderliğinde
pankartlarını indirmedi. Tam tersi-
ne daha kararlı biçimde "Türk-İş İsti-
fa" sloganları arasında sarıdırklar pan-
kartlarına.

Ve alanda devrimcilerin pankartları
engel tanınmadan açılıyordu: "Haklıyız
Kazanacağız, Devrimci İşçi Hareketi".

Pankartın altına Devrimci Memur
Hareketinin ve Bursa Devrimci Gençli-
ğin temsilcisi UL-DE'Nin katılması gü-
cü büyüttü, halk güçlerinin dayanış-
masının güzel bir örneği oluyordu.

Amerikancı, işbirlikçi sanı Türk-İş'in
başı Şevket Yılmaz'ın kürsüye çıkma-
sı ile önderliğini devrimci işçilerin yapı-
tıği protesto teşhira yöneldi.

Türk-İş'in protestosunun kitleye ya-
yılması işçi sınıfını Türk-İş'e mahkum
etmeye çalışan anlayışın da teşhir et-
ti.

Şevket Yılmaz'ın saldırı ve provokatif tavırları karşısında devrimciler siyasi
öğünleşi kararlılıklarıyla ortaya koyuyor ve bu oyunu bozuyorlardı.

Türk-İş Genel Başkanı Ş. Yılmaz kürsüye çık-
tında insiyatifi ele almaya çalıştıysa da olmadı.
"Yuh" sesleri yükseldikçe, "Şevket İstifa", "Türk-İş
İstifa" sloganlarına dönüştükçe bocaladı, ne ya-
pacağını şaşırıldı. Telaş içerisinde hitap ettiği al-
andaki işçileri suçlamaya, karalamaya çalıştı. İnisi-
yatif ele geçiren devrimci işçileri "aramızda anarşist-
ler var" diyerek polise hedef gösteriyordu.

İşçiler yıllardır sırtlarında taşıdıkları bu asla-
kara "artık yeter" diyor ve hesap soruyorlardı. Pank
içinde konuşmasını alalecele bitirdi ve "Yuh" ses-
leri arasında, polis dostlarının korumasında ara
sokaklardan alanı terk etti.

Mitingin alalecele bitirilmesi coşkuyu durdur-
maya yetmedi.

Tek yol olan Garaj isticametinde giden grupla-
nın pankartlarının açık olması, kortejlerde onlarca
siyasi imzalı pankart açılmasına rağmen polisin
"Devrimci İşçi Hareketi" pankartı altındaki kitleye
müdahale, olguların ve onun usaklarını devrimci-
lerin mücadelesinden ne kadar çekindikleri-
ni ortaya koymaya yettiyordu.

Faşizmi kendi usaklarına yapılan protestonun
karşılığını vermeye hazırlanıyordu.

İşbirlikçi Türk-İş'in tüm kitle ile protesto edi-
lmesine önyak olunmuş, devrimci sloganlar kitle-
ye hakim kılınmış. Hedefleri tayin etmiş, coşku-
yu artırmış ve kitlelerin kendine güven duymas

Devrimciler alandaki. Bursa emniyetindeki ve mahkemedeki tavırlarıyla direnen
geleneklerini ortaya koydular.

konusunda olumlu bir deney yarat-
mış. Türk-İş açısından bundan sonra-
ki mitingler ve hareketlilikler için çok
kötü(!) örnekler verilmişti. Ya tüm iş-
çi her zaman böyle yapmaya çalışır-
larsa o zaman ne olacaktı? Polis Şev-
ket Yılmaz'ın talimatı ile hareket edi-
yordu. Devrimcilere yönelik bilingç bir
saldırının baş sorumlusu oluyordu.
Ş. Yılmaz daha miting sırasında pol-
sin "Burlan alalım mı?" sözüne kar-
şılık, "Hepsini toplayın." karşılığını veri-
yordu.

Çevik kuvvet ve sivil polisler pan-
karta yapılan müdahale ile beraber
kitleye saldırmıyor, coplar, tekmele,
hiçbir ayırım yapmaksızın kalkanı iniyor-
du.

Çember altına alınan yaklaşık 200
kadın insan acımasız dövülürken
işkençeye boyun eğmeyeceğini "İn-
sanlık Onuru İşkençeyi Yenemek" slo-
ganını haykırarak ortaya koyuyordu.

Getirilen belediye otobüslerine girmek için
direniliyor, yerlerde sürüklenerek sloganlarla oto-
büslerle bindiriliyorlardı. Otobüslerde marşlar, "İ-
şkençelerden Hesap Sorduk Soracağız" slogan-
ları şübeye kadar devam ettirdi. Direniş gelenek-
lerine kitle de sahip çıktı. (*)

Şübeye gelindiğinde otobüslerden iniliyor,
cop, tekme ve tokatlara sloganlarla cevap verili-
yordu. Devrimciler yerlerde sürüklenerek şubenin
ymekhanesinde döndürülüyordu. Otobüste ise
"yasal bir hak kullanılarak yapılan saldırıyı protes-
to etmek için serbest bırakılma kadar açık grevi
yapılacağı, ifade verilmeyeceği" açıklanıyordu.

Şübede saldırılar devam ediyor, buna karşılık
yaptırımlara uyunuluyor, dayatmalar kabul edilm-
iyor. Emniyetle kalanın işi günlük sürer boyunca
marşlar, türküler söyleniyor, halaylar çekiliyor
direniş ruhu ayakta tutuluyor.

Emniyetin kitle direnişçi tavırlarla elebaşı olduğu
belirlenen insan "Cumhuriyet savcılığı" getiril-
yor, adliyyeye gönderken, emniyetten çıkarken yap-
tıkları zafer işaretleri, marşlar ve sloganlar direni-
şçi ifade ediyordu.

Savcılığa çıkmadan önce savcı-polis işbirli-
ği içinde "tutuklanacak" insanları belirleniyor-
du. 10 kişi tutuklanırken serbest bırakılanlar
ise uzun aralıklarla tek tek bırakılıyor. Polis
korkuyordu, toplu çıkarsak sokak atalar di-
ye. Aidiyetten her çıkana ise "He-
men garaja git ve İstanbul'a ilk bul-
duğun arabaya atlayıp git, ki buda
da buralara gelme." diye tehditler
savuruyordu.

Tüm süreç boyunca anlaşılan şuy-
du ki: oligarşi artık yönetemiyor, iş-
çileri kandıramıyor, işbirlikçi sendikalar
işçiler üzerinde insiyatifi kuramıyor. İş-
çi sınıfı devrimci işçilerin önderliğinde
yeni direniş gelenekleri yaratarak, ya-
salar yaparak hızla mücadelesinin içine
iktidar perspektifi ile kayıyor.

(*) Tüm bu yaşananlar sözde devrim-
ci(!) önderliklerin gözü önünde sıf-
ır sendikacılığı yaptığını iddia
edenlerin gözü önünde olurken,
"yasal bir hak kullanılması" ya-
pılan bir saldırı teslimiyetçi-pasifist
önderlikler tarafından görmezden
geliliyor. Bu teröre seyirci kalıyor-
du.

MÜCADELE MAYAMIZ ÖLÜM ORUÇLARINDAN GELİYOR

*Güzelidir canının canı güzeldir
verebilmek*

*sevdamızın görkemli diliyle
milyonlara bilincimizi
güzelidir canının can güzeldir
verebilmek*

*açıklarda ölümü gözlerken
milyonlara sevincimizi*

Ölüm Orucu şehitlerinin gelenekleri-
izin temeline yerleştirdiği harç,
mücadeleyi büyütür.

Hücre hücre, beden beden örülen
direniş gelenekleri onurlu, aydın-
lık, bilinci, geleceği ısrarla kovalayan insan-
ların halka inançlı tutkulan sosyalay.

Bugün sisteme çıkar ilişkileriyle sıkı sıkı
sanatlarla her cephede, ideolojik, politik
göğüs göğüse, karşılıklı hesaplaşmalarla
dolur, çatışmalı bir süreç yaşanıyor.
Bu süreçte, Ölüm Orucu şehitlerinin neyi
başarıldıktan, tasdiklan-
mış mirasın önemi ve mücade-
ledeki insanlara sundukları mesajla-
rın bugün daha net ve açık olarak
ortaya çıkıyor. Giderek mücade-
lenin psikolojik-moral yanı, inanç,
kararlılık ve özverideki sınırsızlığı
her şeyin önüne geçtikçe, Ölüm
Orucu şehitlerinin bıraktıkları gele-
nekle anlaşılıyor.

Ölüm Orucu şehitleri, sistemin
temsilcilerinin "köklerini kazıdık",
"başlarını ezdik" diye güçlülük
kompleksi ile böbürlendikleri, o
hiç bozulmayacak sandıkları reha-
vetlerini bozdular. Cezaevlerinde
ideolojik planda devrimcilere saldı-
rının had seviyeye vardığı, inanç-
sızlığı ve yılmınlığı net geçirdiği bir süreçte
Ölüm Orucu şehitleri, inancın, kararlılığın,
en olağüstü zor koşullarda sosyalizm da-
vası için olabilmeleri örnekleri oldular.

Ölüm Orucu, iki uzlaşmaz iradenin, ya-
şam tarzının, anlayışın, yöntemini açtıkları
hesaplaşmaya girdiği ve devrimci saflarda
anının, yenilenmenin, yeniden yaratıl-
manın ölüm-kalım sınavıydı. Bu sınavı yüzü-
nün aklıyla, direniş geleneklerini ilklere ka-
dar sindirerek, geçcenler, yeni direniş gele-
neklerinin sağlam temellerini attılar. Bu sı-
nav, tökezleyen, dökülen, hızla çürüyen ve
işli hanetede kadar vardırırların da açıkça gö-
rüldüğü bir sınavdı.

Mücadelelerin keskin dönemlerinde bö-
ylesine tavizsiz iç hesaplaşmalarını yaşamış-
sa, böylesine bir elermenin olması kaçınıl-
mazdır ve farklı koşullar yaşanıyor da olsa,
bugünkü süreç de, bu açıdan benzer yanları
taşıyor denebilir. Ama artık yollar çok daha
aydınlık ve görün gözler için çok belirgindir.
Daha büyük çatışmalar açılan mücadelede,
böyle benimsen, böyle tarihsel dönemeç-

lerden geçerek ilerliyor. Ve safralarını bıra-
kırken, direniş geleneklerinin sanıp sarmala-
dığı, "yeni" niteliğe dönüştürdüğü insanları
ileriye iletiriyor.

Ölüm Orucu, mücadele sınavında önemli
bir dönemeçti. Silkinis, atılım ve mücade-
lenin yoluna gelişmiş engellerin sert bir dar-
beyle kaldırılmasıydı.

Yenilenmede mücadeleden daha etkili
hiçbir araç yoktur. Mücadele yeniden yaratıl-
ma sürecinde ve bunun odağında yer alan
Ölüm Oruçlarından yüzünün aklıyla çıkarlan-
mış omuzlarında yeni direnişler yaratılacak,
geleneklere gelenekler eklenerek "diş ile tir-
nak ile" sürüyor. Ölüm-kalım savaşı mücade-
lemizin en değerlerinin o safrada ölü-
me meydan okumalarıyla kazanılmıştı. Bu
paylaşmış değerler ayağa kalkmakta kal-
dırac olurlar, çetin koşullardan başlarıyla
geçenlerin çoğalttığı değerlerle, geriye bak-
madan ileriye yapılan yürüyüşü sürdürmek
mümkün oluyor.

Kişisel çıkarların birbirine bağladığı, birbi-
rine arkasını dönemeyecek kadar güvensiz
işliklerin şekillendiği kapitalizmin koşulların-

da, hangi değerler için ölümü seve seve ku-
caklayabilecek insanlar bulunabilir?

Kim karşı iliklerinin insanı her değeri çığ-
neyip posasını kırdığı sistemi için canını
ortaya koyacak kadar fedakarlık yapabilir?
Kapitalizm, insanı değerleri çürüttüğü gibi,
paylaşılabilecek güzel ve yüce hiçbir değer
yaratamıyor. Ama, "öldü", "yıkıldı" diye se-
vinç çığlıkları atılan sosyalizmin gerçek ve
yüce değerleri için mücadelesinin yarattığı de-
ğerlere sonuna kadar bağlı yeni insanlar,
yeri ve zamanı geldi mi, tereddütsüz nasıl
ölüneceğini gösteriyorlar.

Oysa zorbalanın gücü böye değerler için
ölümü göze alabilecek, kararı ve inançlı in-
sanlara dayanmıyor. Zorbalığın gücü kitle-
rin kafalarına korkuyu taşıyan, gözdağı ve
yaygaraya dayanıyor. Sıkışıkça daha fazla
terör estirecek koşullar yaratmasına daya-
nıyor.

Temelleri insan malzemesiyle, kurumla-
rıyla, kuruluşlarıyla, hemen her şeyiyle çürü-
müş olan yapıların, mücadele karşısına çı-
karılabileceği fazlaca etkili bir silahı kalma-

mıştır. İnancı ve kararı insanlar kadar etkili
silahlara sahip olmayan hiçbir sistem ve iş-
leyiş fazlaca yaşama şansına sahip olamaz.

Değerleri ve inançları uğruna ölüme gö-
nüllü gidebilecek insanların yarattığı değ-
lerden daha üstte bir değer yaratılabilecek
mümkün değildir. Her şey hazır insanların
bir araya geldiği ve mücadelesinin yaşamına
girdiği her yerde kayıpların pes peşe gelme-
si, mücadelesinin büyümesini, daha geniş kit-
leleri kucaklayarak yenilerini yaratmasını ön-
leyememiştir. Ölüm Oruçlarındaki başan,
toprağa dökülen bire on, bire yüz veren be-
reketli tohumların örneğidir.

Mücadelelerin Ölüm Orucu şehitleri gibi,
kendisini her şeyiyle sunabilecek insanlara
fazlasıyla ihtiyaç duyduğu, böylesi insanları
omuzlarında yükseldiği ve daha da yüksel-
mesi için bütün yollarını açık olduğu bir za-
manda yenilenmenin, yeni insanlar yaratıl-
abilmenin kökeninde Ölüm Orucu şehitlerinin
beden beden öldürülerek direniş gelenekleri
vardır.

Sistemin koruyucularının en güçlü oldukla-
rın, çok eşitsiz koşullarda bile yenilgiye uğra-
tanlar, inançları ve değerleriyle yaşa-
mı güzelleştirirler, Ölüm Orucu şehit-
lerinin mayasında yoğruldukları. Böyle
kırarsız dayanışmanın, birlikte ele ele
ölüme gülerken gidebilmenin, yalnızsı
dolansız sevginin, geleceğe olan öz-
lemin sınımlı zulüm çözümleri. Çünkü
onların dünyasında böyle ilişkiler yer
yok! Çünkü onlar için böye bir yaşam
suç! O yüzden de korku yasalarını
egemen kılmaya çalışanlar, insanları
korkuyla teslim almak isteyenler, zul-
me bağladıkları umutların nasıl olup
da altüst olduğunu bir türlü anlayamı-
yorlar. Mücadele korku duvarlarını ka-
falarla yıktıkça, her şeyi yaratmayı
düşledikleri korkudan bekleyenlerin
korkulan çoğalıyor.

Ölüm Orucu şehitlerinin bereketli to-
prağında onlarca, yüzlerce yeni insan
filizleniyor. Korku duvarlarını asan, coşku,
heyecan ve inancıyla her şeyiyle kendisini
mücadeleye adanmış insanlar çoğalıyor: Yeni
insanlar Ölüm Orucu şehitlerini, direniş ge-
leneklerini örnek alıyorlar. Mücadele fedakarlı-
ğın hesabını yapmıyor insanlara saflarını
dolduruyor.

Her şeyin özgürce paylaşıldığı, ayrımsız
yeni bir dünya kurmaya olan özlem böylesi
insanların varlığını gerektiriyor. Ölüm Orucu
şehitleri için ölüme meydan okuyacak kadar
cesareti ve yüksek bir siyasi-moral olgunlu-
ğa sahip insanlar ancak yaşanabilecek zor-
lu süreçlerin geleceği kucaklayan olabilir.

Mücadele, Ölüm Orucu şehitlerinin yo-
lunda ilerleyen ve onları yarattıkları değ-
leri her alanda direnişleriyle yeni değerler
katmınan coşku ve heyecanıyla yapıp tutu-
şlarını yanında, mevcut statünün yarattığı
özlemlerin cazibesine kapılıp gidenlere, çü-
rüyenlere de tanık oluyor. Ama güçlülükler ve
yüceltiler ancak geleceğe onurla yürüten
namuslu, direngen insanların elinde yaratıla-
bilir.

"ONLAR BİZİM YÜZ AKIMIZ"

★ **Ölüm Orucu** şehitlerimiz Abdullah Meral, Haydar Başbağ ve Hasan Telci'nin ailelerini ziyaret ettik. Şehit aileleri olarak onlarla, Ölüm Orucu üzerine konuştuk. Bugünkü duygu ve düşüncelerini öğrendik. Tüm çabalarımıza rağmen, Fatih Öktülmüşün ailesi ile görüşme imkanı bulamadık. Hasan'ın annesi hasta oldu-

"O insanları çok sevdiği için öldü. "

MÜYESSER MERAL

"Apoyu cezaevinde cezaevine götürdüler. Sonra o ölüm orucuna başladı. Günden güne öliüyordu. Haydarpaşada hastaneye kaldırdılar, Ölüm orucunu bırakmadılar, öldükleri zaman cenazeyi almaya gittiğimizde, polisler bize çok baskı yaptılar. Cenazeyi hemen alıp götürün dediler. İstanbul'dan Manyas'a, köye gelene kadar ölümlüğünden polisler, arkamızdan jandarmalar geldiler. Apoyun dirisinden korktukları gibi, ölüsünden de korktular. Beş yıl boyunca her gün mezanına gittim, çiçeklerini suladım, büyüttüm. O öldüğü zaman çok ağladım. Geçenlerde İstanbul'da bir çocuğu camdan atmışlar. Bir de bir kızla bir çocuğu öldürmüşler. Onlara da çok ağladım. Oo hepimizin kardeşi, ağabeydi, ben de hepiniçin anıyorum. Hepiniz benim evlatlarımsınız. O insanları çok sevdiği, sadece kendisini düşünme-

dığı için öldü. Onun için de bugün herkes onu seviyor ve örnek alıyor. "

MEHMET MERAL

"Apo insanlara her yardım etmek isterdi. O Apo insanları sevdiği için öldü. öldükten sonra polisler bizi çok sıkıştırdılar. İstediler ki, biz Apoyu sahiplenmiyelim. Ama biz korkmadık. Geçen gece de biz yattıktan sonra Manyas'tan jandarma çavuşu geldi. Adapazarı'ndaki torunumla ilgili olarak bir sürü kağıt imzalattilar. Meğer o da cezaevinde yatıp çıkmış. Muhtar, "Bu seneki anna töreninde galiba biraz sıkıştıracaklar, dışarıdan kimseyi sokmayacaklar." dedi. Onlara hiçbir şey yapamazlar, onları yine gelifer dedim. Geçen sene de gelenlerin dönüşte jandarma yolunu kestii, ama hiçbir şey yapamadı. Bu sene daha kalabalık olacak... " *

**"Ölüm Orucu
olmaması, Haydar
halkı için
çatışmalarda,
işkenelerde,
darağaçlarında
ölebilirdi. Çünkü o
halkı için ölümi
göze almıştı. "**

GÖNÜL ZARİÇ

Fevzi Çakmak Mahallesi'ne giriyorsunuz. Gülmeye tepeniriz rüzgarı yüzümüze serinlik kayıyor. Haydar'ı düşünüyorduk. Topik bir geçeköndü bölgesi. Evin kapısını aralayıp bachepe giriyorsunuz. Selim Yücel evin önünde oturmuş çiçekler atıyor, gülüşüyor. Annesi attığı çiçeklere meraklan kapıya koşuyor. Beş yaşlarındaki görüşmesiniz. Anlatılmayacak kadar sıcaklaşıyorsunuz.

ğundan ve bu tür görüşmelerden aşın heyecana kapıldığınızdan Hasan'ın kız kardeşi Songül Çinko ile görüştük. Bize Hasan'ın kendisine yolladığı mektupları okuyarak duygularını ifade etti. Haydar'ın kız kardeşinin, Haydar'ı anlatırken mücadeleye katılmak için nasıl yavaş tutuştuğuna tanık olduk.

Gönül Haydar'ın kız kardeşi. Haydar'a ikiz kardeşi kadar benziyor. İki çocuğu var. Haydar ve Mehmet Selim Yücel. Haydar yaşadığı sırada ilk çocuğunu Mehmet Selim Yücel adını koymasını istemiş. O çocuk önce ikinci kez olan oğluna da aynı adı koymuş. İkinci çocuk Haydar'ın yeni ailede apayın. Gönül '84 Haziran'da doğum yapmanın hazarlıyandayken, Haydar'ın Ölüm Orucunda öldüğünü ondan saklamışlar. Ama Haydar'ın can verdiği saatte Elazığ'da 17 Haziran 1984'te yeni bir Haydar doğmuş. Gönül çok sevdiği, kardeş olarak değil, arkadaş, canı dödüğü ağabeyinin adını düşünmeden ikinci çocuğuna vermiş. On beş gün sonra

"İlk günlerdeki üzüntümüz daha sonra onun ölmeyişi, yüzlerce Hasan olarak aramızda olduğuna inancımızın artmasıyla kayboldu. "

"Kardeşten sonra çok arkadaş gibiydik," yardım severdi ve çocukları çok seven biriydi. İnsanları ezilmesine karşıydı." diyor. "Ben ilk dönemlerde bilimsizce bu işleri bırakmasını istediğimde, o bana mektuplarında şunları yazıyordu," diye rek mektuplardan bölümler okumaya başlıyoruz.

"Biderin inancı, coşkusu her zaman için tüm zorluk ve güçlükleri onurlu yam içerisinde ağıd. Ve bu tarihsel süreç içerisinde de böyle olacaktı. Canım kardeşim, bu mücadelede bir sürü dostumuza yitirdik ve onları mücadele ve insanlık için yapacaklarını bizler devraldık. Gözümde hala bir çocuksun. Bugün ise daha farklı, daha olgun, daha tecrübeli bir insan olarak bakmak istiyorum sana. İşte bu, güne nazaran bugünkü farklılıktır. Anna tek değildiyseñen şey, yine benim kardeşimsin. Biz ne yaptığımızın bilincindeydik. Çünkü bizler, insanlığı ve insanlık onunun için hepimiz ezilemeyeceğimizi, adanmış, özgür yaşamın mutlak olarak zafere ulaşacağıni biliyoruz ve bunu buğüne kadarki mücadelemize gösterdik. Bu tarihsel süreç durdurulamaz ve durdurulamayacaktır."

Mektubu okuduktan sonra hüzünleriyorduk. Kısa sürede kendini toparlayarak, "İlk günlerdeki üzüntümüz daha sonra onun ölmeyişi, yüzlerce Hasan olarak aramızda olduğuna inancımızın artmasıyla kayboldu. O, inançların uğruna ölü ve ondan her zaman günün doğdu. Onların mücadelesinin sürdüğünü görüyoruz. Söyledikleri gerçekleşiyor." diyor.

Delik dikan olmuş, dünyası karamış. Haydar'ın sadece bedenini yitirdiğine inanıyor, ona saygı duyuyor. Hüzününü çaresizliğe vuruyor. Ağabeyinin devrimci olmasından gelen sıkaldığını, karatılığını yaşamak ve yaşatmak istiyor. Haydar öldüğünde Bu halk için ölünüz," diyenlere "Biz de halkınıza, yelkeniyeceğimize örnek alın," diye cevap veriyor. Ne zaman ki, Haydar'ın dostları, TAYAD'lı aileler, tutucular Gönüle ulaşıyor, Gönül yeniden canlanıyor, çevresinde bir değıl bilerce Haydar buluyor. Genç, yaşlı, kadın, erkek demeden Haydar'ı ve Ölüm Orucu şehitlerini sahipleniyor, anlarını mücadelede yaşıtanları görüyor. Gururlanıyor. "Bir iki gün arkadaşlarımla, yakınlarımla görüşsem bunalsayım, kahroluyorum, artık dñm yam onlarla. Ailem, eşim, dostum, akrabama onlardır." diyor. Haydar'a çocukluktañ bugüne paylaştıklarını sıralıyor. Haydar hep bildiğimiz aydınlatıcı, ilna edici, kararlı Haydar. "Ölüm Orucu olmasaydı, Haydar halkı için çatışmalarda, işkenelerde, darağaçlarında ölebilirdi. Çünkü o halkı için ölümi göze almıştı." diyor. Ama Haydar'ı anmanın, Haydar'ın yakını olmanın yeterli olmadığıni biliyor. Çevresine "Herkes aç kalır, önemli olan bir amaç için, halk için aç kalıp ölümi göze alabilmektir. İki ay evde aç kalımsız neye yarar." dediğini belirtiyor. "Ama ben bir kadımlı, benim düşüncelerimi doğru görseler de gevremeye önemsemiyorlar." diyor. Bu çemberi kırarak mücadeleda yer almak istediğini söylüyor. "Ben Haydar'a bütününüm, haklılığını biliyorum. Onu bana de yaşıtmak istiyorum. Okuma yazma biliyor muydu ama mücadelede bana da bir yer olduğunu biliyorum. Mücadele için aile işkili dñli her şeyi göze almaya hazır mı." diyor. *

HATİCE ÇİNKÖ

Hatice, Hasan'ı sordüğümüzde, duygularını saklamıyor. Hasan'ın mektuplarında yazdıklarını özümlüde koyuyor.

Kavgayı Güzelleştiren, Onu Sanatlaştırabilendir...

**"Onlar canlarını silah olarak
bizler için kullandılar. "**

MÜCADELE: Ölüm Orucunun bugün bizim için önemini vurgulayabilir misiniz? Ölüm Orucunda şehit düşenler bize neleri miras bıraktılar, mücadele olan katkılarını nelerdir?

MAHMUT ALİ ELİÜYGÜN: Bugünkü duygularımıza bakıyorum da, ölüm Orucunda insanlık dışı yaşıyandan kurtulmayı, bize insan gibi yaşamayı öğrettiler eylemlerini-

BAKİYE ELİÜYGÜN: O zamanlar biz, çocuklarımıza niye devrimi olmuşlar diye sormazdık, biliyorduk nedenlerini de. Bognumuz büküktü. Şimdi ise, bunun nedenlerini bilmiyoruz ve gurur duyuyoz onlarla. O zamanlar, çocuklarımızı görmek için hapishane kaplarına geldiğimizde üzerimize köpekler yolladılar, askerlerle kovalattılar, saldırdılar, yerlerde sürükledik. Biz askerlere ve subaylara, "Size böyle yapsalar ne dersiniz?" deyince, çekiliyorlardı biraz. "Öğlunu somaya, görmeye geldim, sizleri öldürmeye gelmedim," diyorlardı üzerimize saldıranlara. Şimdi korkumuz bitti. Onların iyileri benim çocuğum, kötüleri öğlüm da olsa istemiyorum, ölüm Orucu eyleminde şehit olanlar, kendilerini, canlarını silah olarak bizler için kullandılar ve ölüme sevkettikleri için onlar hiçbir zaman unutulmayacaklardır.

M. A. ELİÜYGÜN: Ben anıyıyorum. O günkü durumları yaşadık, ölüm Orucunda ölen çocuklar daima kendi evlatlarını öldürdüler ve içimizde yaşayacaklar.

B. ELİÜYGÜN: Çocuklarımıza gidemediğimiz zaman, hep onları düşünürdük, demir kapıları kırmaaya çalıştık, o anlarda onları öldürdük ve bu cesareti onları bize verdikleri hissettik.

M. A. ELİÜYGÜN: Ölüm Orucunu yaşayan arkadaşlarımız daima bizim içimizdeyle ve onları hiç unutmayacağız, çünkü ÖZGÜRLÜĞÜN MEŞALESİNİ YAKAN ONLARDIR.

B. ELİÜYGÜN: Yaşanmaların en iyi çağları olan 20-30'larında ölüm orucu eylemiyle ölümlü bizler için karşıladıklarını biliyoruz.

**"Şimdiki gibi
bilinebiliyorduk,
dört evladımız
kesinlikle
vermedik. "**

MÜCADELE: Bir ana olarak geriye dönüp baktığınızda, çocuklarınız Ölüm Orucuna

çuna yatıldığında neler hissettiniz? Duygularınızı ve eylemlerle ilgili faaliyetlerinizi anlatır mısınız?

NEVİN YAĞAN: Çocuklarımızın Ölüm Orucuna yatıldığını öğrenince, bir ana olarak o anlık duygularını taşıyarak, diğer taraftan çocuklarımızın direnişine destek vermek ve ölmemeleri için harekete geçtik. Ben ve bazı analarım birlikte Ankara'ya gittik, gerekli yerlere telgraflar çekerek girişimlerde bulunduk. Ankara'dan ayrılmaya karar verdiğimizde ilk ölüm haberini aldık. Ankara'da bir süre daha kalarak telgraf eylemimize devam ettik. Sonra oğullarımızın cenazesini almak için İstanbul'a dönmeye karar verdik. Hastane kapısına geldiğimizde, dövülerek sürekli hakaretlere uğrayıp hastaneden uzaklaştırıldık. Oğullarımızın cenazelerini bile sahiplenmemizi hazmedemiyorlardı. Ama bizler yılmadık, oğulların için her türlü girişimimizi sürdürmeye kararlıydık. O zamanlar bilinci de, gördük, şimdiki gibi bilinci olsaydı, dört evladımızı kesinlikle vermezdi.

MÜCADELE: Ölüm Orucu eylemi, gelinen aşamada, bugünkü mücadelemize neler kazandırdı?

N. YAĞAN: Oğullarımız halkı için öldüler, bugün oğullarımızın mirasına herkesin sahip çıkması gerekiyor. Bizlere bıraktıkları miras, unurlu direnişin ve geleceğin ışıklarını yakıyor. Bizler, bu mirasa sahip çıkabilmek için elimizden gelen bütün çabayı gösteriyoruz.

**"Gelecek güzel
günlerin
mücadeleyle
alınabileceğini
öğrettiler. "**

MÜCADELE: Çocuklarınız Ölüm Orucuna yatıldığında neler hissettiniz? Çocuklarınız için neler yaptınız?

NEŞE MOTOR: Çocuklarımızın Ölüm Orucuna yatıldığını öğrenince, tek düşüncem oğulların bir baskı altında nasıl kurtarabiliriz oldu. Çocuklarımızın ölmesinden çok endişe ediyorduk. Evlatlarımızın hakkı bir mücadele verdiklerini biliyoruz. '84'te oğulların ölüm orucuna yatıldığını bizzat ve gerekli yerlere duyurmak için, biz analara çok iş düştiğini de biliyoruz. Bunun için biz de, analar olarak Taksim Anıtı'na çelenk koymaya karar verdik. Amacımız, oğullarımızın için ölüm Orucuna yatıldığını kamuoyuna duyurmaktır.

Bu eylemimiz için özellikle 19 Mayıs gününü seçtik. Çünkü bir yandan gençlik bayramı kutlanırken, diğer yandan insanca yaşamak için direnen, hiçbir suçuna bulunmayan oğullarımıza ölüme terk edilmeye çalışılıyorlardı. Çelenk koyma eyleminden sonra talimatıydı. Hakım bize, "Niçin bunlara sahip çıkıyorsunuz, suçluları nasıl savunuyorsunuz?" diyecek oğullarımıza savunmamızı ve onları

yalnız bırakmamızı istiyordu. Biz de, her yerde oğullarımız sahipleneceğimizi, her zaman onlarla olduğumuzu belirttik. Oğullarımızın ölmemesi için elimizden gelen her şeyi yapacağımızı söyleyince hakim de "Ölülerine olsunlar" diye yanıtladı.

MÜCADELE: Ölüm Orucu, bugünkü mücadelemize neler kazandırdı?

N. MOTOR: Bugün oğullarımızın bizlere bıraktığı miras, birlikte hareket ettiğimizde hak alma mücadelesinin daha kuvvetli, daha güçlü olacağını öğretti.

Oğullarımız cezaevlerinde kolektif yaşamalarını bizlere de öğrettiler. Bizlere gelecek güzel günlerin mücadeleye alınabileceğini öğrettiler. Davranışlarıyla, ölüm oruçlarıyla bizlere örnek oldular.

* * *

**"Her ana gibi
benim de oğullarım
için mücadeleyi
etmem gerektiğini
öğrendim. "**

MÜCADELE: Ölüm Orucunda oğlunuz ölümün eşliğinde döndü. O süreçte neler düşündünüz, neler yapmaya çalıştınız?

KUDİ ÇÖLELİ: Oğullarımız cezaevine düştikleri günden beri hiç onları yalnız bırakmadık. Onların mücadeleye olan haklı olduğunu biliyoruz ve onların mücadelelerini sonuna kadar desteklemeye kararlıydık. Her cezaevine gittiğimizde, oğulların hakkında bilgi almaya kalktığımızda, coşuplan hareket görürüz, yerlerde sürükleniyorduk. Oğullarımıza sahip çıkmamız istemiyorduk: Bitirdik, yok ettik dedikleri zaman da, cezaevinde oğullarımızın ölüm Orucuna yatıldığını haberini aldık. Bizlerin de oğullarımızın insanca yaşamak için verdikleri bu mücadeleye yine yanlarında olmamız gerekiyordu. Her ana gibi benim de oğulların için mücadeleyi etmem, mücadeleyi ruhunu birlikte taşıyamam gerektiğini öğrendim. Hastaneye gideceğim oğluma örnek istediğimi söyleyince yine birer coplepyle tekmelemeye başladılar.

Bir gün çocuklarımızın öldüğünü, bir gün sağ olduklarını söyleyerek bizlerle alay ediyorlardı, ölümlerini söyledikleri zaman, cenazelerini gösteren dediklerimize iş, getirmeye, burada değil gibi laflarla bizleri başlandıran savmak istiyorlardı. Ama her yerde oğullarımıza sahip çıkacağımızı herkese kabul ettirmişti.

MÜCADELE: Uzun süreden beri hastanede yatırsunuz. Haftaya analarımız Ankara'ya gidiyorlar, ne önerirsiniz?

K. ÇÖLELİ: Ben hiç kimseye bir şey söylemiyorum. Ben de onlarla birlikte Ankara'ya gideceğim, değneklerle de olsa kilitlen önünde yer alacağım. Ben ölsem bile ruhum mücadele edenlerle birlikte olacaktır. O güzel günde ben de sizinle birlikte olacağım...

Abdullah Meral,
Haydar Başbağ,
M. Fatih Öküzümüş,
Hasan Telci Metris
ve Sağmalcılar
cezaevlerinde 1984'tin
11 Nisan'ında süresiz
açlık grevini başlatan
ve Ölüm Orucuna
dönüşerek 75 gün
süren, siyasi kimlik ve
onur direnişinde 14
Haziran, 17 Haziran
ve 24 Haziran'da şehit
düşmüşlerdir. Onların
cezaevlerinde yarattığı
gelenekler, bugün
yaşamı sarmaya
devam ediyor.
Cezaevlerindeki bu
direniş sırasında
onların yanı başında
olan ailelerle
yaptığımız söyleşileri
yayınlanıyor.

ETİYOPYA'DA HALKA DAYANMAYAN "DEVİRİM" ÇÖKTÜ

Kimilerinin "Etiyopya'da devrim", kimilerinin "Etiyopya'ya ABD'den demokrasîni reddetmesi" diye başlıklarla karşıladığı Etiyopya'daki iktidar değişimi sadece M-L'lerin değil dünyanın da dikkatini üzerine topladı.

Etiyopya'daki değişimde tartışmanın odaklandığı nokta, Meriam yönetiminin M-L olarak değerlendirilmesiyle, uzun süreli bir gerilla savaşından geçerek iktidarı alan güçler içinde M-L'lerin önemli bir yer tutması arasındaki çelişkidir.

Etiyopya'da bugün denetim iki örgütün elindedir. Etiyopya Halk Devrimci Demokratik Cephesi (EPRDF) ve Eritre Halk Kurtuluş Cephesi (EPLF); EPRDF de Etiyopya Halk Kurtuluş Cephesi ve Tigre Halk Kurtuluş Cephesi adlı örgütlerden oluşuyor. EPLF de, Tigre Halk Kurtuluş Cephesi de kendilerinin M-L temellere sahip olduğunu söylüyor. İşte çelişki buradadır.

Diğer yanıyla iktidar değişimine ABD emperyalizminin gölgesinin düşmesi, Londra'da sabık iktidarlar, iktidarı kazananlar arasındaki barış görüşmelerinde ABD temsilcisinin arabuluculuk yapması ve güvence veren güç olarak toplantılara katılması Etiyopya'daki değişimin niteliğini açıklar. Yumağın çeviriyor. İktidarı alan EPRDF'nin lideri Meles Zenawi'nin "ABD'den onay almadık." açıklamalarına karşılık ABD Değişir Bakanlığında Afrika uzmanı olarak görev yapan H. Cohen'in "ABD yönetimi EPRDF güçlerini bir an önce başkente girmelerini ve oradaki güvenliği sağlamaları tavsiye etti." değişir bu çelişki durumu ortaya koyuyor.

Etiyopya'daki değişime devrimciler nasıl bakmalıdır? Etiyopya'daki değişimi ele almadaki yöntem ne olmalıdır?

Bu soruların cevabını bulmadan önce 1974'te başlayan, 1977'de Meriam'ın başa gelmesiyle yeni bir yola açılan Etiyopya'daki değişimin başlangıcına dönmek ve bu değişimin niteliğini ortaya koymak gerekiyor.

Emperyalizme kucağı açan 44 yıllık gerici krallık rejimine son veren 1974'teki ordu darbesi ve küçük burjuva radikallerin "sosyalizmi" kurmaya yönelmesiyle Etiyopya yeni bir süreç girdi.

Sosyalizmden doğrudan etkilenen küçük burjuva radikallerinin uygulamaları toprak reformu gibi bazı radikal dönüşümlere kadar vardı. Sovyetler Birliği'nin bir dönem sömürge ve yeni-sömürge ülkeler için önerdiği ve uygulamaya çalıştığı, kapitalist olmayan yoldan sosyalizme geçiş devrim anlayışı Etiyopya'daki 1974 sonrası değişim kaçıştı. Çakıştığı noktada da Sovyetler Birliği ve Sovyetler Birliği'nin başını çektiği sosyalist ülkelerin her yönden desteğini aldı. Yönetimin sosyalist olduğu, sosyalizmin kurulması yönünde adımlar

atıldığı söylense de bunların altı boştu ve yapılanlar küçük burjuvazinin görünüşteki radikal atılımlarından öte değildi. İşin gerçeği, küçük burjuvazinin kendisine M-L misyon yükleyerek, halka dayanmadan sosyalizmin biçimsel yanlarına, sloganlarına takılıp kalmıştı. Örgütlü halkın gücü üzerinde yükselmeyen ve halka dayanmayan sosyalizmin ayaklarının yere basmadığı açıktır. Ayrıca Etiyopya'da devlet sorunu da M-L'ler temelinde çözülmemiştir.

Diğer önemli bir sorun, Sovyetler Birliği ve sosyalist ülkelerin ekonomik-politik-ideolojik desteğiyle ayakta duran Mengisto yönetiminin, halklar sorununu milliyetçi politikalarla, soykırımlarla, asimilasyonlarla çözmeye kalkması, ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını çiğnemesiyle, genel olarak halkın taleplerine kulak tikamasıyla "sosyalist" burjuva yönetimin giderek halkla bağları koptu. Genel olarak halkın talepleri, açlık ve yoksullukla beraber artarak devam etti. Halka dayanmayan, halkın yönetimi olmadığı bir iktidara halk arasındakı yabancılaşma giderek derinleşti. Sonuçta darbeci Etiyopya yönetimini sosyal dönüşümü gerçekleştirmedi. Halkın yönetmediği, halkın paylaşmadığı, halkın sorunlarını çözemediği bir iktidarı da ayakta kalabilmesi ve gerekli sosyal dönüşümleri yapabilmesi zordur.

Gorbaçov'un sosyalizmden kapitalizme açılışa dönüşen liberal politikaları ve kapitalist reçeteleriyle -çoktan iflas etmiş olan- sosyalizme kapitalist olmayan yol-

30 yıllık mücadele tarihine sahip Eritre halkının mücadelesi Mengisto yönetimiyle birlikte çözüleceği yerde giderek daha da kangren oldu ve savaşın başka çözüm yolu kalmadı. Sovyetler Birliği ve Küba'nın ara formül olarak önerdikleri özerklikli reddedilen Eritre halkının yasal temsilcisi Eritre Halk Kurtuluş Cephesi başlıca iktidarı iktidarı sürdürdü. EHKK'nin 1980'de önerdiği bağımsızlığı içeren referandumu da yönetim kabullemeyince savaş derinleşerek sürdü.

Sovyetler Birliği'nin ve sosyalist ülkelere desteğinin Gorbaçov politikalarına giderek çekilmesiyle Mengisto yönetimi sadece Eritre halkının bağımsızlık mücadelesi karşısında pes etmekte kalmadı. Tigre'de de yeniliğe uğradı. Halka dayanmayan yönetim, sosyalist ülkeler kendileri derin düşünce ve gelen yardımlar kesilince, halkı bağımsızlık savaşına katan EHKK ve THKK karşısında teslim bayrağını çekti.

Burada üzerinde durulması gereken bir diğer nokta, Sovyetler Birliği'nin desteğinin kalktığı yerde doğan boşluğa hemen ABD emperyalizminin sızmış olması. Giderek Sovyetler Birliği'nden kopmasıyla Etiyopya yönetimini içine alan ABD. İkili bir tavırla Etiyopya. Eritre ve Tigre'de gelişen yönetime karşı muhalefete de el atıldan destek sunmayı ihmal etmedi, onlara işliklerini çeşitli biçimlerle yürüten emperyalizm. Mengisto yönetiminin kaybedeceğini gördüğü anda önce uzlaşma yolu aradı, sonra desteğini muhalif güçlerden

yana kaydırdı. Sovyetler Birliği de tam bir teslimiyet içinde Körfez'de olduğu gibi ABD'nin Afrika boyundundaki yerleşme politikalarına ağıttan destek sundu.

Şimdi ABD Etiyopya'da ortaya çıkan son durumda iktidar değişiminde söz sahibi olmaya ve inisiyatif ele almaya çalışıyor. Son görüşmelerde hep ABD uzlaşmacı taraf olarak boy gösteriyor. ABD'li temsilciler Etiyopya'nın kaderi üzerinde rahatlıkla açıklama yapıyorlar ve Etiyopya'ya demokrasi geleceğini vaat ediyorlar.

Bugün Etiyopya da işbasına gelen yeni yönetime ilgili kesin bir saptama yapılabilecek, düşün-

ce belirtebilmek için zaman henüz erken. Bu konuda ortaya çıkan veriler ve bilgiler oldukça sınırlıdır. Etiyopya'ya ilişkin ise bolca yazıp çizen, "bilgiler" veren tekelilerin iletişim araçlarının haberlerini dayanarak bu verileri ve bilgileri sağlıklı bir şekilde elde edilebilir mümkün değildir. O yüzden de bu haberlere ihtiyatla yaklaşmak gereklidir. Etiyopya'da yaşanan bugünkü süreç ve iktidarı niteliği ile ilgili gerekli belirlemeyi yapabilmek için ABD'nin bu süreçteki rolünü ve yeni yönetimin politikalarını, programını netleşmesi ve sonuçlarının ortaya çıkması gerekiyor.

dan geçiş teorilerini de terk etmesi, giderek ABD ile uzlaşması ve halklara ihanet ederek politikalarını teslimiyete kadar varmasıyla birlikte Etiyopya'daki "M-L" yönetimi de yalnız başına kalıyordu.

Sovyetler Birliği'ne ve sosyalist ülkelere dayanarak ayakta zor duran yönetimin, bu dayanaktan da çekilince yıkılması kaçınılmaz hale geldi.

"M-L" etiketli Etiyopya yönetiminin başını esas olarak halklar sorununu milliyetçi politikalarla çözmeye kalkarak. Eritre'de ve Tigre'de halkların bağımsızlık istemiyle çatışması yedi.

1990

Temmuz'u sadece memurların mücadelesi için değil, toplumsal muhalefet için de önemli bir tarihi dönemin gelişmesi oldu. 12 Eylül'ün pasifikasyon ve örgütsüzleştirme politikasının açığı'nı üzerinde taşıyanlar, 1990 Temmuz'unda silindiler ve bunu üzerlerinde attılar.

12 Eylül'ün öncesi süreçte ortaya çıkan gedikleri ve yıpranmışlığı ortadan kaldırmak, güçlü iktidar imajıyla kitlelerin ka-

Doğru politika, örgütlülük ve irade altında yaratılan, binlerce memuru harekete geçiren, İstanbul'dan başlayıp dalga dalga ülkeye yayılan "Temmuz memur eylemliği", memuru mücadeleden uzak tutan gerici kabuğu çatlattı ve giderek parçaladı. 1.5 milyon memur hak arama mücadelesinde kendilerine bir yer açtılar.

Simgesel anlamda söylenirse; 11 Temmuz 1990'da yemek boykotlarıyla başlayan ve giderek çeşitlenip kitlesele-

sendikalaşmaya giden, dernekleşmeden daha ileri örgütlülüklerin temellerini attı. Bu mücadele süreci hakları arayan, mücadeleye kazaanmanın bilincine varan, direngen bir memur tipi ortaya çıkardı. Ve "Temmuz memur hareketliliği" üzerinde doğru politikanın yön verdiği sendikal gürtelmeler yükseldi.

de, bu örgütlülükler memur hareketi sendikal mücadelede yeni sıçrayışla taşıyacaktır.

MEMURLARIN MÜCADELEYİLE KAZANDIKLARI SENDİKALARA TAHAMMÜL EDİLEMEDİ...

Güce tapmanın her şeyiyle kendini dışarıya vurduğu küçük burjuva sınıf yapısının en tipik özelliklerini üzerinde taşıyan memurlar, örgütsüzleştirildikleri ölçüde güçlerini kaybettiller ve iradelerini devletin gücüne teslim ettiler. Memurlar hiyerarşide alta doğru indikçe kapıkulu durumuna getirildiler. 12 Eylül'ün güçlüklük imajı yaratırken silik, her denilene boyun eğip karşı çıkmayan, verilene yetinen, politikaya yabancılaştırılmış bir memur tipi yaratmayı hedefledi.

fazasını teslim almak için korku, yalnlık rüşvetlerinin estirilmesi süreçte iktidarı en yakınında ve "hizmetkar" olarak görülen memurlar, bundan en fazla etkilenen emekçi kesini oluştı. Güce tapmanın her şeyiyle kendini dışarıya vurduğu küçük burjuva sınıf yapısının en tipik özellikleri üzerinde taşıyan memurlar, örgütsüzleştirildikleri ölçüde güçlerini kaybettiller ve iradelerini devletin gücüne teslim ettiler. "Emekçi kaplan" baskının ortostiren en sağlam yerleştiği alanlara dö-

şerek "Anakent" önünde binlerce memurun bir araya gelmesine kadar varan gelişmeler gerici kabuğun çatladığını göstergesi oldu. O gün "Sendika Hakimiz Söke Söke Alırız" sloganları altında kalemlemleri kran memurlar, bir hafta sonra Anakent önünden İSKİ'ye kadar karşılaştıkları tüm engellere rağmen kol kola bir yürüyüşle bu engelleri aşan bir gösteri yaparak, bir hafta önce çatlattıkları gerici kabuğu kırıp attılar. Tarihsel kesitte memurlar bu ölçüde uzun süre harekettik

TEMMUZ MEMUR HAREKETİNDEN KAM-SENE...

Basitten karmasığa hızla yükselen tavrıyla, kitleleselliği ile, İstanbul'dan başlayıp yayılacak ülke çapında memurların etkileyip sarsmasıyla, yarattığı sloganlarıyla, mücadele araç ve yöntemleriyle bir buçuk aylık süreç, dünyanın kapıkullarına kamu emekçileri oldukları kavratmakla kalmadı, haklarını sendika ile kazanabilecekleri bilincini onların kafasına taşıdı.

İşte KAM-SEN'le başlayan memurların yarattığı sendikal örgütlenmeler, bu sürecin ürünü olarak geliştiler. Bütün memur kitesinin birleştirici olarak KAM-SEN, sürecin ihtiyaçlarının doğrultusunda bir örgütlük olarak ortaya

MEMURLAR TEMMUZ'U AŞMAYA DA

nüştü. 12 Eylül'ün kurumlaştırılması anlamında, iktidarı daha otortir hale dönüştürülmesinin etkileriyle memurlar hiyerarşide alta doğru indikçe, kapıkulu konumuna getirildiler. 12 Eylül'ün güçlüklük imajı yaratırken, silik, her denilene boyun eğen, sesi çıkmayan", verilene yetinen, politikaya yabancılaştırılmış bir memur tipi yaratmayı hedefledi. Bunda da başarılı oldu.

ve giderek genişleyen kitlelesellik içerisinde ekonomik sloganlardan ve taleplerden, politik slogan ve taleplere, pasif tavrardan aktif eylemlere geçiş, işçilerle ve diğer çalışanlarla dayanışma sağlama ve "İşçi Memur El Ele, Greve" sloganı ile bunu alanlara taşımaları görülmüştü. Ve "Temmuz memur eylemliği" her yönüyle memurların mücadele tarihinde yeni bir süreçte geliştiğini açıktıyordu. Me-

çkti. KAM-SEN; kamu emekçilerinin bilincinde, önemli dönüşümler yaratan bu eylemlerle süreci önüleye dönük örgütlü gücü olmasıyla, kendi gücüne dayanarak kazandığı yasalılığı sendikal örgütlenmenin tarihsel anlamda ilk adımı oldu. KAM-SEN; "Temmuz" sürecini kitleleştiğinden olarak nitelleyen ve doğru politika-ya, iradeyi gözardı edenlerin iddialarına aksine, sürecin gerektirdiği bir örgütlenmedir. KAM-SEN'in açtığı sendikal örgütlenmeler, işkollar düzeyinde örgütlenmelerin yaratılmasıyla birlikte, memurların mücadeleye kazandıkları sendikalaşma mevzuatının son fadeleri oldu.

Doğru politika, örgütlülük ve irade altında yaratılan binlerce memuru harekete geçiren, İstanbul'dan başlayıp diğer yerleşim yerlerine yayılan "Temmuz" memur hareketliliği, memuru mücadeleden uzak tutan gerici kabuğu çatlattı ve giderek de parçaladı. Bu, çıkışı ekonomik olsa da doğru politikanın ve örgütlülüğün müdahalesiyle iradileştirildiği ölçüde politik olan da kazanarak bütün tavrı alış biçimlerinin bir arada ve iç içe geçtiği bir sürecin ilk atılımı oldu.

Örgütlülüğü parçalaması, örgütsüzleştirilmesi ve pasifikasyonun en koyusu- nu yaşayan memurlar, neredeyse askeri hiyerarşinin egemen olduğu bürokrasi çarkları arasında ezilip, indirildiler. 12 Eylül'ün yıllarda yaldayk 1.5 milyon memur kitesini mücadelede aerasından sürüldü, kabuğuna kiletek etkisiz hale getirildi.

Temmuz memur eylemliğinin tarihsel önemi, 12 Eylül'ün memur kesiminde ortaya çıkardığı bu gelişmeler göz önüne av da, daha açık kavranabilir.

memurlar kendi kaderlerini tayin etmek için insiyatifi ellerine almaya başladıkları yeni bir süreçte açılıyorlar.

Çıkış ekonomik olsa da, Temmuz memur hareketliliği doğru politikanın ve örgütlülüğün müdahalesiyle iradileştirildiği ölçüde politik olan da kazanarak, bütün tavrı alış biçimlerinin bir arada ve iç içe geçtiği bir sürecin ilk atılımı oldu. Sendika bilincini son bir adım zorlayacak düzeyde memurun kafasına taşıdı. Korku duvarlarını aşan bu yeni süreç yeni bir memur tipiyle, grevli-toplu sözleşmeli

geçiş ve giderek fiili sendikalaşılmanın yaratılmasında görüldü. Nitekim bugün yeni bir "Temmuz"la memurların doğru politikanın yön verdiği sendikal örgütlenmelerle giriyorlar ve kazanılan sendika mevzuatından bir adım geri gidilmediği ölçü-

1990 Temmuz'undaki gelişmeler memuru eğitti, öz deneyimleriyle başını kaldırdı ve gözünü açtı. Ona yeni bir kimlik kazandırmakla kalmadı, tüm toplumu etkileyecek sonuçlar ortaya çıkardı. İşler "memurlar yürürse bu ülkede devrim olur" deyişine göre gelişmedi. Ama me-

murların yürümleri en az '89 baharındaki gelişmelerde olduğu gibi toplumsal kesimlere hak almada direniş mesajları sunacak bir boyuta ulaştı. Nasil ki toplumsal muhalefetin çeşitli toplum kesimlerinde yansımaları olan Akhisar, Çeltek, Nusaybin, 1 Mayıs

cadelerinin taşıdığı sendikal örgütlenme bilinci maddi ifadesini sendikal örgütlenmelerde buldu. Memurların "Temmuz" sürecinde sınıf mücadelesi arenasına girmeleriyle kazandıkları en önemli demokratik mevzi, sendikal örgütlenme mevzi oldu.

Memurların mücadeleyle kazandıkları, yasal boşlukları ve uluslararası

sözleşmeleri de değerlendirecek sahip çıktıkları sendikal örgütlenmeler karşısında egemenler tahammülsüzlüğünü ortaya koymakta gecikmedi. Memurları kazandıkları bu mevziden geri atmaya çalıştı. İradî politikanın devrimci sendikal anlayışla memur mücadelesini etkileyerek belirli bir rotaya sokması, yon vermesi ve "Körfez Savaşı" sürecinde bile memurların ekonomik haklarını istemeleri, % 18'lik Ocak zamlarına karşı protesto gösterileri gündeme getirmeleri, savaşa karşı tepkilerini açığa vurmaları, diğer emekçi sınıflarla birlikte ortak tavırlar geliştirmeleri oligarşi için sürekli rahatsızlık kaynağı oldu. Memurların, mücadelevi sadece ekonomik hak ve

nomik haklarını istemiyorlar, ekonomik hak mücadelesini politik mücadele ile birleştiriyorlar, diğer emekçi kesimlerle ortak dayanağı emekçileri yaratarak, hal'ın birleşik hak arama mücadelesini yarattığı biçimlere katkıda bulunuyorlar. Memur sendikaları bu süreç boyunca sergiledikleri anlayış ve pratiklerle toplumsal muhalefetin önemli dinamiklerinden biri oluyorlar.

12 EYLÜL ÖNCESİ MEMUR MÜCADELESİNİN BİÇİMLENİŞİ

12 Eylül öncesi yükselen toplumsal muhalefet, memur mücadelesini de etkileyerek ileri noktalara götürmüştü. Bürokratik hiyerarşinin en yoğun gündeme getirdiği, bundan dolayı da hakların sınırlandığı alanlar olan devlet dairelerinde, memurlar bundan doğrudan

etkilenen kesimlerin başında geliyordu. Bir yarıya faşistlerin halka saldırıları, diğer yarıya bu saldırıları daha yoğunlaştırmak ve ileri götürmek için devlet dairelerinin sivil faşist güçlerin denetimine geçirilmesi sürecinde memurlar, ister istemez kendilerini politikanın ortasında buldular. O dönem yerleştirilmek istenen bu ortama karşı mücadele politiklesmenin üzerinde yükseldiği bir zemin oldu. Ve bu mücadelenin sonucu olarak devlet dairelerinde de çeşitli

mevziler kazanıldı. Bu tarihsel kesitte bütün halk güçlerini olduğu gibi, memurları da mücadeleye içersine çekerek politize eden ve hareketlendiren, faşizmin saldırıları ve teslim alma politikalarıydı. Can güvenliği sorunu tüm halk güçleriyle birlikte memurların da başat sorunu olarak, memurların grevli-toplu sözleşmesi sendikal hak mücadelesinin önüne geçmişti. Devlet dairelerinde mücadele, bu temelde, yani direniş ve can güvenliğini teminde şekillendi ve politik yönüne öne çıktı. Bu çelişki çözülmeden, ekonomik ve sosyal hakların kazanılmasının sağlanamaya-çağı ortadandı. Nerede faşist işgal kırılarak faşistleşme politikası etkisiz hale getirildiyse, orada ekonomik-sosyal ve demokratik kazanımlar ileriye götürüldü. Bu kazanımların olduğu yerlerde devrimci memur örgütüllükleri hemen her şeyi yönlendirir hale geldiler ve sorunları çözümü için yolu kolaylıkla açabildiler. Ama ilke genelinde düştüküldüğünde, faşistleşmenin gündemini kazandıydı boyut ve bunun yarattığı biçimlenmeler sonuçta bu tür ekonomik hakların alınmasını dışla-masa da, mücadelenin faşizme karşı yönünü öne çıkardığından çok önemli sayılabilecek kazanımlar getirmişti. Memurların örgütüllük, mücadele biçimleri ve poli-

tik bilinçlenme alanında bugünküyle kıyaslanamayacak ölçüde ileri olmaları ve geniş memur kitlelerinin örgütlenerek hareket geçebilmeleri, sendikal bilinci gerektiği düzeyde yaratabildikleri anlamına geliyordu. Sendika talebinin gündemin alt sınırına düşmesi, bu bilincin yaratılmasında nesnel anlamda eksik olan yandı. Bugün "Temmuz memur eylemlilikleriyle" birlikte kendisini ortaya koyan "memur hareketi", sendikal bilinç yaratma ve bu yönde mücadelevi ilerletme anlamında "12 Eylül öncesi" aşmış, bir adım atmış sayılabilir. "Temmuz memur hareketi", sendikal bilinç ve sendikalaşmayı yaratarak 12 Eylül öncesinden farklı bir süreç ortaya akardı. Memur mücadelesi, odayına grevli-toplu sözleşmesi sendikal hak alma mücadelesini ve buna yönelişte ileri bir adımı ifade eden fiili sendikacılığı koyuyordu. Zaten, yaratılan sendikal

örgütüllükler bugünkü memur hareketinin 12 Eylül öncesinden farklılığına ortaya koyuyor.

MÜCADELENİN MEMURLARA KAZANDIRDIĞI HAKLAR

24 Ocak karartan ve 12 Eylül'de birlikte, grevli-toplu sözleşmesi hakkına sahip olmayan memurlar, en fazla kaybeden, ekonomik ve sosyal durumlardan emekçi kesimler içerisinde en geriyeye düşen kesim oldu. 12 Eylül öncesi sendikal hakları olmasa da, memurların maaşları işçilerin iznizadığı toplu sözleşmelere denk düşecek şekilde artıran ve işçiler-memurlar arasında ücret ve maaş konusunda belli bir denge sağlanıyordu. 24 Ocak'ta birlikte bu işbirliği var olan sosyal yarıların hızla kaybolması ve her şey ticarî ilşiler yönünden bakılmasıyla birlikte, memurlara işçiler arasındaki ücret dengesiizliği önemli farklılıklar göstermeye başladı. Grevli-toplu sözleşmesi sendikal hakka sahip olan işçiler, 12 Eylül sürecinde kaybettiklerini geri almak için mücadele olanaıkları yaratılırken, memurlar, hiçbir hakka sahip olamaları ve verilecek yetenek zorunda kalmalarıyla yavaş düzeyli olarak işçilerin oldukça gerisine düştüler. 1986'dan başlayarak toplumsal mücadelenin gelişmesiyle orantılı grev ve direnişlerle kazandıkları ekonomik ve demokratik haklar sonucu işçi sınıfı şifri olsun soluklanabilirken, memurlar, uygulanan IMF politikası sonucunda sürekli zamlar karşısında, enflasyonun erittiği maaşlarıyla yive voksulluğa itildiler. Bir memur kesimindeki haklardan yoksunluk. 12 Eylül'de birlikte derinleşti. Kırıktı.

caları, politik tavrıyla, günlük mücadeledeki birleştiricilikleri belirledi.

Politikleşmenin irili ufaklı pek çok tavrı memur kitlelerine taşıdığı anlayış ve mücadele bilincinin, bürokrasi çarklarını durdurma noktasına kadar vardıracağı oligarşi önceden sezilmemişti. Bu rahatsızlık memurların sendikalarına bindire rek, mücadele kazanımları-nı ortadan kaldırma yolunu seçti ve memuru eşi kabuğuna çekme uğrunda basıyordu. Tepkisini sendikal örgütlenmelerin kapsına mühtir

Temmuz memur hareketi oturduysa, Temmuz da toplumu etkileyen kitle hareketlerinin önemli bir halkasıydı. Mücadeleye cephe genişliği ve yeni deneyimler yaratmanın yanı sıra, suskunluk çemberine sıkıştırılmış büyük bir kesimde de örgütlenme bilincini teşvik etti. Mu-

vurma kalkarak gösterdi. Memurlar, 6 Kasım'da gençlerin YÖKE karşı genel boykotunu sendikaları üzerine üst üste gelen baskılara rağmen, desteklediklerini açıkladılar. İş yavaşlattılar, iş brakılar, kitleseçil grevlerini gündeme getirdiler. En önemlisi, bütçe görüşmeleri sırasında TBMM'ye topluca geçiş söz hakkı istediler. Memurların bu ölüde hareketlilik içerisinde olmaları ve iş bakrına ya kadar uzanan bir süreç yaşamaları, sis-tem işleyiş açısından tehlikeli gelişmeleri ifade ediyordu! Memurlar sadece eko-

İşçi-memur dayanışmasıyla, burjuvazinin emekçi sınıfları parçalama ve bölme oyunu heşa çıkarılmaktadır.

burjuva yapı daha çözüldü ve hızla burjuvalaşma ve proletaryeleşme yaşandı. Genel olarak küçük burjuva sınıf karakterinde sahip memurlar, böyle bir değişime girdiler, ister istemez, dönemin en yetkili ağzında ifadesini bulan, "Benim memurum işi bir." deyişyle memurlar yoksulluğa-mayla birlikte, rüşvete ve onursuzluğa aldılar. 12 Eylül, memurları sadece yoksulluğa sürükleyerek kapıkarlı haline döndürmektense kalmak, onları emeklerini rüşvete elde etmeye zorlayan bir çarkın içinde tuttu. Örgütlü mücadeleden uzaklaştırılan, güçsüzleştirilen ve haklarını aramak için ellerinde demokratik kazanımları olmayan memurlara, yoksulluğa karşısında çare olarak rüşvete sarılma yolu gösterildi. Rüşvetin devlet karnası ve alından en üstüne başına sarması ve oluşturan rüşvet hiyerarşisi, memuru çürümenin upuruna yuvarladı. Rüşvet batabana filen memurları, onların örgütlü bir mücadele olmağı süresi içerisinde çürümenin ve yozlaşmanın bütün olumsuzluklarını üzerlerinde taşıyan kesimler haline geldiler. İşte "Temmuz memur hareketi" bu noktada memurlar için bir yol ayırmayı ortaya koydu. Bu yeni süreç haklarını alabilmeleri ve yoksulluklarından sıyrık olabilmeleri için, memurların önüne onurlu bir yol açtı. "Temmuz"un ortaya çıkardığı sendikal örgütlülükler memurlar, emeklerini rüşvete le onursuz yoldan değil, bileklerinin hakkıyla onurlu yoldan kazanmanın koşullarını yaratırlar.

Bu açıdan bakıldığında da "Temmuz hareketi"ni, memur mücadelesi açısından yeni bir sürecin açılışına tanıklık ediyor. Artık memurlar, haklarını örgütlü mücadele kazanmaya önlerine hedef koyuyorlar ve rüşvetin batabandan çıkarak, onur kazanıyorlar. Memura kamu emekçisi olarak saygınlığını, işgiliğini ve onurunu iade eden mücadelelerin kendisi oluyor. Şimdi onurlu memur olmak için bütün yollar açık bulunuyor. Ve hepsi bu doğrultuda verilecek olan mücadeleyle çivori. 12 Eylül sınıf devlet memurlarında hiçbir çekici ya bırakmadı. Devletin ve bürokrasi çarklarını iyice askeri hiyerarşik bir yapı gibi işleme, memurları silikleştirdi. Denilenden başka hiçbir şey yapmayan, suskun bir hale gelirdi, baske altında burattı. Devlet memurlarının ekonomik, sosyal, kültürel her yönden cazibesini yitirmesi, çağın kapalı haline getirmesi, beraberinde memur hareketinin de nesnel zemini yarattı. Devletin

ticarileşmesinin, devlet bir güvence kapaşı olmanın kıyarsızlığı, küçük burjuva diktatörlüğü döneminde memur üstünlüğünü ve güvencesini hızla kaybetti. Çarpık kapitalizmin devlet çarklarını zırdığı nokta, memur için devleti koruyucu zırh olmağın çıkardı. Bu, memur kesiminin büyük çoğunluğu proletaryeleşirken, rüşvet hiyerarşisinin getirdiği yozlaşma ile ve giderek ortoriesen sistem çarkının baskısıyla, politik baskı kapıları uzun süre mücadelelerini dışında kalmalarıyla sonuçlandı. Toplumsal muhalefeti gelişimine birlikte çeşitli halk kesimlerinin hak arama direnişlerinin gelişmesi ve özellikle işçilerin grev ve direnişlerle 12 Eylül'de kaybettikleri kazanımlara başlaması, memurların doğrudan etkilendi. Özellikle "Temmuz öncesinde" belediye işçilerinin mücadelesi kazanımları, "Temmuz memur hareketi"ne çok geniş ve güçlü bir mesruluk zemini sundu. Zaten emekçilerin öncelikle belediyelerde patlak vermesi ve hızla gelişmesi, işçilerle işi içe çalı-

Şimdiye kadar sendika memur kesiminde adı yar kendi yok konumundan öte bir boyut kazanamamıştır. Demokratik mücadele için en elverişli siyasal, demokratik zeminin bulunduğu 1960-71 sürecinde bile memur sendikalarının kurulması yasal güvenceye bağlanmıyorsa da grevli-toplu sözleşmeli sendikaya dönüştürülmemiş, bu kanalları sürekli kapalı tutulmuştur. Ancak bugün bu süreç yavaş yavaş açılmaktadır. Bugün memurlar, grevli-toplu sözleşmeli sendika hakkı için mücadeleyi öne çıkarıyorlar.

şan memurlara fazlasıyla rahatsızlık veriyordu. Temmuz memur hareketi'nin işçilerin ekonomik boyutu olması buradan kaynağını alıyordu. Memurlar işçilerle kaybettikleri emekçi grup almak istiyorlarsa, mücadele etmekten ve sendikayı kazanmaktan başka yolu yok kalmadığını, giderek kavrar hale geldiler. Sendikal bilinç memur kitlesinde bu nesnel altında sığmaya yetersin.

BUGÜN GREVLİ-TOPLU SÖZLEŞMELİ SENDİKAYA BÜTÜN KAPILAR KAPANMIŞTIR
Osmanlı'dan bu yana değişik dönemlerde de olsa, devlet örgütlenmesi, grevli bir bürokratik ve militarist aygıtı sahip olmuştur. Sistem kendini, bütün gücünü devlete özdeşleştirerek kurmuştur. Küçük burjuva diktatörlüğü sürecinde bu, özde önmeli değişiklikler göstermeden biçimsel farklılıklarda oligarşik yapıya aktarı-

lmıştır. Oligarşik yapı halk muhalefeti'nin kontrolü altına almak, kitleleri pasifikasyon zinciri ile bağlamak için sistemi daha da militarize etmiştir. Bürokratik aygıtı şirmişti. Böyle bir devlet örgütlenmesi esnek ve kendisini dengeleyici bazı kanallara açılabilir konuma hiçbir zaman sahip olmamıştı. Sendikalaşmanın memur kesiminde bu ölçüde geri düzeyde olmasının nedeni, bu devlet örgütlenmesinde, düzenli işçilerin her şey devletle özdeşleştiğinde, biriktiler devletle güvencelerinde aranmaktı.

Şimdiye kadar sendika memur kesiminde adı var, kendi yok konumundan öte bir boyut kazanamamıştır. Demokratik mücadele için en elverişli siyasal, demokratik zemin bulunduğu 1960-71 sürecinde bile memur sendikalarının kurulması yasal güvenceye bağlanmıyorsa da, grevli-toplu sözleşmeli sendikaya dönüştürülmemiş, bu kanalları sürekli kapalı tutulmuştur.

1960-71 sürecindeki gelişmeye memurların grevli ve toplu sözleşmeli sendika konusunda atıldığı adımları tehlikeli bulan oligarşi, 12 Mart'ta memurların tabanında sendikası kurmasını, sendikayı ağzından almasını bile yasaklamıştır. 1971-80 sürecinde memurlar, sendikaları üzerinden yasakları kaldırarak işi mücadele etse de, düzenin öne çıkardığı mücadele hedefleri bu mücadeleyle çok gerilere düşürmüştür. '80 sonrası "Temmuz memur eylemi"niği ile sendika bilincini tarihsel kesitte memur kitlesi içerisinde en ilerli noktalara getirdi, ancak süreci karakteri ile birlikte ele alındığında anlaşılabilir. Bugün memur, işçilerin grevli-toplu sözleşmeli sendikal hak mücadelesiyle kazanımları görüyor ve kendisinin haklarını sendikadan başka hiçbir şekilde kazanamayacağı çok daha iyi kavıyor. Ve sonun da zaten bu noktada örgütleniyor. Memurun sendika bilincinde olduğu bu boyut ve yarattığı sendikal örgütlenmeler, öte

ların ve memur kitlesinin içerisinde sendika isteminin daha ileri noktalara gelecek mevcut itikadın köşeye sıkışmasını kazanımlı olacaktır. Dünyada sendika hakkı tanınmayan altı ülkeden bir olan ülkemizde sendika hakkının olmaması, sistemin karakteri ve kitlelerin kafasında sürekli bir "cebrutluk"un imajını yaratmasını zorunlu kıldı. Sistemin gücünün gözdüğü ve yayılmasına dönüştürülerek, kitlelerin politik hareketliliğini içerisinde gizlemesinin engellenmesi sürekli gündemde tutulmak istenen bir durumdur. Ülkemizde genel düzeyde iflaca derseniz, kitlelerin politik pasifikasyonu içerisinde tutulması için mevcut yapı, sürekli güdülmek ve bu gücünü sürekli göstermek zorundadır. Demokratik en küçük bir gelişmeye de dahil kapalı oluşun nedeni budur. Memur, grevli-toplu sözleşmeli sendika hakkını kazandıktan sonra, bu yaratılacak istenen gözdüğü imajının zedelemesi anlamına gelecektir ki, siyasal iktidarların tahammülü gösteremeyeceği nokta burasıdır. Zaten İMF'in dağıtıldığı ekonomik politikaların günümüzde çalıştığı yerde, bu politikalarla memurlara grevli ve toplu sözleşmeli sendika hakkı verilmeye, geliştiği bir durumdur. İMF'in sürekli "İşçiler, memur, köylüler daha az para verin, işleri tekrar tekerleyin" diye uyarlar çok önüne alınır, tabii ki memur sendika hakkının verilmesi gerekli olacaktır. İşte bu nedenle, İMF politikalarının dışına çıkamadan sonra, hiçbir burjuva partisi, programında "grevli-toplu sözleşmeli sendikal hak vermede" işi yazmıyorsa rağmen, memura sendikal hak veremeyecek, veremeyecektir. Programlara geçirelin bu hak istemi oy avcılığı için kullanılan bir malzemenin öte bir şey değildir. Devletin daha devletçi bir anlayışa bugünkü itikadın sözde liberal açıkları karşısında devlete ve nesnel ideolojisi sanılan burjuva muhafazakar, aslında grevli-toplu sözleşmeli sendikal hakların verilmesine karşı oluşunu da böylece ortaya koymuş oluyor.

Sonuçta memur nasil ki, yeni bir demokratik meclis olan sendika meclisini öz-güçleri, diğer emekçi kesimlerin de sempati ve desteğini kazanarak yaratırlar "Temmuz memur hareketi"ni ele kazanmışlarsa, grevli ve toplu sözleşmeli sendika hakkı da böyle süreçlerden geçerek kazanacaktır. Ve bunu kazanma sürecinde filen kazanılan haklar sonucu öne çıkarıyor. Belediyelerde bu süreç yakalanmaya çok yaklaşılmıştır. Temmuz'u aşmak memurlar için bu yönden de büyük önem taşıyor. Bu süreç yaklaşılabilecek kitlelerin oligarşik grevli-toplu sözleşmeli sendikal hakların verilmesine karşı oluşunu da böylece ortaya çıkarıyor.

MEMURLAR MÜCADELELERİYLE KENDİ YASALARINI YAPIYORLAR
- Bugün "Temmuz memur eylemi"niği ve sonrasında gelişmeler, memurların 657 zıncırını parçalamaları getirdi. Memurlar 12 Eylül'ün yarattığı pasifikasyon ve korku duvarlarını mücadeleyle aştıkları tutan, kendilerini kapalı konumdan o tuta kuraları ile işleme kıldı. Yasaların gücünde belgeler olmadıkları, kitlelerin gücünün yasalara hükmettiğini gösterdi. Memurun iktidarı içinde alan ast-üst hiyerarşisi, anti-memur işçisi asıldıkça, memurlar kendilerini iktidarı ve insiyatiflerini örgütlü güçleriyle ortaya

kuyluğa, devlet dairelerinde yeni dengeler ortaya çıktı. Memurlar 657'ye göre yapamayacak birçok şeyi yarattıkları yenilikli süreçte kaldırıp attılar. Ve bu 12 Eylül'e olumsuz statülerini ve iradelerini teslim alan sistemin güçlüğü imajını aştılar. Bu tür gelişmeler yaşadığı belede-ye ve sağlık işkolunda sendikali örgütlenmenin genişlemesi için bütün koşulları ortaya çıkartıldı.

Mucadelenin bütün alanlarında olduğu gibi, memur alanında da iki iradenin, iki anlayışın sürekli bir çatışma halinde olduğunu kavramak gerekiyor. Memur iradesinin ezildiği, gücünün köreltiltiği yerde, devrimcilerin sendikal düzeyde de olsa, örgütlenme yaratabilmeleri ve sendikayı ortaya sokabilmelerinin koşullarını yaratabilmeleri mümkün değildi. Kamu emekçilerine boyun eğdiren statüler sarfından, parçalandıran, memurların kasadına devletin kadim mutlak imaj kırılmasında, memurların örgütlülüğüne olumsuz etkilerden kaçınması değilse bile, çok zor. Devrimci yaratabilmeleriyle, örgütlü mücadelenin aralarında yerleşip, sürekli kabileleşti. "Temmuz memurları" eylemi birçok devlet dairesinde, 12 Eylül'ün yarattığı gerici ve memuru hareketsiz kılan statülerin parçalanması. Bunun sonucunda, daha geniş örgütlenmeler ve sendikal bilinç zeminini oluşturdular. "Temmuz memuru" yeniliğini diğer önemli yanı burasıdır.

Memurlar önlerine çıkarılan barikatları örgütlü mücadelenin aşarak bu noktalarda geçirdi. Devrimci politika, haklı olmaksın ve bunu kitlelere mal ederek, kitlelerin gücüne dönüştürmekten daha büyük yasa tanıyıyor. Devrimci politikayı kendilerine haklı edinen kitleler direnme geleneklerini yaratarak, yasalın siyasi ikidam kurum ve temsilcilerine her yerde kabul ettiriyorlar. Bugün memurlar da sendika mevzusunda daha ıleriyne girmek için, güçlerini kendi yasalarını oluşturmaya hedeflemek noktasında bulunuyorlar. Parçalan 657 barikatının yerine siyasi ikidamı memur mücadelenin anti-terör kapsamına alarak getirdiği maddelerin de dayanışmazlığı görülecektir. Yeni bir "Temmuz" öncesi, memuru devrimci politikaya daha ıleri mevzilere döğür ılerlerken önlerine konan bu yeni engelleri de aşmaya hazırlanıyor. Grevit-toplu sözleşmel sendikal haklar, memur kitesinin yalardır işin hapsedilmesi çağışıldığını cendere karşısında artık herkesin gözünde, işe geçinilmesi bekleyen bir mesruluk haline geldi. Memur hareketi bir yıl önceki yükselişin yeni içinde bu hakları ıleri olarak işe geçirme aşamasına ulaştı. Yasalın ıleğini en iyi emekçi kitleler tanımlayabiliyorlar. İktidarı bilen kişi çoğu zaman yorumlamakta aceze düştüğü Anti-Terör Yasası'na, bu yasaya göşünü dayayan kitleler bir grıpta cevap veriyorlar. Ögü kişiyi yasadışı gösterişe sokan iktidarı karşısında caddelerde sloganlara yürüyen yüz binlerce işçi bu hareketleri kendi örgütünü ve meşruluğu olarak uyguluyor.

Memurlar sürüklenmiş ve yeni direniş gelenekleri yerleştirmek ve maddi göce dönüştürmek ıstırlarına, "Temmuz memuru" yeniliğini, "6 Kasım ıle brakma yeniliğini", "Medicste söz hakkı almak için yapılan eylemler" gibi örnek direnişler yaratmaktadır. Kitlelerin devletin güçlüğü psikolojisinin dışına çıkartılmak, güçlü, örgütlü direniş örnekleri ya-

ratmakdan geçiyor. Memurlar yeni Temmuzlar yaratmaya bu perspektifte bakmaktadır. Yenilikler birbiri tamamlayacak, ıleri taşıyacak ve yükseltecek, kitleleri işin sokacak şekilde sürekli kaldığı ödece, örnek direnişler yaratmanın koşulları da olacaktır. "Temmuz memuru" yeniliğini" başlatan karmışağı, pasiten aktifte döğru yükselen ve kitle katılmasına coşku, heyecan ve kararlılık gödererek arınan bir çizide ılerlemişti. Toplu telgraf çekmeye, yemek boykotlarıyla başlayan yenilikli süreci, militanca kiteselle yürüyüşlere, iş yavaşlatma, iş brakmalara kadar varan gelişmelerin önünü açmıştır. İşgal eyleminin eşliğine kadar gelmiştir. Devrimci politika ve irade, "Temmuz memuru" yeniliğini" sürecinde, memurun içinde bulunduğu durumun çeşitliklerini ve taleplerinin en iyi şekilde kavrayarak, cesaretle ve atılganlıkla bütün eylem biçimlerini hayata geçirmek, baştan kazandı. Devrimci politika, cesaret ve atılganlıkla kaynaşarak, kitlelerin somut çeşitliklerini yakalede ve memuru mücadde tarayarak, yeni sayfa açtılar "Temmuz memuru" direniş" yarattı. Tabii ki bu noktada sorun sadece devrimci politikaya, örgütlülüğüne sahip olma sorunu değildi. Önemli olan, bunlarla birlikte, kitlelerin içinde bulunduğu durumu iyi bilmek ve kitlelerin nabızını da ılede tutmak ve adanmın ona göre hızla atabilmek, geride kalı kitlelerin nefeslerini en ıleserde hissetmemek ya da çok ıleri göğü kitlelerden koparmaktır. Kitlelerin içinde bulunduğu durumu kavrayamayan ve göderik ıstemleri değıştiği ödece ona yön veremeyen devrimci bir politika, fazla işe yarayacaktır. "Temmuz memuru" yeniliğini" devrimci politikaları kitlelerin ıstemleri ile gelişmelerin gızet bir örneğini ortaya çıkar. Yemek boykotu daha yapılabilmek konusunda tereddüt duyan memurlar, devrimci politikanın cesaretle adım adımı yenilikli yükseltme işlemleri sokaklara çıkar, caddelerde yürü-

Memurların süreçteki en önemli avantajları devrimci politika sahibi örgütlülüklerinin olmasıdır. Bu avantaj en iyi şekilde değerlendirilerek kitlelerin talepleriyle çakıştırdıklarıdır. Temmuzları aşmak hiç de zor olmayacaktır. Bıcağın kemige dayandığı ekonomik kesimler içerisinde memurların başta geldiği bütün ekonomik, sosyal veri tablolarına bakıldığında da görülecektir. Devrimci politika ve örgütlülüğün maharetini işi bu nesnel temelde gösterebilecektir.

dılar, işgal eylemlerini yapacak kadim kitlelerin ödeneyimleriyle haz hale getirebildi.

Memurların süreçteki en önemli avantajları, devrimci politika sahibi sendikali örgütlülüklerinin olmasıdır. Bu avantaj en iyi şekilde değerlendirilerek, kitlelerin talepleriyle çakıştırdıklarında, Temmuzları aşmak hiç de zor olmayacaktır. Sınıf çeşitlikleri derindir ve memurların bu çeşitliklerdeki yerik çok daha ıleri noktalarlardır. Bıcağın kemige dayandığı ekonomik kesimler içerisinde memurların başta geldiği bütün ekonomik, sosyal veri tablolarına bakıldığında görülecektir. Devrimci politika ve örgütlülüğün, maharetini işi bu nesnel temelde gösterebilecektir. Ama unutulmaması gereken bir yanı, sınıf mücadelesinin reçeteleri, önceden hazırlanmış aktif programları yürümede, yasaların mücadelenin değışik biçimlerinde olduğu ve buna göre esnekliklere sahip olunsabime-

Memurlar sendikal örgütlülükleriyle emperyalist savaşa ve savaş zamlarına karşı mücadde ettiler.

sıdır. Kitlelerin nerede, ne zaman tepki gösterdiğini hesaplamak tam anlamıyla mümkün olmadığına göre, sorun, kitlelerin çeşitliklerini patladığı noktada bunu yönlendirmeye hazır olabilmek sonundur. İşte bu noktada memurların bu süreçte ortaya çıkabilecek en büyük tepki bir kıvılcım olabilir. Ve "Temmuz memuru" yeniliğini gızet yönüne açabilir. Hiç bir tepki küşünmesinden ızerine gidilecek, devrimci politikalarla dönüştürülmeli ve daha değışik eylemlerle ıleriy götürebilmeye çalışılmalıdır. Yoksa programlara, statülere kaçılınarak sürecin gerisine düşme kaçınılmaz hale gelir.

Memur hareketinin avantajları konusu, devrimci politikaya sahip sendikali örgütlülüğün yarattığı olumsuz sınırlı değildir. Bu örgütlülerde memurlar "Temmuz 90" sonrası ekonomik-politik birleşik eylemlerle yaratarak, özgürlük mücaddele deneyimi kazanmışlardır. Yeni bir Temmuz'a bu birikimlerle

terdiği ve sloganlarına, eylem biçimlerine, taleplerine devrimcilerin açığı yoldan berdediği bir aşamada işçiler devrimci politikaya sahip memurlarla eylemli süreci daha ıleriy götürebilmeleri koşullarını yaratabilirler. Türk-İş'in mücaddeleye geriye çekme ve işçi sınıfının gelişen mücaddelesini pasifize etme cabalarını boşa çıkarabilirler. "İşçi Memur El Ele" sloganı birlikte daha güçlü haykarak greve giden yolu açabilir ve haliken "birleşik yeniliğini" yaratmada bu süreçte önemli adımı atabilirler. "Temmuz yeniliğini" memurlar işçi böyle avantajları da ortaya çıkarıyor. 650 bin kamu emekçisinin topklu sözleşme görüşmelerinin kıtanına noktasına gelmesi, işten çıkarmaların yoğunlaşması tensikatları, memurların işi sınıfla dayanışma ıerisinde olmasını ve güçlerini siyasi ikidara karşı ıleştirmesini zorunlu kıyor. Burjuvazi karşısında zayıf düşmek için işçiler kendi aralarında dayanışmanın güçlendirilmesini, memurlar da işçilerle el ele burjuvazinin karşısına çıkabilecektir. Bu süreçte dayanışmanın ve birlikte tavırlar geliştirilmenin önemi büyüktür. Bu başandığı anda olgılaşır, emekçi sınıfların gücü karşısında gerileyecektir.

DEVİRCİLER REFORMİST VE OPÖRTUNİST BARİKATLARI DA AŞARAK TEMMUZ'A UZANACAKLAR

Temmuz memuru eylemleri dışımda kalan ve kitlelerin içinde bulunduğu durumu kavrayamayan tüm oportünist ve reformist güçler, "Temmuz memuru" yeniliğini kendijindirencik damgasını yapabilirler. "Bana yar olmayın, kimseye yar olmayın" mantığı ile "Temmuz memuru" yeniliğini"ndeki devrimci politikayı ve iradeyi gözardı ettiler.

"Temmuz memuru" hareketi'nin kendijindirencik olarak değerdirendirenler, daha sonraki süreçte, yasalcılık cembesini aşarak politikalar geliştiremediler. Siyasi iktidarı ve reformizmi işin noktada birleştire: "Memur politika yapamaz." Politika biçimleşirecek kazanıma mücaddelesi yürüten "Temmuz hareketi'nin ortaya çıkardığı devrimci sendikali politika yapmaka suçlamaya ve karalamaya başladılar. Zaten reformizmin yasalalığın dışına çıkma dişi bir derdi yoktur. Grevit ve toplu sözleşme sendikali hakları istemlen bile acezeler, tabele sendikacılığın ılerlerini sindirenden dizen partilerinden, parlamen-

tedan, uluslararası sözleşmelerden medet umar hale geldiler. Onlar mücadeleye sırt çevirdiler ve sendikaların mücadeleye alınması için yola çıkanlara ağır birli-ği emişmesine siyasi iktidara birlikte saldılar geçtiler.

Opörtünistlerin de sözde ne söylerlerse söylenir, pratikte atkılar adamlara, reformizmin yapıtlarından öte bir şey yapmadılar ve esas olarak memurların ekono-

koyacakları programda ve hareket tarzında opörtünizmin, reformizmin oluşturdu-

ğu, oluşturacak barikatları da aşacak dinamizi sahiptirler.

Memurların sendikal düzeyde ekonomik-demokratik haklarını kazanabilmeleri, üzerlerindeki sirgin, işten el çektime gibi basılan kaktizabilmemin, kendilerine güvence sağlamlarının yolu da hakları için verecekleri demokratik mücadeleden geçiyor.

Somut koşullar somut siyasal amaçları, sloganları, tavrı biçimlerini ve yöntemlerini geliştirmeyi gerekli kıyor. Her şey hızla akıp gidiyor ve değişiyor. Buna ayak uydurulamadığı noktada, kâdelerin kazanılması için yapılması gerekenler eksik bırakıldığında, politîki kanın ıradı ve doğru olması, her şeyi çözümlemeye yetmeyecektir.

Geçmiş tekrarı bugünün gersindir. Gelecek geçmişin asılmasıyla ileriye gidebilir. Sorun, gelinen aşamada Temmuz eylemlerini aynen tekrar etmek değil, siyasal sürecin gerektirdiği şekilde yeni şeyler ortaya çıkarmaktır. Bu gerçek toplumun her kesimi için olduğu gibi memurlar için de geçerlidir.

İçinde bulunulan süreç, devrimci sendikal anlayış ve kitle sendikacılığını gerek-

Bugün reformizmin ve opörtünizmin kendi yasalığını kendi dayatan radikal kitle sendikacılığının önündeki engellerden biridir. Grevli ve toplu sözleşmeli sendika hakkını istemekten bile açıl omlar, tabela sendikacılığın işlerine sindirenler, düzen partilerinden, parlamentodan uluslararası sözleşmelerden öte bir şey yapmadılar ve esas olarak memurların ekono-

nomik ve demokratik haklarını, kazanım-larını, özgürlüklerini bir kenara koyarak düzen partilerine, parlamentoya ve uluslararası kuruluşlara havale ettiler. Memuru açındıracak duruma düşüren eylemlilikler gündeme getirirler ve bu eylemleri bile göğüsleyemeyecek kadar güçsüz olduklarını gösterdiler.

Temmuz'un yaklaştığı şu günlerde, hem reformizmin hem de opörtünizmin memurların çekilmesini açığa çıkarmak için bir caba göstermekten uzaktır. Yine onlar, hak almayı kendi dışladıkları gülete havale ediyorlar ve bayrakları seçiyorlar. Bu tavrı memurların hak alma mücadelesinin önünde engel teşkil eden bir anlayış ürtünür.

ÖNCE DEVRİMCI SONRA SENDİKACI OLANLAR TEMMUZU AŞABİLİRLER

Süreci hızla memurlar içinde mücadeleyi yükseltmeyi ve daha geniş kitleye yaymayı dayıyor. Memurlar grevli-toplu sözleşmeli sendikal hak mücadelesi oadığında ekonomik-demokratik mücadeleyi geliştirmeye hazırlanıyorlar. Grevli-toplu sözleşmeli sendikal haktan öte, bugün için icaazeti sendikacılığa dahil tahammüllü olmayanlara karşı yapılacak olan. fiili sendikacılığı savunmaktan başka bir şey olamaz. Bugün memurlar önlerine

tırıyor. Memurların statüsü de bunun dışında değildir. Böyle bir anlayış politikasında "Önce devrimci sonra sendikacı" olmak vardır. Sendikal örgütlenmeyi bir devrimci gibi, her alanda ikileme sonra kadar bağlı kalarak her yerde savunabilen, devrimci bir sendikacıyı tanımlıyor. Hak ve özgürlükler mücadelesinde yer alarak olan bir sendikal anlayış böyle insanlara yaratılacaktır ve yaratıldığında böyle olanlar, yüzlerce insan ortaya çıkaracaktır. Soyut bir sendikacılığın öne kaldırıldığı noktada bürokratlasmak ve kitle örgütlenişinin insan yerleştirme yerleri olmanın çıkması kaçınılmazdır. Bürokratlasmak ve hantallasmaları da hak ve özgürlükler için mücadele eden bir sendikal anlayış ve sendika çalışması değil, yerinde sayan bu mücadelenin önünde engel olan bir sendikacılığı öne çıkartır. Memurların da sendikal hak ve özgürlüklerini kazanmalarının yolu mücadeleden geçecektir ve bu böyle bir sendikacılığa hayata geçirilmesi ile başlanacaktır.

'90 Temmuz'da binlerce memuru yürütenler haklarını söke söke almadığı bilincini memurun kafasına taşıyorlar, bugün memurların kazanacaklarını ve bunun zorlu bir mücadeleden geçtiğini söy-lyorlarsa bu, mücadeleyi bir sendikal anlayışın ürünüdür.

KAM-SEN, BEM-SEN, SAĞLIK-SEN:

"İKİ MİLYON KAMU EMEKÇİSİNE ELİMİZİ UZATIYORUZ"

MÜCADELE: Geçen yıl memur hareketi "Temmuz memur eylemlerini" yaratmıştı. Bu yılın Temmuz'u hangi koşullarda gidiyor?

Elmas YALÇIN (BEM-SEN Başkanı): Bugün kafamızda Temmuz'u asıyabilmek miyiz sorusu var. Aynı, geçen senelerinin tekrarı olmayacak. Sürece uygun, nitelik anlamında bir aşmandan söz edebiliriz. Her şeyden önce-geçen yıldan bu yana mücadelemize kazandığımız birimlerimiz var. Ve sürece daha örgütlü, kafalarımız daha net ve iradi politikalarımızla giriyoruz. Mücadelenin yanında baskılar yasaklar arttı. Mücadele yükseldiçe karışmaya yeni yasaklarla çıkıyor ama diğer yandan memurların hak alma beklentileri de arttı. Ayrıca bu beklentilere örgütlü bir güç olarak önderlik etmek avantajlarını taşıyor. Bu noktada kitlelerin kazanma ve harekete geçme isteğini iyi değerlendirebilirsek, bu yıl da "başarıyoruz" diyorum.

MÜCADELE: Bu yıl memurların hak mücadelesini yaygınlaştırmak ve diğer emekçi kesimlerle dayanışma yaratma konusunda neler söyliyorsunuz?

Fatma PATLAR (SAĞLIK-SEN Başkanı): Süreci işçilerin mücadelesinin yükselmesi yönünde açılıyor, işçiler içindeki dinamizm daha yoğun, daha geniş potansiyeli taşıyor ama politika ve önderlik bakımından bizim de avantajlarımız var. Avantajım doğru politika ve örgütlülüğe sahip olmamızdan ileri geliyor. Kamu emekçilerinin mücadelesini ülke çapında yaygınlaştırmak ve diğer emekçi kesimlerle dayanışmaya bizzat önderlik etme yükümlülüğüyle hareket ediyoruz. Memurların eylemlere geçen yıldan olan sempatisi siriyor. İnsanlar "örgütlü güç olundunda, mücadele edildiğinde hakları olur" mesajını aldılar. Onlara ulaştığımız bu mesajı hakları veriyor.

MÜCADELE: Özümlüze bir "Anı-Tör Yasası" var. Bu koşullarda düşünceleriniz, programınız, hedefleriniz, sloganlarınız neler?

Abbe KAŞKIR (KAM-SEN Başkanı): 657 zincirini mücadelemize parçaladı. Bunun için "Anı-Tör Yasası'nı, eylemlerimizin önüne set çekmek için maddeler koydular. Özümlüze konulan setlerin dayancısı olacağını görüyoruz.

Hedeflerimiz 'nin ' başında grevli-toplu sözleşmeli sendika hakkı geliyor. Bu konuda mesguliyetini kendini dayatan, sendikal varlıklarını fiili olarak yasalattı. Artık grev haklarını kullanmak istiyoruz. Kamu emekçilerinin sorunlarının çözümü, grev hakkımızı kullanmayı dayatıyor. Sargınları, isten atılmaları, açığa alınmaları ölemek için grevden daha etkili silah yok artık. Mücadelenin getirdiği bütün biçimleri grev oadığında kullanabileceğimize inanıyoruz. Güçümüzü göstereceğiz.

Sadece ekonomik taleplerden ve sloganlardan yola çıkmıyor; politik taleplerimiz, politik sloganlarımız da var. Hak alma mücadelesinin bu denli geliştiği ve bunun somut sloganlarla ifade edildiği bugün bu sloganlara sahip çıkmak gereğine inanıyoruz. O yüzden "Memuruz, Haklıyız: Kazanacağız" sloganı kamu emekçilerinin sloganı olarak duyulacak bundan böyle.

İşçi-memur dayanışmasını alanlarda, hizmetleri, üretimi durdurmada birlikte yasadık. Özümlüdeki günlerde "İşçi-Memur El Ele, Grev" sloganını daha gür haykıracağız. İşçi-Memur dayanışmasına önem vermek durumundayız. Emekçi sınıflar ve kesimlerle dayanışmayı sağlamalıyız. Bunu sağlayamazsak direnişler, grevler zayıflayacaktır.

Emekçilerin dayanışması mücadeleden geçiyor. Mücadelenin oadığında devrimci politika var. Temmuz eylemliliği mücadelesini, bu politikanın eseriymi. Geçen yıl alanlarda, sloganlarda yarattığımız birlikteliği, bu yıl daha ileriye götürmeliyiz.

Mücadelemize yaratmışımız sendikalarımızdan bir milim gerilemeyeceğiz. Sendika mevzisini terk emeyeceğiz. Grevli-toplu sözleşmeli bir sendika mevzi için daha ileriye baktık. Sendikal haklarımızı savunmak ve ileri götürmek için önce özgüçümüz ve mücadelemize güveniyoruz. Ancak bu temelde, bu noktadan yola çıktığımız ölçide uluslararası sözleşmeler ve destekler için umut besleyebiliriz. Şüayit dedikleri ve burjuva partilerin vaatlerini kamu emekçilerine hak sağlayacağına inanmıyoruz.

MÜCADELE: Kamu emekçileri beklenti içinde, son olarak ne etmek istersiniz?

A. KAŞKIR: Biz mücadeleye hazırız, iki milyon kamu emekçisine ellerimizi uzatıyoruz.

İktidarın çıkardığı Tütün Kararnamesi tekellere hizmet veriyor... KARARNAME ÜRETİCİLERİN BAŞINDA DEMOKLES'İN KILICI GİBİ SALLANIYOR

"Çıkış yolu, tütün üreticisinin örgütlenmesi ve bilinçlenmesidir. "

MÜCADELE: Bize tütün üreticisinin bugün içinde bulunduğu koşulları ve yaşadıklarını anlatırken, son çıkarılan ve kamuoyuna Tütün Kararnamesi olarak yansıyan kararnamenin yasam şartlarında etkisi hakkında bilgi verir misiniz?

MUSTAFA BAYRAM (Akhisar, İlyaslar Köyü): Biz tütün üreticileri olarak, örgütsüz olduğumuzdan, hiçbir hakkımızı dile getirememekteyiz, sorunlarımız ancak kendici aramızda tartışabilmekteyiz. Partilerden de tütünçünün sorununu dile getirecek ve çözümleme yolunda adım atacak demokrat yapıları parti yok. Kendi gücünden başka bir dayanacağı olmayan tütün üreticisi, gücünün farkına varmadığı için, her yıl tütününü tın bir hayallerle eker, fakat piyasa açılınca bütün umutları yok olur. Tespit edilen fiyatlar maliyetini bile kurtarmaz.

Örneğin, bu yıl tütününü Tekel aldı fakat son ödeme tarihi 30 Nisan olmasına rağmen üreticiye hala paraları ödenmedi. Üretici gidip de Tekel'e son ödeme tarihi 30 Nisan'dı, hala paralarını neden edemiyorsunuz diye-yim. Çünkü bu bilince sahip değil, bilgilendirilecek bir örgütlüğü yok.

Yücesi bulunduktan (bu da zorunlu üyelik) Ziraat Odası var. Orası da tabandan bilinci bir ses çıkmadığı için açılmıyor ve patronların elindedir. Herhalde köyde bir yapı da üreticinin hakkını arayacak değil. Bu durumda köylü tabandan sahipsiz. Enflasyon altında ezilip gidiyor. Üretici arıyış içerisinde. Hala parasını alamadı. Bakkala borcu duruyor. Bankadan aldığı kredi borcu duruyor. Ama kesmeye gelince, yok Fak-Fuk Fon'a, yok Ordu Yardımlaşma Fonu'na kes. Bu ordu kime hizmet ediyor ki? Yabancı sermayenin, yabancı tekelilerin bu ülkede önde gelecek, forları, kesintileri nıye biz ödeyelim?

Tütünçüye son darbe de kararnamenin çıkarılmasıyla indirildi. 2-3 senede tütünçüleri bitirebilir. Yeni çıkan bu kararnameyle Tekel devreden çıkarak devlet desteği de yok olacaktır. Tütün üreticisi uluslararası büyük tekelilerin eline kalıyor, İzmir Çiğirde Philip Morris, Tekel, Sabancı üçlüsi sigara fabrikası yapıp dağıtımını da üstlenecekler ve tütün üreticisinin hiçbir sahibi kalmayacak.

Çıkış yolu nedir? Çıkış yolu, tütün üreticisinin örgütlenmesi ve bu örgütüllük içerisinde bilinçlenmesi. Şu aşamada tütünçüler derneği oluşturulabilir, demek vatandaşla kendi hakkını savunabilir, demek çatısı altında bilinçlenebilir ve çeşitli eylemler gerçekleştirebilir.

Son olarak şunu söyleyeyim, bu işleştirebilir süreci sorunları bitirmek, sorunların hepsini kökünden halletmek için köylüleri, işçiyi bilgilendirip mücadele etmek gerekir.

"Emeğimizin karşılığını alıncaya kadar mücadeleye devam edeceğiz. "

MÜCADELE: Bize tütün ekimi hakkında bilgi verir misiniz?

M. G.: Tütünçü ekoloji tarlayı bir-iki ay önceden bir kat sürer. Ardından fidan ekimine geçer. Bütün zorluklar bundan sonra başlar. Fidan yetiştirme çok telaşlı olur, hastalık kapaması için hemen her gün ilaçlama yapılır. Kımi zaman, enial çeşit ilaç atıldığı halde fidanlar yine bozulur ve verimden tohum saçılır, bunu defalarca tekrarlar. Tabii ik ekilen tek tın fidanlar yetişir, ardından sonradan saçtığın tohumlar yetişir ve fidanlar dikime hazır olur. Tütünü ekoloji tarlayı da bir daha sürer.

Tarla da hazır olunca dikime başlanır. Dikimler bitince tütünün gelişmesi için toprağın havalandırması gerekir. Bu da tütününü çapalayarak sağlanır. Eğer gelişmesi ağırsa ardından bir daha çapalaz. Tütün 2.2. 5 ay içinde kırma hazır hale gelir ve yine ilaçlamalar yapılır. Bu ilaçlama tütünü gelebilecek olan hastalıkları indirir. Tütün sineğine, küle, mavi kıl vb. karşı. Tütün kırma yavaş yavaş başlar. Önceleri dipleri alırdık, fakat dipleri tütünün kalitesini bozduğu için gimdi altını sıyrıyoruz, daha sonra tütünün ana ellerini topluyoruz.

MÜCADELE: Açıklanan başfiyatlar siz emekçilerin emeğinin karşılığı değil, hatta çoğu zaman masraflarınza bile alamıyorsunuz. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

M. G.: Tütün başfiyatları biz üreticiler için tatmin edici değil. Çünkü üretici yılın altı ayını canını dişine takarak, gece gündüz demeden, bankadan aldığı kredileri ödeyebilecek veya tarlası icar olan, ortaklı olan üretici tım, bunları karşılayabilecek için elinden gelen her türlü çabayı sarf ediyor, ama sonuçta emeğimizin karşılığını alamıyoruz. Çok komik rakamlarla altı terimide değer biçiliyor.

MÜCADELE: Açıklanan başfiyatlar çok düşük olmasına rağmen, köylünün tepkisi yetersiz katıyor. Bu nasıl açıklıyorsunuz?

M. G.: 1980'den bu yana gelişen toplumsal mücadeleye karşısında acze düşen egemen güçler ve siyasi iktidar, baskı balyozunu çeşitli ölçülerde tasarıyla kullanıyor. Özellikle köylüler üzerindeki korku ve baskı hanelerle kırılmış değil. Her fırsatta kendini ortaya koyuyor.

Bunlara rağmen bizim düşüncelerimizde ve emeğe saygılılığımızda yok edemeyecekler. Bunun an zorunlu örneği çeşitli illerdeki işçilerimizin kitlesel hak alma mücadelesidir.

MÜCADELE: Hak alma mücadelesi geniş kesimleri

İktidarın yayınladığı tütün kararnamesi, tütün üreticisinin alın terinin, emeğinin emperyalizme ve tekelere "hediye" edilmesini amaçlıyor. Bu kararnameyle tütün emekçisinin sömürsüzü katmerleşerek artacak. Ölükeyi büyük tekellerin çiftliği haline getirme sonucunu doğuracak olan bu kararname, tütün işçileri ve üreticileri için daha çok yoksullaşma anlamını da taşıyor. Binlerce tütün emekçisinin kaderi ne olacak sorusunda, emekçilerin kendilerini başka kimsenin söyleyecek sözü bulunmuyor. Dergimizin bu konudaki sorularını tütün üreticileri ve Tekel işçileri yanıtladı.

sanyor. Bu gelişmeler bütün emekçilerin de hareketini geçirir mi?

M. G. Asıl sorun örgütsüz olmamızdan kaynaklanıyor. İşçi kardeşlerimiz kitlesel eylemler yapabiliyorlar. Çünkü toplu işyerleri ve tam anlamıyla sorunlarına sahip çıkması da bir sendikalar var. Doğal olarak bilinç düzeyleri ve anlayışları bizden daha ilerde. Sorunların tek çözümü yolunun örgütlenmekten geçtiğini daha kolay anlayabiliyorlar. Bizlere henüz örgütlü değiliz, ama bizi bir araya getirecek, ortak çözümler üretecek bir yapıya ihtiyaç duyuyoruz. Tüm çabamız bu doğrultuda. Emeginizin karşılığını alıncaya kadar kararlılıkla mücadeleye devam edeceğiz.

"Bizlere düşün görev, radikal bir sendikal anlayışı savunmaktır"

MÜCADELE: Karamanenin önimüzdeki süreçte sizi nasıl etkileyeceğini düşünürsünüz?

O. CAN (Tekel İşçisi): Bizlerin sokakla atılmasıyla etkisini gösterecektir. Çarşıların bile aç durduğundan, bir de işten atıldıkları sonra hepten aç, kurda düşmek tehlikesiyle karşı karşıyayız. Doğru politikalarla örgütlü mücadeleden başka yol yok.

MÜCADELE: Sendikamızın bu konuya ilişkin çalışmalar var mı, varsa kaçnağı nedir, ana hatları nedir?

O. CAN: Sendikamızın bu konuya ilişkin çalışmaları yoktur. Bu konuyla ilişkin çalışmalarını kağınağı vardır. Bu da sendikamızın san sendika olmasındandır. Bizlere düşün görev, işyerlerine ve siyasi iktidara karşı kendi çıkarlarımızda gelişen olumsuzluklara mücadele ederken, bugün mücadelemizin önlünde engel olmaya çalışan san sendikalar ve sendika ağlarına karşı da mücadele ederek sınıf ve kitlesel sendikalaşımı yaratmaktır. Kıscak radikal bir sendikal anlayışı savunmalıyız.

MÜCADELE: Son olarak söylemek istediğiniz bir şey var mı?

O. CAN: Bizler şu anda toplu sözleşme sürecindeyiz. Bu onurlu mücadelemizi sonuna kadar sürdüreceğiz.

"Ekonomik talepler yetmiyor. Siyasi tavrı da konmalı"

MÜCADELE Tütün Karamanesi hakkında ne düşünüyorsunuz?

Nurcan (Tekel işçisi): Tütün Karamanesi ABD emperyalizmine karşı bağımlılığımızı yanında onlara hizmette kususuzluğumuzu gösteren bir karama-nedir. Bu karamane bütün üreticisinin yok olması, devlet tekelinin bitirilmesi, Tekel işçilerinin de işsiz bırakılmasıdır ve halkımız gelişen mücadele içerisinde örgütsüz bırakmak için çıkarılan bir karamane olarak düşünüyoruz.

MÜCADELE: Tütün Karamanesinin Tekel işçilerinin toplu sözleşmesine yansımaları nasıl oldu?

Nurcan: Tütün Karamanesinin asıl amacı emperyalistlerin ülkemizdeki tü-tüncülüğü ve sigara üretiminin kendi tekel-leri altına almalarıdır. Biz Tekel işçilerinin örgütlülüğü olan ve bağlı olduğumuz Tek. Gıda-İş Sendikası ile ilgili bakmamaktadırlar. Bugün var olan devlet teke-li de yarın yok olacağına da göremek-tedir. Yüklünlüğün olduğu san sendika-cılık misyonu gereği karamaneye karşı işçileri bilgilendirmekte ve sendika olarak da hiçbir tepki göstermemektedir. Ekonomik talepler yetmiyor. Siyasi tavrı da konmalı.

MÜCADELE: Karamanenin önimüzdeki süreçte sizleri nasıl etkileyeceğini düşünüyorsunuz?

Nurcan: Bunu daha önce de söyle-dim. Karamanenin hayata geçmesi öni-müzdeki süreçte bizi açığı, yokluğu, ıssızlığı, sefaletle içecektir. Bununla beraber mücadelemizi yükseltecektir.

MÜCADELE: Sendikamızın bu konuya ilişkin çalışmaları var mı? Varsa kaçnağı nedir? Ana hatları nedir?

Nurcan: Sendikamızın bu konuyla il-gili bir çalışması yoktur. Nedeni ise san sendikacı oluşları, bu san sendikacıla-nayışlarıyla hareket etmeleridir. Karama-meye karşı çalışma olmayınca çalışma-nın ana hatları da olmaz. Önceki sorula-rınızda da belirttiğim gibi alınan bu karar siyasi karardır. Biz işçileri yokluğu ıtecek bu siyasi karara karşı kendi siyasi talep-lerimizin yönünde mücadele vermememiz için sendika da ekonomik talepler et-rafında işçileri oyalmaktadırlar.

MÜCADELE: Tekel işçisi olarak söyleyeceğiniz başka şeyler var mı?

Nurcan: Bugün işçilerin geçmişteki suskun işçiler olmadıklarını söyleyebiliriz. Çeşitli boyutlardaki eylemlerimizle mücadelemizi yükselteceğiz. Açığı, yokluğu san vereceğiz. Çünkü haklı-yız ve çoğunlukta ve de sonunda ka-zanacağız.

Babial'i'de işten atılmalar yoğunlaştı

SORUNLARIN ÇÖZÜMÜ KENDİ ELLERİMİZDEDİR

- Dün Körfez krizi bahane ederek halka savaş açanlar, bugün de Anti-Terör Yasası uygulamalarıyla kendilerinden farklı düşünen ve haklarını almak için mücadele edenlere karşı savaslarını sürdürüyorlar. Çeşitli bahanelerle, giderek yıllardır daha fazla kır etmek için acımazca sömürdükleri emekçileri kaldırıp bir kenara atmaya çalışıyorlar. 600.000 işçinin toplu sözleşmesinin gündemde olduğu buğünlerde aynı sıkıntılar başında da açık bir şekilde kendisini gösteriyor. Kendilerinin başka hiç kimseyi düşünmeyen basın patronları "en demokrat" söylemlerine rağmen holding patronlarından en ufak farkları olmadıkları ortaya koyuyorlar.

Siyasi iktidarı kitile iletişim araçları üzerinde katı bir denetim kurulabilmesi amacıyla yaratılan suni krizi bahane ederek "fırsat bulursanız" diye düşünen Cumhuriyet gazetesi yöneticileri de "demokrat" maskelerinin ardından gerçek yüzlerini göstererek 42 çalışanını "Körfez krizini ve artan maliyetleri" bahane ederek işten çıkarttı. Toplam maliyetleri etkileyecek personel giderlerinin % 25'lere düştüğünü gündüme, Cumhuriyet gazetesinin her gün ortalama 5-6 sayfasını ilan ve reklamlarla doldurmasının yanı sıra, her zaman için en pahalı gazete olması da göz önüne alınarak Cumhuriyet yöneticilerinin ileri sürdükleri bahane olmaksızın ileri gimiyor. Üstelik işine son verilen 42 çalışanın tazminatlarının toplamını 1.5 milyar civarında olduğu söyleniyor. Bu paranın bir bankadan aylık getirisi bile 42 kişinin maaşlarını ödemeye yetelirdi.

İşten çıkartılanların 36'sının sendikali olması amaçlarının basın emekçilerini sendikasıztırmak ve daha fazla sömürbilmek olduğuun açıkça ortaya koymaktadır. Birçok basın emekçisi aydınlar çalışmalarına rağmen ücretlerini alamazken, bir yandan da işçi kıymına gidiyor. Bunun Günaydın, Tan, Ekonomik Bülten sendikali olması ve birçok yerden sendikalaşma faaliyetlerinin başladığı bir döneme rastlaması da dikkat çekicidir.

Basın patronları çalışanlarını daha fazla sömürmeye çalışırken, Cumhuriyet yöneticileri de sendikali işçi kıymına giderek diğer patronlar için yol açmaya çalışıyorlar. Basın emekçilerinin bu duruma gelmesinin altında bugüne kadar kendisine yöneltilen hakshızklara ses çıkartamaması yatmaktadır. Bu konuda kendisine büyük görev düşen TGS yöneticileri, basın emekçilerinin haklarını savunmak yerine patronlarla uzlaşarak yanı başındakı arkadaşlarının işten çıkartılmasına ses çıkartmadılar. Ve sonunda sıra kendilerine de geldi. Dün Cumhuriyet gazetesinde çalışan ileri-cıdemokrat insanların "gazetinin prensiplerine uyumlanı davranışta bulunduğ" bahanesiyle işten çıkartılmasına sessiz kalan TGS İstanbul Şube Başkanı "potansiyel olmadığın" söylerken, kendisi aynı duruma gelince bir çırpıda 80-100 kişinin bir araya geldiğini gördü.

Basın emekçileri tüm bu sorunlar karşısında elbette ki çaresiz değildiler. Sorunlarının çözümünü yine bizzat ellerindeydiler. Sürekli taviz verme yoluyla patronlarla uzlaşarak işçi sınıfına sırt çeviren san sendikacılık anlayışı bir kez daha iflas etmiştir. Sorunlarımız ancak hakshızklara karşı hep bir ağızdan sesimizi yükseltebileceğimiz güçlü sendikacılıkla aşabiliriz. Gün artık "bana dokunmayan yılan bin yıl yaşasın" düşüncesini bir yana bırakarak örgütlenme ve haklarımızı almak için hep beraber mücadele etme günüdür.

Gün, Babial'i'deki buğüne kadar oluşmuş ve alışkanlık haline gelmiş statüler kırma günüdür, yanımdakilere, yöremizdekilere hakshızlı yapıldığını, bunu görmeden gelerek geçirmişlerin bir iş yaramadığını görüldü. Böyle bir anlayış ve tavrı, ne bizim yarın aynı hakshızlılara karşılaşmamızı engelleyebilir, ne de "bulduğumuz yerı sağlamaştırmada" bir yaran olur.

SARI SENDİKALIKLA HAYIR!

İŞÇİ KİTİMİNE SON!

YAŞASIN DEMOKRATİK BASIN MÜCADELEMİZİ

DEMOKRASİ MÜCADELESİNDE BASIN EMEKÇİLERİ

Avukatlar Anti-Terör Yasasını Protesto Ettiler

"HALKIMIZLA BİRLİKTE BU YASAYI DA AŞACAĞIZ"

* Anti-Terör Yasası'na karşı eylemler yaygınlaşırken, bir grup avukat da 5 Haziran günü, İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi'ne verdikleri dilekçeyle yasayı protesto ettiler ve duruşmalara girmediler.

Yasayı protesto eden avukatlar adına söz alan ÖZGÜR-DER Başkanı Avukat Zerrin Sarı, yasanın baskıcı bir anlayışın ürünü olduğunu ve yasayla insan hak ve özgürlükleri, demokrasi ve insan haklarıyla hukuk devleti ilkelerine ağır bir darbe vurulduğunu belirten dilekçeyi okudu.

Avukatlar dilekçelerinde şu görüşlere yer veriyorlardı: "TCK'nın kaldırılan 141-142'nci maddeleri yürürlüğe konulmuş, toplumsal muhalefet susturulmuş, çalışılmıştır. Basın özgürlüğü ve haber alma hakkı sınırlanmıştır, işkence ve yargısız infazlar teşvik edilip, işkenceciler korunmuş, güvenlik güçlerinin işlediği suçların cezasız kalması hedeflenmiş, savunma hakkı zedeelenerek, meslek onunlmuş sahidirde bulunulmuştur. Ortaçağın zindancılık anlayış günümüzde gerilemiş, muhbirlik özendirilmiş, Anayasa'nın eşitlik ve adalet ilkelerine aykırı düzenlemeler getirilmiştir. İncanımız odur ki, her geçen gün hak ve özgürlüklerin bilincine varacak haramımız, bu yasayı da aşacaktır." Avukatlar terörle mücadele yasası adı altında çıkarılan bu yasaya karşı olduklarını ve yasayı protesto etmek için tam gün DGM'deki duruşmalara girmeyeceklerini açıkladılar.

Avukatlar daha sonra, DGM'deki Baro odasında Anti-Terör Yasası'nı protesto eden bir basın açıklaması yaptılar. Avukatlar yaptıkları basın toplantısında şunları söylediler "Aydın kimliğimiz, tarhişel sorumluluğumuz ve halkımızdan aldığımız güle, bu yasaya karşı çıkıyoruz. Bu nedenle DGM'de tam gün protesto yürütülmüştür duyuruyoruz. 14 Haziran tarihinde kadar süreç ve Anayasa Mahkemesiyle TBMM Başkanlığına sunulacak imza kampanyası yürüttüğümüzü açıklıyoruz. Toplumsal muhalefetin önlenemez yükselişi karşısında, tarihin çöplüğüne atılmalı mahkum olan bu yasaya karşı olduğumuz ve halkımızla birlikte bu yasayı da aşacağımıza inandığımızı belirtiyoruz." Avukatlar, basın açıklamalarını gazetecilere dağıtarak basın toplantısına son verdiler.

TÜPRAŞ VE PETROL OFİSİNDE EYLEMLER

* Petrol-İş Sendikası'na bağlı Tüpraş ve Petrol Ofisi'nde de eylemler başladı. Sözleşme görüşmelerinin önünün işveren sendikası Kamu-Sen tarafından tıkanmasıyla başlayan eylemler, halen sürüyor. Tüpraş'ta sabah ve akşam, işbaşı yapan ve vardiyaları biten işçiler toplu olarak alkışlı, sloganlı yürüyüş, toplu ziyaret eylemleri gerçekleştirirken, Petrol Ofisi'nde de yine alkışlı, sloganlı yürüyüş ve geç işbaşı, toplu ziyaret eylemleri yapılıyor.

PETKİM'DE SÜRGÜNLER PROTESTO EDİLDİ

* Sözleşmesi Yüksek Hakem Kurulu tarafından sonuçlandırılan Petkim işçisi, eylemlerine devam ediyor. Daha önce sözleşme görüşmelerinde yaşanan tartışma protesto eden işçiler, şimdiki Alpet ve Yarpet'ten toplam 17 işçinin Çanakkale'ye sürgün edilmesini protesto ediyor.

3 Haziran'da başlatılan sürgünleri protesto eylemleri 7 Haziran'da bitiren Yarpet işçisi bir hafta boyunca, sabahları genel müdürlüğün önüne kadar alkışlı ve sloganlı yürüyüşler düzenleyerek Çanakkale'ye "tayini çıkan" arkadaşlarını geri istedi.

MÜCADELE KOCAELİ BÜROSU

Halkın yaşamına kefen giydirildi...

ENFLASYON VE HAYAT PAHALILIĞI DUR DURAK BİLMİYOR

Gerçekleştirilen zamların, artan yaşam pahalılığının tek sorumsu uygulanan ekonomik politikadır, siyasi-ideolojik mantıktır. Bu ekonomik politika, siyasi ve ekonomik krizden halkı sorumlu tutmaktadır. Halkla rağmen ülkeyi "yönetmektedir."

✓ Siyasi ve ekonomik belirsizlik giderek derinleşiyor. Ekonomik yapıdaki belirsizlik giderek toplumsal yapının tüm kesimlerini etkiliyor. Oligarşiçi çelişkiler açığa çıkıyor, açık çatışmaya dönüşüyor. Bugün büyük tekellerin çıkarları doğrultusunda seçilen ekonomik politikanın sonuçlarını halk daha yakından hissetmeye başladı. Tüm haberlerin yazılmadığı, duyurulmadığı bir gün geçmiyor. Günler zam haberleriyle gelmeye başladı.

Artık daha önceki yılların atılmış % 20-30'luk zamlarına da rastlamak mümkün değil. Herhangi bir zorunlu gider ya da ihtiyaç maddesine zam yapıldığında, % 100'ü rakamlar konuşuluyor... Ekonomik-siyasi düzeye tam bir keyfiyet hekim sürüyor. Önce emperyalist bütün tekellerinin taş atıp kolları yorulmadan kârın tepesine çöklenmeleri sağlandı, ardından da halka yönelik acımasız bir zam fırsatı günümüzde getirildi. Ekonominizin ne kadar güçlü olduğu, Avrupa ülkeleriyle rekabet edecek düzeyde olduğumuz yolumdaki nutuklar da fayda etmiyor. Halk "güçlü ekonomiyi" yaşamının her anında hissediyor... Cebindekinin nasil olup da bir çırpıda sıfırı tükettiğini yakından görüyor.

Mayıs ayı içerisinde DE'Yin açıkladığı rakamlara göre, tüketici fiyatlarındaki artış yüzde 3, 3. oldu. Üstün Ticaret Odası ise, bu rakamı yüzde 3, 9 olarak açıkladı. Bu rakamlar veri olarak alındığında bile, sadece Mayıs ayı içerisinde halkın cebindeki para yüzde 3, 9 oranında değer kaybına uğradı.

Devlet, uyguladığı ekonomik politikaya da bu değer yitimi noktası. Kamu mallarına yapılan zarar görülmemiş bir düzeye ulaştı. Bilançoların oldukça kârı açıklanan bazı devlet işletmeleri, zarar ediyormuş görüntüsüne hem ürettiği ürünlere zam yaptı, hem de emperyalist tedbirlerle pazarlanmasını altıyıp oluşturuldu. Böylece tekellerin işletmeleri ucuz kapatabilmesi sağlanırken, bunun tüm yükü de halkın sırtına bindirildi. Acısı halktan kaçırıldı.

Serbest pazar ekonomisi, liberal politik derken, devlet önde çekör sektör arakda, bilmek bilmez bir zam yarış başlatılır. Artık yapılan zamların gerekeceği ve kestisi da belli değil. Ben köşeyi dörmesini bilerekten idkayınlar diyerek, köşeyi dörmeye savaşın da halkın özli çabılamasını umursamıyorlar. Onlar ya büyük tekellerin nasil daha fazla kazanabileceği ve da vurunculduğun, spekülâtörlerin yeni biçimlerini düşüne-rek politika üretiliyor.

Sofradaki bulgundan ulaşma kadar fiyatlar Haziran ayı başlarında genel ortalam olarak neredeyse % 100'lere varan zamları. Son olarak ulaşma yapılan zamlar, halkın ulaşma ayırdığı paranın iyile kullanmasını da beraberinde getirdi. Ulaşım biçi zorunlu bir gidere yapılan acımasız zamların ardından açıkları herhanı yoruyor. Enflasyonu azıradacak, üretim giderlerini artıracak diye toplu sözleşmeleri çıkımsa sokanlar, ne üretim maliyetlerini bekliyorlar ne de halk. n alın güncümü gözettiyorlar.

ZAMLARIN SORUMLUSU SİYASİ İKTİDARDIR

Gerçekleştirilen zamların, artan yaşam pahalılığının tek sorumsu uygulanan ekonomik politikadır, siyasi-ideolojik mantıktır. Bu ekonomik politika, siyasi ve ekonomik krizden halkı sorumlu tutmaktadır. Halkla rağmen ülkeyi "yönetmektedir."

Bugün hükümetin çiftçisine, çiftçisinden memnuna, memnundan işgine kadar tüm halk kesimleri, bu politikaдан nasiplerini alıyorlar işçiler yolla doküldü, memurlar Temmuz'a hazırlanıyorlar, küçük üretici ürününün çok pahalına elinden alınmasına karşı tepkisini ortaya koyuyor.

Toplunun hemen her kesimini saran bir hoşnutsuzluk var. İktidar, yaşam pahalılığının ortaya çıkardığı bu hoşnutsuzluğu militanist yöntemlerle nötrale etmeye çalışıyor. Ülkemiz büyükleri zamların uygulanmadığı ender ülkeler arasında. Baskı-lara, benzer politikalarla ekonomik yaşamın istenilen yöne kanale edilebilmesi ola-naksızdır. Bugün işçisi platformda açığa çıkan çelişki ve çatışmalar da bunun bir ifa-desidir. Halkın hak arayışını ile getiren tepkileri bunun örneğidir.

Gelinen nokta da politikasının iktidardan ve onun uygulayıcılarından kaynak-lanıyor. Yüksek enflasyonun, peş peşe gelen zamların büyük etkileri daha da zenginleştirilmekten öte bir anlamı yoktur. Memura, işçiyne zam yapılmalıdır, köylünün ürünü yıllar öncesinin fiyatlarıyla işlem görürken pazara sürülen malların ve hizmetle-rin fiyatlarının arttırılmasının ardından da politika vardır.

Enflasyonist politika, kernerlerin salımsızdan kazanan hiçbir zaman halk ke-simleri olmaz. Bu politikaların sonuçları her zaman halkın cebinden çıkarak fazla para anlamına gelir. Yıllardır uygulana gelen bu oyun bugün de tekrarlınıyor. Yine aynı po-litikalar, yine aynı sonuçlar...

Zamlara karşı geliştirilecek olan tepkilerin yönü, siyasi iktidara doğru olmalıdır. Zamların önüne geçilemez, kamu yükümlü hafifletilebilir ancak haklarımız işçi müca-dele etmekten geçir. Biz yoksulluktan, sefaletten koruyacak olan yine kend i güçlü-müzdür. *

MEMURLAR ZAMLARI PROTTESTO ETTİLER

* Ülkemizde yaşanan ekonomik krizin faturası her zaman olduğu gibi bugün de işçye, memura, bulan emekçi kesime ödetilmektedir. 30 sonrası iktidarın uyguladığı ekonomik politikaların kamu çalışanlarının yaşam koşulları gün geçtikçe zorlaşıyor. Yaşam koşullarının iyileştirilmesi mücadelesine 90 Temmuz eylemlerini ile başlayan memurlar, sığınirlerle, hak gasplarıyla, kıyımlarla engellenmeye çalışılıyor.

6 Haziran günü Anakent Belediyesi önünde toplanan Kam-Sen'li, Sağlık-Sen'li ve Bem-Sen'li memurlar pankart ve çok sayıda dövizlerle zamları, anti-demokratik uygulamaları, bak gaspları, sığın ve memur kıyımlarını protesto ettiler. Okudukları basın açıklamasında şu görüşlere yer verdiler.

"Resmi rakamlara göre % 70, gerçekte % 150'leri aşan enflasyon karşısında, temel tüketim maddelerine, ulaşım vb. gelen zamlarla memur maaşlarına gelen zamları karşılamak mümkün bile değil... Sonun sadece ekonomik sorun değil elbette; bunun yanında susun, düşünmeyen, haksızlıklara karşı çıkmayan her şeye boyun eğen memur kitlesi istenmektedir.

Bunun karşısında memurların isteği: İnsanca onurlu yaşamak için emeğinizi karşılığını almak; Rüyet ve yolaştırma politikasına karşı kişiliğini korumak; Sosyal ve özlük haklarını da konut, kreş ve servis sorunlarının çözülmesini; Çalıştığını kurumların sürün, açığı alması gibi keyfi uygulamaların son bulması..."

Başın toplantısından ardından "Memuruz, Haklıyız Kazanacağız", "Güçümüz. Sesimiz. Sendikalarımızdır", "Biz Halkın Memurlarıyız" sloganlarını atarak dağıldılar.

ŞEHİT ANALARI ÖRGÜTLENİYOR

* Yaşamı geçiştirmek uğruna şehit düşen evlatlarını geleneklerini, inançlarını, kararlılıklarını ailelerine taşımak amacıyla ÖZGÜR-DER'li Devrim Şehitleri Aileleri Komitesi şehit ailelerini ziyaret etmeye başladı. Devrim Şehitleri Aileleri Komitesi 2 Haziran'da, aralarında derginiz muhabirinin de bulunduğu bir grupta, ilk olarak 27 Aralık 1990 tarihinde şehit olan Ferit Elyoğun'un ailesini ziyaret etti. Ziyaretin diğer gidel bir yanı da aynı eylemde şehit olan Hamdi Ayağın'ın ailesinin de orada olmasıydı. Ölümlü birliktelüklerin yolculukları, göğüsleri iliklerini simdi aileleri ziyaret ediyor. Onlar devrim şehidi ailesi olmanın onurunu, ağıdınları her şekilde yerine getiriyorlar. Şehitlerinin aileleri büyük ailemizin yarattığı tüm değerlerin taşıyıcısıdır. Gidercek daha fazla aile olabilir ve bu değerleri zenginleştirme mücadelesine katkıda bulunarak adımları atıyorlar.

BEM-SEN GECEŞİ YAPILDI

* Tüm Belediye Emekçileri Sendikası BEM-SEN 6 Haziran'da gece düzenledi. BEM-SEN'in korusu marşlarıyla Ölümlü Orucu şehitlerini tükülmüşlerdi. Ölümlü Orucu şehitlerini ölümsüzleştirilmiştir bir kez daha marşlarında haykırıyorlardı. Kurdukları tiyatro grubu ise geleneksel maskeli tiyatro kurtulan, hakkını arayan memurun "Memuruz Haklıyız Kazanacağız" şiarını nasıl yerine taşıyacağını provası yapıyor. Örgütleri Türkiye grubunun türkileri ve İYO-DER halk oyunları ekibinin halaylarıyla gece coşku dolu geçti.

Sağlık emekçileri, yazdıkları mektupta sağlıklı metalaştırma anlayışı eleştiriyorlar

"Tüm emekçiler gibi bizim de ekonomik siyasi haklarımız gasp ediliyor"

Sayın Mücadele Çalışanları,

20. sayıya, "İMF Politikaları Sağlığı Metalaştırıyor, SSK Kılmaz" gibi konulara, röportajlara geniş yer verip doğru bir perspektif sunduğunuz, çözümün sosyalizmde olduğunu gösteren yazılarınızla bizlere güç ve destek verdiğiniz için Zonguldak'ta çalışan ebe hemşireler olarak teşekkür ediyor, başsağlıklar dileriz. Son yazılarınızdan sonra bizim de sizlere destek olmamız gerektiğini düşünerek sorunlarımızı dak kısa bir yazı ile yazıdık.

Koruyucu sağlık hizmetlerinin yürütüldüğü küçük bir birimde çalışan sağlık emekçileriyiz. Olgarışının hakımız üzerindeki bilmiz tükünme baskı ve sömürsü, yaşantımızın her alanında olduğu gibi sağlığa da olanca acımasızlığıyla ve her gün biraz daha artarak sürüyor. Geliştirdikleri politikalarla sağlığı metalaştırma cabaları, insana, insan sağlığına verdikleri önemi açıkça ortaya koyuyor. İnsanı değersiz, insan onurunu ve sağlığı sömürsü sağlık emekçileri emekçileri olarak bundan halkımız kadar payıma almıyor.

Düzen, insanca yaşamak bir gereği olan sağlığı yok etme politikalarını insafsızca uygulamaya yolunda. Bunların birer uygulayıcısı olmamız için bizlere yönelen ve kabul edilmeli takdirde, baskı ve cezalandırma, tehditli gözdağı verimlere çalışıyor. Ülkemizdeki mevcut rejimin, halkın sağlığına verdiği o kuşku götürmez önemi anlamaya gerek yok. Bu açıkça görülmüyor. Ve bu yapıların sağlık emekçilerinin bakanı no isteniyor.

1965 yılında çıkarılan sosyalizasyon kanunıyla koruyucu sağlık hizmetleri halkın ayağına götürülmeye başlandı. Sağlık ocakları olarak, yönetmeliklerin beirlirliği orandaki nüfusun sağlık hizmetlerinin sorumlu olduğumuz bölgelerimiz ve bu hizmetleri biz halkın için ne giderecek vermeye çalışıyoruz. Ama nasıl? Elimize yeterli tıbbi malzeme ve imkan olamayınca ne kadar başanabilir, doğrusu kuşku götürür. Bu konudaki taleplerimize rağmen umursamaz ve vur-

dumduymaz tavırlarla talepler bir türlü yerine getirilmiyor. Ülkedeki sağlık personeli açığının acısı haktan ve çalışan emekçiden çıkarılıyor.

Resmi bir yazı gösterilmezsin 300 yerine 1000 nüfusa bakmaya zorlanıyor. Bu uygulamanın verilmi olmayacağı söyleniyor ve amacızın halkın sağlık seviyesini yükseltmek mi yoksa istatistik verileri toplamak mı sorumuza, o konulara karşıtığımız cevapları alıyoruz. Bizden istediklerini, rakamlar olduğunu artık açıkça vurgulayacak kadar ileri gidiyorlar. Bizler sağlık emekçileri olarak yetkililerin halkın sağlığıyla uzaktan yakından ilgisi olmadığında şahit oluyoruz. Göstermelik, "hizmet veriyoruz" politikasına alet etmek istiyorlar.

Tüm emekçiler gibi bizim de em meşru ekonomik ve demokratik haklarımız gasp ediliyor. Biz görevi çıkarmak ulaşım imkanlarımızı sağlıyoruz. Ki bir aylık çalışma süresinin yanında biz gövde oluyoruz. Ya arabas tahsis edilmemesi ya giderlerin harcamaların üstlenilmesinde yönetmelikler dikiliyor önümüze.

Oysa sağlığı için tahsis edilen arabalar yetkililerin özel işlerinde kullanılarak yönetmeliklerden söz eden yok. Sağlık hizmeti veren insanlar olarak hiçbir kararda söz sahibi dahi olamıyoruz. Örgütlenme ve sendikalaşma haklarımız gasp ediliyor, sendikalarımız müdahil oluyor, demerlemler katılıyor. Her gün tirman enflasyon karşısında komik ücretlere çalıştırılıyor.

Alın terimle, meslekle ve insan onuruna yapılan sömürüye artık dur demenin zamanı değil mi? Artık hiçbir haklarımız oturdumuzu yerden kazanılamayacağımızı öğrenelim. Grevli-top sözleşmelik sendika bilincine hareket edelim. Sizin sorunlarımız toplumun yaşadığı diğer sorunlardan ayrı ele alınamaz. İnsanca yaşam için, yaşamın her alanında yaşamıza düşenleri yerine getirmek için daha ne bekliyoruz?

ZONGULDAK'TAN MÜCADELE OKURU BİR GRUP EBE-HEMŞİRE

ZONGULDAK EĞİT-SEN TEMSİLCİLİĞİ AÇILDI

* Merkez ve çevre illerde yaklaşık 300 eğitim emekçisinin üye olduğu Zonguldak EĞİT-SEN temsilcililiği, 1 Haziran günü çeşitli demokratik kurum ve kuruluşlardan 200 kişinin katılımıyla açıldı. Açılışı şaşı şubenin müdahale etmesi alkışlarla protesto edildi.

Uzun süreden beri çalışılan devam eden EĞİT-SEN merkez ilçe temsilcililiği, 23 Mayıs 1991 günü bir dillece il Zonguldak'ta temsilcilik açtığını Vali iğe bildiririnde bulundu ve dilekçe işleme konuldu.

Bildirimden iki gün sonra EĞİT-SEN temsilcisi Yaşar Aydın siyasi şubeye çağırılarak EĞİT-SEN'in yasası olduğunu belirten bir yazı tebliğ edildi. Bu yazı üzerine Yaşar Aydın yasal haklarını kullanacaklarını belirtti.

1 Haziran günü siyasi şube, Anayasanın 51; 2821 sayılı yasaları 1 ve 21. maddelerinin. 657 sayılı yasasının yürürlükten kaldırılın 22. maddesinin gerekçe göstererek, EĞİT-SEN'in yasal olmadığını belirtti ve açılışı işi vermek istemedi. Açılışı müdahale edilmeli ve tabelanın camdan indirilmesi alkışlarla protesto edildi.

EĞİT-SEN yöneticileri Valiye ve emniyetin keyfi tutumunu protesto ederek EĞİT-SEN'in kamuoyu ve eğitim emekçileri nezdinde meşru olduğunu belirten bir açıklama yaptılar.

ZONGULDAK MÜCADELE BÜROSU

MEMUR SENDİKALARINA GÖZDAĞI

* Kamu emekçileri Temmuz'a hazırlanırken, siyasi iktidar da Temmuz memurları emyilimliklerini başlatmadan boğmak istiyor. '90 Temmuz memur emyilimliklerini düştüğü hataya düşmek istemiyor. Bu yüzden memur sendikalarını yasadsı şekilde mühlürüyor, sendikacıları gözaltına alıyor, her türlü sendikal çalışmaya gözdağı veriyor.

Sağlık-Sen Başkanı Fatma Patlar, 7 Haziran'da Zeynep Kamil Hastanesi'nde sendika çalışması yaparken, hastane yetkililerinin ihbarı ile gözaltına alındı. Siyasi polis bununla da yetinmeyip, aynı günün akşamı Sağlık-Sen'in Akşaray'daki binasını basarak, sendika merkezinde bulunan Genel Sekreter Nazım Mercan ile üç üveyi gözaltına aldı ve sendikayı mühlürledi.

Sendika merkezinde gözaltına alınan üç üye ertesi gün bırakıldı. Fatma Patlar ve Nazım Mercan ise halen gözaltında tutuluyorlar.

Sağlık emekçilerinin hedef alan ve gelişmeler üzerine, Sağlık-Sen'liler, Kam-Sen'liler ve Bem-Sen'liler 10 Haziran'da Bakırköy Akıl Hastanesi'nde bir basın açıklaması yaptılar. "Sağlık-Sen Kapatılmasın" pankartıyla dövize- rin taşıdığı basın açıklamasının sonunda, "Memuruz Haklıyız Kazanacağız", sloganları atıldı. Basın açıklamasında ise şu görüşler yer verdi: "Sağlık-Sen'in kapısına mühlür vurmakla, sağlık emekçilerinin hak alma mücadelesini engellemeyler. Onlar sadece kapayı mühlürlediler. Sağlık-Sen bir bina değildir. Sağlık-Sen sağlık emekçilerinin bulunduğu her yerde vardır. We mücadelesi devam edecektir. Grev ve toplu sözleşme hakkımızı elde edinceye, emeğimizin karşılığını alıncaya kadar mücadelemiz devam edecektir. Çünkü bizler onurlu yaşamak istiyoruz. Baskılar, gözaltılar mücadelemizi engellemeyecek. Çünkü Haklıyız Kazanacağız."

ÖZGÜR-DER'DE FOTOĞRAF VE KARİKATÜR SERGİSİ

* 15-16 Haziran'ın yıldönümünde, ÖZGÜR-DER'in Unkapanı'daki merkezinde "Fotoğraf ve Karikatür Sergisi" açıldı. İşçi emyilimlerin, dirençlerin ve mitinglerin fotoğrafı, yani sıra, cezaevindeki tutukluların desen çalışmaları da yer verilen serginin açılışında, 15-16 Haziran işçi emyilimliklerini Türkiye işçi sınıfı tarihindeki önemi vurgulandı. Sergide yer alan ürünlerin seçiminde, işçi sınıfının direnme ruhunun, birlik ve dayanışmasının, coşkusunun vurgulanmasına dikkat edildiği belirtildi. Sergi 17 Haziran tarihine kadar açık kalacak. *

ÖZGÜR-DER'LİLER POLİSİN

"HAKSIZLIKLARA HAYIR"

MİTINGİNDEKİ TAVRINI KİNA'DI

* Bursa'da Türk-His'ün düzenlediği "Haksızlıklara Hayır" mitinginin bitiminde 200 kişinin polise gözaltına alınması, daha sonra da ilçelerden on kişinin tutuklanması, 4 Haziran'da ÖZGÜR-DER'de yapılan bir basın toplantısıyla kınandı.

Basın toplantısında, "Türk-His'in sendikacılık anlayışı, onu polise işbirliğine kadar götürdü" denirken, Türk-His'in iktidar tarafından çıkarılan Anti-Terror Yasası'na hak arama mücadelesinin önüne getirilen bariyara bir barikat daha eklemek istediği vurgulandı.

Basın toplantısında, "Kitleler üzerinde her geçen gün artan ekonomik ve siyasi baskılar karşısında yükselen toplumsal mücadelelerin iktidarı yeni baskı yöntemleriyle sindirilmek istemesinin en son örneği Bursa mitinginde yaşanan olaylardır." denilerek, miting sırasında gözaltına alınan insanların polis merkezlerinde gözaltıları baskıların cesazı kalıymayacağı dile getirildi.

Basın toplantısı, mitingle katılıp göçaltına alınan, daha sonra da serbest bırakılan işçi ve memurların konuşmaları ve olayı anlatmalarının ardından sona erdi.

İŞÇİLER NEDEN MİTINGLERE GÖTÜRÜLMÜYOR?

* 2 Haziran günü Türk-His'in Bursa'da düzenlediği "Haksızlıklara Hayır" mitingine, Zonguldak Maden ve MTA işçileri olarak katılan köksal Kocaeli, Siyasi iktidarı sömürücü ve baskıcı politikası yanı sıra eğermen sınıfların dinleni yanında ve kumandasında giden, işçi düşmanı tavı açığa çıkması Türk-His'in artık, işçileri temsil etmediğini, tam tersine mücadelemiz öündüğüne büyük engel olduğunu haykarmak istedi. Mitinge katılma talebinizi şube ve genel merkez yöneticilerimize iletlik. Ancak uzun bir süreden beri (Mengen'den dönmüş ve sözleşmenin imzalanmasında bu yana) analizimiz bir suskunluk içinde olan sendikamız bu talebinizi "Programımızda mitinglere katılmak yok. Temsilcileri ve kadın komisyonlarını Yalova'ya eğitim seminerine götürüceğiz. Bu arkaşları bir gün erken gidip mitinge de katılacağız." dediler. Kısacası, açığa denmemesine rağmen temsilci ve komisyonlarda olmayan işçiler miting götürüldülmüyor. Ayrıca duyarla yapılmadığı için de mitingden pek fazla kimsenin haberi yoktu. Olayı geçelesterden takip ettik.

Oysa bizim görevimiz baltalamaya ve her fırsatta kırılmaya çalışan Türk-His'in san ve Amerikancı sendika önderünü, yöneticilerini de sendika açıldığını olduğunu haykarmak en çok da maden ve MTA işçilerini düşen bir görevdi.

Zira artık Türkiye işçi sınıfı Zonguldak direnişimiz, Ankara yürüyüşümüzün ve 3 Ocak'ın yarattığı atlanıklıkla bugün daha cesur ve kararlı direnişler gösteriyor. Bütün bu sınıf kardeşlerimizle ortak sorunlarımızı ortak platformda beraber haykırarak istedik. Siyasi iktidara ve Türk-His'e, daha fazla baskı ve sömürüye izin veremeyeceğimizi duyurarak istedik. Bu nedenle devrimci maden ve MTA işçileri olarak kendi olanaklarımızla mitinglere katılma kararı aldık. Ancak, Zonguldak Belediye-iş Şubesinin kendi işçileri için araba tahsis ettiğini duyunca (Türk-His Ankara yürüyüşünde olduğu gibi) gücümüzü onlarla birleştirmenin daha doğru olduğunu düşündük. Yönlüyoruz Türkiye'mizle, marşlarımızla dayanışmanın ve paylaşımın güzel bir örneğini yapıyoruz. Birlikte korteş oluşturup miting boyunca sloganlarımızı coşku ve hınca birlikle haykırarak. Alanda "Madenler Bizimdir Kapatılmasın", "Belediye-Madeni Ömüz Ömüz" sloganlarıyla yerimizi aldık. Artık kitleyi sanp samayaları "İşçiyiz Haklıyız Kazanacağız" sloganlarını attığımızda coşkuyla alkışlanıyor.

Sloganlarımız ve kortejimiz en çok da Genel Maden-iş yöneticilerinin dikkatini çekti. Eğitim seminerine katılan temsilci arkaşlarımız yanı sıra gelecek, işçileri için araba tutulmasına üzüldüklerini belirttik. Biz temsilci arkaşlarımızla kığın degiliz. Biz, neden işçileri mitinglere götürülmek istemediğini anlamak istiyoruz. Erdemci direnişine de sadece temsilcileri geldiği, işçilerin haberi bile olmadı.

Biz isterdik ki, mitingde ilk ayrı korteş olmak yerine maden işçileri olarak gerekimli bir katılımla alanları doldurseydik. Ama bugüne kadar insanımızı yitmiş değiliz. Türk-His'in hiç de istemediği halde yapmak zorunda kaldığı mitingdeki coşku ve kararlılıkla gösteriyor ki, işçi sınıfının büyükten mücadelesi devrimci işçileri sendika yöneticilerine getirecek sanı sendikalar ve sendika ağlarını silip süpürecek. *

BİR GRUP MADEN VE MTA İŞÇİSİ

TERSANE İŞÇİSİ YOLLARDA

ü Sözleşme görüşmelerinde 8 Mart'ta başlayan ve askeri işyeri olduğu için görüşmeler işveren sendikası TÜ-HIS tarafından ilk ayla sınırlandığını Harb-iş'e bağlı Gölcük Tersanesi'nde emyiler sürüyor. Toplu vizite ile başlayan emyiler, 15 Mayıs günü sokaklara taşındı. İşçiler, Gölcük'tün en işlek iki cad-desini trafiğe kapayarak tersanenin önüne kadar alkışlarla ve "Hükümet İstifa", "İşçiyiz Haklıyız Kazanacağız" sloganları ile yürüdüler ve emyilerini yarı saat geç işbaşı ile noktalandı. Emyiler daha sonra yine toplu viziteye döndü. İşçi ay boyunca sözleşme görüşmelerinden sonuç elde edilememesi ve sözleşmenin Yüksek Hakem Kurulu'na gönderilmesi ile işçiler yine sokaklara dükküldü. 8 Haziran'da esleri ve çocukları ile Gölcük Harb-iş Sendikası'nın önünde toplanan işçiler yaklaşık 6000 kişilik bir katılımla il sendika önünü miting alanına döndürdüler. 8 Haziran'da işbaşı yapmayan işçiler, emyilerini 9 Haziran'da devam ettirdiler. İşbaşı yapamayan Bursa karayoluca çıkan işçiler, yolu çift taraflı trafiğe kapadılar ve tepkilerini sokaklara ve yaklaşık bir saat süren emyilerini ile dile getirdiler. *

RABAK'TA İŞÇİ KİYIMINI PROTESTO

ü Körfez krizi bahane edilerek yapılan işçi kıyımı Rabak'ta 238 işçinin işten atılması durmuştu. Ancak 6 Haziran günü, işveren Halil Bezmen İstanbul ve Kocaeli'nde tensikata gideceğini ve toplam 214 işçinin işi aktını feshedeceğini yazılı olarak bildirdi.

Daha önceki işçi kıyımında hiçbir ses çıkımayan Rabak'ta bu defa işçiler sendikaya birlikte tensikata karşı mücadele edilecek, tavır koymaması gerekliliğinden anlaşılar ve ilk gün 680 işçi toplu vizite emyeli yaptı. Üretim tamamen durdu. Toplu viziteye çıkan 8SK Kocaeli Tersanesi'nde işçiler atılmaları karşı koymaktaki kararlılıklarını, mücadele etmeleri gerektiğini "Ya Hep Ya Hiç", "İşçiyiz Haklıyız Kazanacağız" sloganlarıyla dile getirdiler.

Ertesi gün de, iş yavaşlatma emyine devam eden Rabak işçileri, üretimi kısmen durdurarak kıyımı şimdilik engellediler. *

MÜCADELE KOCAELİ BÜROSU

Rajiv Gandhi'nin öldürülmesinin ardından, Hindistan çalkalanmaya başladı...

SÖMÜRGEÇİLİĞİN AĞIR MİRASI

Emperyalizm, Hindistan'a verdiği yoksulluk, kardeş kavgası ve ulusal felaketlerle halklara olan düşmanlığını her zaman gösterdi. Bugün, bu koscoca altkıtay saran yangın, halen sürüyor ve alevler İndra Gandhi'den sonra Rajiv Gandhi'de hayatından etti.

"Hindistan, okyanusun ortasında alev alev yanan ve ambarları cephane dolu bir gemidir." Hindistan'daki İngiliz sömürge kurumu Indian Civil Service'de 35 yıl yöneticilik yapmış George Atherlin'in sözlerinin ardından tam yirmi yüzyıl geçti. Ama bu koscoca altkıtay saran yangın halen sürüyor ve alevleri Indira Gandhi'den sonra geçtiğimiz günlerde Rajiv Gandhi'yi de hayatından etti.

Rajiv Gandhi iki yüz yıl içinde birbirlerini kanlı boğazlaşmalarda kıran bir halkın trafik tarihinin bir kurbanıydı. İki yüz yıllık İngiliz sömürge egemenliği demek olan bu tarih, dünyanın en büyük, en derin izler bırakan sömürge tarihi olarak bir yandan bu çağın kapitalizmi besledi, diğer yandan bu kıtada yaşayan milyonlara insana sefalet ve toplumsal yıkımlarla başa başa bıraktığı bir kaderi hazırladı.

1773'te Hindistan'ın denetimini ele geçiren İngilizler, 1947'de çekip gittiklerinde arkanalanda ezici sorunlar ve lanetler dizisi olarak tanımlanan, etnik yapıları, kültürel değerleri, gelenekleriyle birbirlerinden farklılıklar gösteren yüzlerce halkı birbirine karşı çatışma halinde bırakmışlardı. Bu uzak Asya ülkesine medeniyeti götürten İngiliz sömürgeçliği için, yüzlerce, binlerce etnik farklılığı ve tarih öncesi yapıların kanlı zıtlışması elbette sorun olmamıştı. Aksine sömürgeçlik, varlığını bu zıtlışmalara borçluydu. İngilizler kendi egemenliklerini tehdit ediyordu düşüncesiyle sadece. 1919'daki Amritsar katliamında silahlı göstericilerin üzerine 1516 ölü ve yaralı verdiğimiz şekilde miralayız ateşi kusmuşlardı, ve böylece bastırma egemenliği pek sık tekrarlarmaktan kaçınmamışlardı. Ama bir günde on bin hatta yüz bin insanın birbirini boğazladığı etnik katliamlara seyirci kalmaya da düzenlerinin devamında güçten yeminceydiler, öyle ki, Hindistan tarihini deşen tarih olaylarıyla kıta bosa cıkel doldurabilecek bir katliamlar tarihi olmuştu aynı zamanda.

İngiliz sömürgeçliği Hindistan'a nasıl girmissen, var olan toplumsal ve ekonomik dokuyu da hatta da çürütmekten başka bir şey eklemekten öyle çıkmıştı. Katliamlar süre içinde, milyonlarca insan, yüzlerce farklı statüye bölün kest sistemini aynen muhafaza etmişlerdi. Egemenlikleri'nin halkın tepesinde atık tufeyli ve çürümüş kurumları haline gelen mirraceler, racalar, nizamlar gibi inili ufaklı 565 prenspe dayanarak sürdürmüşlerdi. Sömürgeçlik Hindistan'ın ekonomisi varlığını sadece almış, hiçbir şey eklememiş. İngilizler Hindistan'ın terk ettiklerinde, gerlerinde şöl, çay, pamuk ve diğer dayalı ilkel bir ekonomi bırakmışlardı. Elektrik Fransızların tükendiğinden 50 kat daha azdı. Dünya demir rezervlerinin 1/4'üne sahip olduğu halde

Hindistan yıldı ancak bir milyon ton demir üretiliyordu. 6083 kilometre koy geridine sahip bu ülkede, balıkçılık öylesine olmuştu ki, her Hınlı yılda ancak bir kilodan daha az balık tutuluyordu. Ve birkaç yüz yıl dünyayı besleyen Hindistan kendi halkını besleyemeyen, yoksulluğun, açlığın ve dilencilüğün adıyla anılan bir ül-

Sömürgeçliğin göz kamaştırıcı şehirlerinde Kalkütta'yı Lapierre ve Collins İngilizlerin çekilmeye hazırladığı yıllarda şöyle anlatıyorlardı:

"Refah ve zenginliğin aldatıcı görüntüsünün ardında acı gerçek kendini belli ediyordu. Şehir, dünyanın en aşaklık sefalet beklediği. Zarıf yapılar ve büyük ticaret şirketlerinin zengin binaları bir sinema dekoru kadar yapay bir ön cepheydi. Hemen bunun ardında yeryüzünün en yoğun insan kalabalığının yaşadığı, kilometrelerce uzunluğunda dev bir çöplük vardı. Eki milyon bahtsiz yaşıyordu bu çöplükte. Ve öylesine kötü besleniyorlardı ki, ömürlerinin ortalama 30'u bile bulmuyordu. Aralarında Nazilerin zehirli gaz odalarına gönderdikleri kurbanlarına verdikleri besin kadar yeyecek bulamayanlar bile vardı. Bu kalabalığın içinde 400 bin dilenci ve işsizle 40 bin de cüzamlı bulunuyordu. Bütün bu sefilyaratıklar, dökülen kulübelere, leş gibi kokan kovuklarda üst üste yaşıyordu. İçreç ve pis daracık sokakları vardı. Açık lağımından insan pislikleri ve akla hayale gelebilecek her türlü çirkef dışarı taşıyor, fare sürüleri ve her türlü haşarat kendileri için bulunmaz olan bu cennette cılt atıyordu.

Bengal'de açlığı tizeyen salgınlarla birlikte açlık dörtlü milyonlarca ölüme sebep olmuştu. Yüz binlerce yoksul ölmek için zenginlerin çöl tenekelerine kadar sürüklenmişlerdi. Açlıktan cinnet getiren aileler parçalanmış, anneler besleyemedikleri evlatlarını öldürmüş, erkekler köpekleri parçalayıp yemiş, köpekler yollarla can çekişen ihtiyaçlara saldırmış. Hindistan bağımsızlığını kutlamaya hazırlanırken bile Kalkütta sokaklarında hala kadınlar ve çocuklar açlıktan ölüyorlardı. Koler, verem, dizanteri gibi hastalıklar, her yıl Hindistan'ın Britanya emperyalizmine karşı verdiği savaşta kaybettiklerinden daha çok cana mal oluyordu. Tedhiş patlaması yeni boyutlar kazanmış, dinsel kinler yine körükleniyordu. Her an deşet içinde birbirlerini gözetliyorlardı, Uğursuz cesetler sokakları doldurmadan bir gün bile geçmiyorlardı." (Bu Gece özgürük, D. Lapierre, Larry Collins" syf. 392)

İşte İngiliz sömürgeçliğinin medeniyeti Hindistan'a bunları miras olarak bırakmıştı.

Bugün 850 milyon nüfusu Hindistan 200 yılın fazla bir süreli sömürgeçliğin ve yeni sömürgeçliğin tahribatıyla yaşayan bir Hindis-

tan'dır. Bu Hindistan, 500'e yakın etnik grubu, 15 resmî dil, 100'e yakın dil ve lehçeyi içinde barındıran bir halklar mozağıdır oluşturmuyor. Bağrında 755 milyon Hindu, 90 milyon Müslüman, 26 milyon Hristiyan, 17 milyon Sıh, 55 milyon Tamil, 6 milyon Budist, 4 milyon Jain (bir Hindu mezhebi) ve bunların halen süren kanlı zıtlışmalarını barındırıyor. Kisi başına 32 dolar yıllık geliri ve 30 milyon işsizle geri bırakılmış yüzlerce ayni yoksulluk kaderini paylıyor. 70 milyon doları bulmuyor o IMF'ye avuç açıyor.

Emperyalizm ve sömürgeçliğin başlaştırdığı bu ülke aynı zamanda oldukça uzun ve özün biçimler içeren bir bağımsızlık mücadelesi geçirmiş de taşıyor. Hindistan'ın bağımsızlık hareketinde karizmatik bir kişilik kuzanan Mahatma Gandhi bu mücadeleye kendisinden kattığı özün direniş biçimleriyle aynı yer tutuyor. Gandhi pasif direnişin, sömürgeçliğin ve onun teörülerine başkış karşı koymanın, bu yapıyla halkı devrimci siddetli önlemem tutkunu taşıyordu. Ama diğer yapıyla bir halkın kendilerini ezenlere karşı gösterilebileceği direniş zenginliğin ve saygının, onurlu değerlerini içermesi bakımından ulusal, sınıfsal mücadelede sahip çıkılacak örnekler sunuyor.

M. Gandhi düşüncelerinden esinlenildiği Henry Thoreau'nun "Haki olmak, kanunlara saygılı olmaksızın çok daha onun verici bir şeydir." ilkesini baktık yapıtlığı için milyonların sevgili olabildiği. Uzun bir esasa tarihi boyunca sömürgeçliğin tasallatları, vahşetliğin uydurması bir halkın düşüncelerine tercüman olan bundan daha iyi bir ilk olamazdı.

Tarihin en büyük boykot ve grevi Gandhi'nin "Bütün Hindistan dursun ve onu ezenler, sunukluğundaki ifadeyi anlasınlar." sözü üzerine başlamıştı. 1919 Nisan'ında bütün Hindistan'da başlayan Hartal (gece işi yasaklama) 1921'den itibaren İngiliz mallarına boykot, ardından işbirliği yapmama ve sonunda silahlı taatlıştıe dönmüşüydü. Gandhi'nin başlaştığı bu kampanyaların 25 yıl sonra 1944'te Hindistan'ın bağımsızlığıne de maktelerinde dokuyup, tekrar Hindistan'a dokuma olarak sunan İngilizlerin ürünüleri boykot edildi. Gandhi'nin başlaştığı çirkınlı "Khadi" örmeek tüm Hindistan'a yayıldı. İşbirliği yapmama kampanyasıyla Khadi, bağımsızlık için mücadele edenlerin adeta üniforması oldu. öğrenciler İngiliz okulları, avukatlar baroyu ve İngiliz mahkemelerini, memurlar İngilizleri verdiği işleri, askerler nişanlıyan boykot ettiler. Silahlı taatlıştıe, köylülerin yerli vermese, şehirlerin İngiliz yasalarna uymaması, askerlerin bula ve sikkeleri hizmet etmemesiydi. Gandhi, "Özgürük silks çezaevlerinde, bazen de imha sephalarında aranmalıdır," diyorur. Karşılaştığı baskılan, etnik katliamların önleki için uzun açık grevleri yapıyorur. Gandhi'nin inatçı mücadelesi, bütün Hindistan halkının sömürgeçliğin karşı öfkesiyle birleşiyor, İngilizlerin koyduğu yasaatan işe geçiyorur. İngilizler tut çıkmayana Hintlilere yaka sağladığına arkasında taraflarları 25 gün boyunca 400 kilometre yürüyerek denize ulaşsıyor ve İngiliz yasalarna rağmen tut topukuyordu. "Bu tuzu tutan açılabilir, ama tuz asla geri verilemeyecektir," diyorur.

Emperyalizm, Hindistan'a verdiği yoksulluk, kardeş kavgası ve ulusal felaketlerle halklara olan düşmanlığını göstermişti. Ama bağımsızlık için ayaga kalkın katiller de kendi yasalarna yapılabildiklerini göstermişlerdi. İngilizler iki yüz yıl boyunca tasallatları servetten sonra yanlarına sun olarak bu dersler olarak çekmişlerdi. Bugün Hindistan halkı tarihindeki eci ve sikkeleri ezimleyi, sömürüleri, etnik düşmanlığı protesto ettiği her keresinde emperyalizmi lanetliyor.

MEHMET
BÜCKÜN

Mehmet, hep "Dağlarımı görmeyen ölürsem gözlerim açık gider." derdi. Ne yazık ki, sana o dağları göstermeyenler, kendilerine "devrimciyim" diyenler oldu.

KENAN
AYDEMİR

Liselî gençlik içerisindeki sorumluluk anlayışı ve enerjisi onu kısa bir sürede öne çıkardı. Faşistlere yönelik bir tavır sırasında aramızdan ayrıldı.

İLHAMİ
ÇAVUŞOĞLU

Kenan'ın cenaze töreninde arkadaşına son görevini yapmanın sorumluluğuyla hareket ediyordu. Cenaze töreninde çıkan çatışma sırasında öldürüldü.

HAMİT
KAYA

Samsun'daki mücadelelin gelişiminde coşkulu yer aldı. O hep önde oldu. Bir yazılama sırasında faşistler tarafından vuruldu. Anısını yanımızda taşıyoruz.

ÖMER
DEMİR

Dikilitaş, Yenimahalle ve Maçka Meslek Lisesi'ndeki kararı ve özverili mücadelesinden tanıyoruz onu. Faşistlerin kurduğu bir pusuda vuruldu.

SAİT
EROL

Devrimci Gençlik içerisindeki arkadaşımızı Konya'da geçirdiği bir trafik kazasında kaybettik. Saygıyla anıyoruz.

*Buğday içindeler onlar
Yücelerden yüce dururlar
Dünyayı doruktan seyreden
Bir öğle güneşi gibi
ONLAR...*

Hamit, yiğit ve kararlı bir arkadaşımızdı. Onun gözlerinde korku hiçbir zaman görülmedi. Hamit her doğan yeni günde bizlere gülümsüyor.

RECEP
SINAN

Alçakgönüllülüğü, çalışkanlığı ve mücadelesine bağlılığıyla tanıdığımız Recep, Gemlik Hamidiye'de faşistler tarafından vuruldu.

TAHSİN
ELVAN

'80 sonrası süreçte büyük bir inanç ve enerjiyle değerlerine bağlı kaldı. Tahsin bugün de aramızda yaşıyor.

HASAN
OKUT

RENAN
ERİŞ

MÜJDAT
ÇELİKAY

9 Mayıs 1978'de Yıldız Üniversitesi'nde gece bölümüyle birlikte okuldan çıkartırken, faşistlerin kurduğu pusuyla karşılaştılar. Bu arkadaşlarımızı hep aramızda yaşıyoruz, yaşatacağz...

ONLAR HENÜZ ELVEDA DEMEDİLER

AİLELERİ VE DEVRİMCİ ARKADAŞLARI

ONLAR KAVGAYI

SANATLAŖTIRDILAR

Evet, Ölüm Orucunda
öleceklerdi, ölmek için
yola çıkmışlardı ve buna
çoktan hazırlıklıydılar.
Bunu biliyorlardı ve
öldüler de. Onlar kavgaya
kavga onlara yakışmıŖtı.
Ŗiir gibi akan, direniŖlerden
direniŖlere koŖan,
kavgada en öne ulaŖan
bir yaŖamdı onlarınki.
CoŖkulu, yürekleri
direniŖe çağıran bir
ölümdü. Onların
güzelleŖtirdiđi kavgayı
görebilmek için,
kavgayı solumak gerek...

Ey ömrünü destan gibi
yürütenler

YaŖayan kimdir gerçekte

Ölen kim

YaŖarken bile tükenenler mi

Yulgın yulgın düşenler mi

Yoksa çekilip tarihin burçlarına
Bayrak bayrak ölümsüzleşenler mi

